FALLA PLAÇA MALVA

Alzira 2019

Tro
d'avís

SOSTENIM
AMB JRELAT

Qui sostindrà la Terra,
el vol el·líptic dels ocells
i el salt juganer dels dofins,
si l'aigua ja no és aigua
i el foc, com una au fènix,
no renaix de la cendra?
Qui la sostindrà? Qui?
Qui detindrà el famèlic
cuc devastador de muntanyes,
si cap gallina no picoteja al corral,
si el fem s'amuntona per valls
i rius, com un verí que mata?
Qui ens salvarà? Qui?
Qui ens tindrà pietat,
si no ho fem nosaltres,
reu i botxí, condemnats
a la dissort d'un bell
i fràgil paisatge que viu,
com un titella, indefens
a l'avarícia dels nostres cors?
Qui ens sostindrà? Qui?

JOSEP ANTONI FLUIXÀ *

TAO D'AVIS

ALZIRA 2019

Falla Plaça Malva

FALLES D'ALZIRA, FESTES D'INTERÉS TURÍSTIC NACIONAL I BÉ D'INTERÉS CULTURAL
LES FALLES, PATRIMONI IMMATERIAL DE LA HUMANITAT (UNESCO)

Fer el llibre de la falla no és qualsevol cosa: en ell hi participen moltes persones, més pròximes o menys al món faller. Gràcies a elles, podem tindre'l entre les nostres mans. Volem mencionar-les de manera especial.

Les il·lustradores Teresa Giner "Artepipa" i Alba Fluixà, el grafiter Rafael Jordán, les dibuixants Àngela Mondéjar i Marta Cuñat; i l'humorista gràfic Antonio Ortiz "Ortifus".

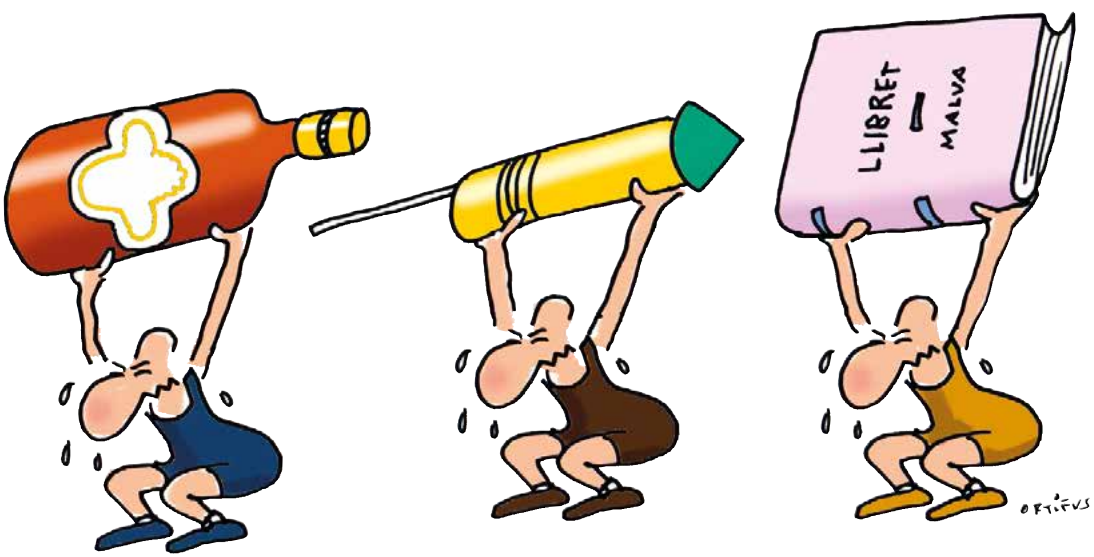
Agraïm la contribució fotogràfica a Ribera Televisió, TotAlzira Actualitat Diari Digital, Valcano, Foto Raül Calabuig i Riberaexpress.

També donem les gràcies a Raquel i a Carles, que s'han ficat a la nostra disposició per servir de model en algunes de les imatges emprades.

I per últim, agraïm l'ajuda que ens han prestat Pepe Gómez, d'Encuadernaciones Gómez; Carlos Calero, de Fingerprint; i Teresa Doménech i José Matéu, de Paper Plegat. Ells han ficat els seus coneixements professionals en l'enquadernació, troquelat, impressió serigràfica i offset, i la seua paciència, al nostre servei.

Sense tots ells, aquest llibre no haguera vist la llum. Moltes gràcies.

En la Malva, la cultura,
per algun lloc sura.

sos **temi** **ble**

EDITA
Associació Cultural Falla Plaça Malva.

DIRECCIÓ, COORDINACIÓ I DISSENY
José Manuel Rubio.

EQUIP DE REDACCIÓ
Alba Fluixà, Josep Antoni Fluixà,
Miguel Àngel Martínez, Vicent J. Climent,
Teresa Giner, Santiago Sancho,
Maria Isabel Pellicer.

COL·LABORADORS EQUIP DE REDACCIÓ
Immaculada Cerdà, Enric Lluch, Antonio Ortiz "Ortifus".

CORRECTOR TEXTOS
Vicent J. Climent.

COL·LABORADORS LITERARIS
Josep A. Fluixà, Jordi Giménez, Fina Girbés, Elena Bastidas,
Mª Josep Amigó, Jesús Peris, Agustí Ferrer, Verònica Pérez,
Xavier Barber, Maria Viu, Pura Santacreu, Adelina España,
Vicent J. Climent, Ángeles Hernández, Mari Carmen Sáez,
Vicent M. Pastor, Aida Ginestar, Immaculada Cerdà, Pilar Moncho,
Vicenta Llorca, Vicent Baldoví, Adriá Lorenzo, Isabel Gimenez,
Francisco Fernández, Oreto Trescolí, Laia Fontana, Enric Lluch,
Bàrbara Torres, Bea Martínez, Mª José Parra, Elena Casado,
Miguel A. Martínez, Enrique Furió, Alba Fluixà, Álex Ramírez,
Toni Herreros, Enric Casado, Vicent Cucarella, Diego Gómez,
Isabel Aguilar, Rosa María Peris, Manuel Muñoz, Aureliano J. Lairón,
Vicent Borras, David Vid, Alfred Aranda, Rosa Mengual,
Macarena Tabacco, Ricardo Calvo, Enric Xavier Ferrús,
Antoni Lluís Martínez, Edu Miquel.

IL·LUSTRACIONS
Teresa Giner "Artepipa"
Alba Fluixà
Santiago Sancho Gómez.

IL·LUSTRACIONS GRAFITIS
Rafael Jordán.

PORTADA
Alba Fluixà.

DIBUIXOS
Antonio Ortiz Fuster "Ortifus
Àngela Mondéjar
Marta Cuñat.

GUIA DIDÀCTICA
Textos: Josep Antoni Fluixà
Dibuixos: Teresa Giner "Artepipa"
Correcció: Vicent J. Climent

FOTOGRAFIES
Vicent M. Pastor, Alfonso Rovira, Raül Calabuig,
José Manuel Rubio, Mª Isabel Pellicer, Miguel Àngel Gil,
José Antonio Cameo, Pep Rubio, Miguel Ángel Martínez,
Ribera Televisió, Falles Alzira TV, Levante-EMV, Riberaexpress,
TotAlzira Actualitat Diari Digital, Valcano.

PUBLICITAT
María Isabel Pellicer Rubio.

COL·LABORADORS PUBLICITAT
Francisco Alfonso, Jesús Brines, Fco. Javier Lázaro,
Miguel Ángel Martínez, José Parada, Manolo Sánchez,
Iván Hernández, Ruth Camarena, Carlos González,
Fco. Javier Sanchis, María i Alba Resa Añó, Laura Roca,
Toniquín Bohigues, Adrià Lorenzo, Mercedes Valls,
Isabel Palop, Alba i Andrea Oriente, Gabriel Olmedo,
Luis M. Hernando, José Carlos Giménez, M.ª Isabel Rubio,
Mariano Escudero, Susana March, Ana Ballester,
Francisco Domínguez, Francisco J. Rosell, Javier Valls,
José Manuel Rubio, Carlos Sanchis, José Antonio López,
Gemma Dalmau, Raül Calabuig, Julián Valverde, Ana Justo,
Sergio Parada, José A. Cameo, Mercedes Julio.

MAQUETACIÓ
Santiago Sancho Gómez.

IMPRESSIÓ
Paper Plegat, S. L.

DIPÒSIT LEGAL
V-200-2012

COL·LABORA
GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

Edició de 700 exemplars.

L'Associació Cultural Falla Plaça Malva no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors.

EL PRESENT LLIBRET HA PARTICIPAT EN LA CONVOCATÒRIA DELS PREMIS DE LA GENERALITAT VALENCIANA PER A LA PROMOCIÓ DE L'ÚS DEL VALENCIÀ.

(*) "Text poètic presentat al Premi Joan Climent de l'any 2019".

ÍNDEX

12 · Guardó d'Or Malva 2019

15 · Congrés Internacional d'Artistes Fallers a Alzira

ESPAI D'INVESTIGACIÓ

17 · FUSTA

61 · ARROS

91 · CACAUS

125 · GOTS DE PLÀSTIC

181 · FULLES DE TARONGER

205 · PIPES DE CATXIRULLA

SECCIÓ FALLERA

33 · Monuments fallers

73 · La comissió. Presidents i falleres majors

103 · La comissió. Cort d'honor, membres i guardonats

137 · Activitats culturals

193 · Concurs de poesia satírica

219 · Concursos infantils: narrativa, poesía i corals

DESPLEGABLE FOTOGRÀFIC

56 · Plantà - despertà

86 · Presentacions

120 · Disfresses

176 · Cercaviles

200 · Casal

238 · Xiquets

243 · Congrés Internacional d'Artistes Fallers. conclusions

244 · Reflexionari de l'indígena migrant

247 · Guia comercial

268 · Cremà

294 · Calaix desastre

VICENT CUCARELLA

Síndic major de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana

Guardó d'or Malva

Quan algú rep una menció tan entranyable com és el guardó d'or, és previsible que se senta orgullós i molt agraït. I així és com jo em sent, evidentment. Ara bé, en el meu cas la satisfacció no procedeix tant del fet de rebre el guardó, sinó especialment del fet de ser de la falla Plaça Malva.

He de confessar-vos que durant la meua joventut vaig estar distanciat de les falles. En la meua família no hi havia massa ambient faller. Però el motiu principal del meu distanciament era un altre, de caire més "sociològic".

Tots sabeu que sempre he sigut una persona defensora dels costums valencians, de les seues tradicions, del seu folklore i, es-

pecialment, de la seua llengua. Però durant els anys 80 es visqueren unes circumstàncies socials que provocaren que la defensa d'uns aspectes i altres de la cultura valenciana resultaren incompatibles. Em referisc a aquella època en la qual semblava haver-hi dues cultures valencianes. Si em permeteu resumir-ho molt, podríem dir que hi havia una cultura acadèmica i especialment preocupada per la qualitat de la llengua; i una altra més interessada per les manifestacions folklòriques.

Les falles s'enquadraren majoritàriament en aquest segon grup i, en molts casos, utilitzaren la llengua com a tret distintiu, procurant distanciar-se de la llengua defensada pel primer grup. Malauradament, aquest comportament s'observava tant en els versos de les falles com en els textos dels seus llibrets.

És durant aquesta època quan vaig experimentar un conflicte intern que em va allunyar de les falles, perquè no entenia el motiu d'aquest distanciament entre dos estils de manifestació de la cultura valenciana. Ni entenia l'interés d'uns per separar-se del món més acadèmic, ni tampoc entenia que els altres estigueren desaprofitant la xarxa social fallera per a cohesionar els valencians.

I justament va ser la falla Plaça Malva la que em va ajudar a reconciliar-me amb el món faller. En els anys 90 vaig descobrir el llibret de la Plaça Malva i tota l'activitat cultural que promou la seua associació.

El "llibrot" de la Plaça Malva demostra l'interés d'aquesta falla per la cultura valenciana, sense distincions. Demostra que és compatible unir tradició i acadèmia, i que és molt desitjable aprofitar l'entramat faller per a fornir les bases d'un poble satisfet de les seues tradicions, alegre i també combatiu.

Durant tots aquests anys, el *llibrot* de la falla ha tractat aspectes com la llengua, la dona, la ciutat d'Alzira, les cançons en valencià, les noves tecnologies, etc. I justament enguany el lema gira al voltant de la sostenibilitat, una qüestió que em preocupa molt. Per això, encara em sent més agraït pel reconeixement d'enguany.

En definitiva, vull donar-vos molt sincerament les gràcies per haver pensat en mi per al guardó d'or i també per fer-ho en l'any dedicat a la sostenibilitat. Però sobretot vull agrair-vos la valentia que heu demostrat durant tots aquests anys per a crear un estil propi de falla. Un estil que al principi suposava anar contracorrent, però que ara és imitat per molts. Sou un referent dins del món faller.

CONGRÉS INTERNACIONAL
CIAFA
d'Artistes Fallers a Alzira

LA PLAÇA
diari digital de Falla Plaça Malva
DIUMENGE 3 DE FEBRER DE 2019 / ANY DE LES FLORS / NÚMERO 14.526 / EDICIÓ VALÈNCIA / PREU: 2,00 € (PENINSULA); 1,00 € (I. CANÀRIES)

Congrés Internacional d'Artistes Fallers a Alzira

Els experts reclamen el reciclatge a les falles

ES PROPOSA L'ÚS DE MATERIALS COM LA CORFA DE CACAU, ELS GOTS DE PLÀSTIC O LA FULLA DE TARONGER.

J. A. FLUIXÀ. **Alzira**

El passat cap de setmana tingué lloc a la ciutat d'Alzira l'últim Congrés Internacional d'Artistes Fallers. Es tractà com a tema principal el respecte al medi ambient. L'objectiu era donar resposta a les crítiques fetes a les falles en els últims anys a causa de la contaminació per l'ús del poliestirè expandit. Segons l'expert de la Universitat de València, el professor Manuel Fernández Gil, president del congrés, la imatge de la *cremà* necessita un canvi que s'adeque a la necessitat urgent de respectar l'aire que respirem al nostre planeta.

Per això, el congrés ha reunit científics de tot arreu del món i artistes fallers compromesos amb la innovació. El congrés, a més, ha servit per a deixar ben patent el consens general que hi ha sobre la necessitat del canvi. Però aquest consens no ha sigut el mateix a l'hora de considerar quines són les propostes que s'han d'implementar per a solucionar el problema. En aquest aspecte, al congrés ha predominat la disparitat de les aportacions.

El professor rus Joseph Fluixanovitx ha assegurat que, si els fallers i les falleres recolliren totes les corfes de cacau que es generen al llarg dels dies festius de falles, es tindria material suficient per a reciclar-lo i convertir-lo en una pasta amb la qual construir tots els monuments necessaris. Per contra, el científic canadenc d'origen valencià Michael Martínez ha assegurat que no hi ha cap altra solució que el retorn a la fusta. Una solució no ben vista per la professora xina Mali Yuc Huanrami, partidària de les pipes de carabassa, com a material de construcció.

Més radical es mostrà l'activista italiana Isabella Pelliceri que en declaracions a aquest periòdic declarà: «Si els fallers reciclaren tots els gots de plàstic amb què beuen les cerveses, les cassalles i els gintònics, hi hauria matèria suficient per a fabricar una alternativa al poliestirè». Una opinió no compartida per la química francesa Sylvie Vallées que proposa aprofundir en l'estudi de la palla d'arròs. Però, sens dubte, l'aportació més original la va fer el científic alemany Joseph Immanuel Blonder que defensà l'ús de les fulles de taronger com una alternativa arrelada al nostre territori i que possibilitaria també la rendibilitat del nostre actual paisatge agrícola valencià en declivi.

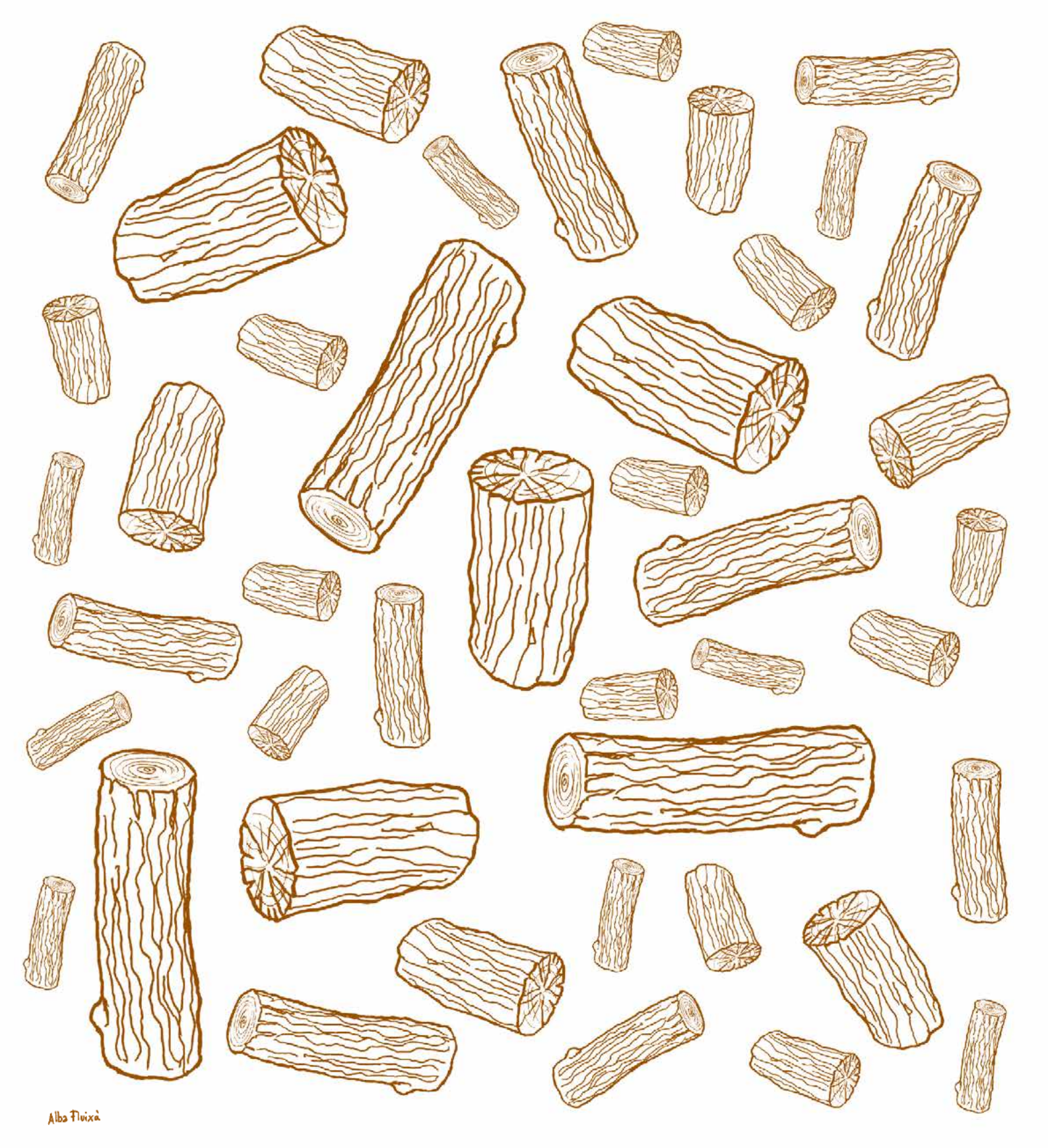
A pesar de la discrepància mostrada, fonts de l'organització consultades per aquest periòdic asseguren que l'èxit ha sigut total. S'ha aconseguit encetar el debat i la conscienciació en el món faller ha augmentat de manera significativa. Algunes comissions presents han manifestat que, per si de cas, enguany començaran a recollir ja totes les corfes de cacau i els gots de plàstic. PÀGINES 15 A 17

ISABELLA PELLICERI activista italiana

«Si els fallers reciclaren tots els gots de plàstic amb què beuen les cerveses, les cassalles i els gintònics, hi hauria matèria suficient per a fabricar una alternativa al poliestirè».

Els artistes fallers, reunits junt als científics aplegats de tot arreu del món, fiquen en comú les noves idees referents a materials i tècniques constructives dels monuments fallers.

Alba Fluixà

FCSA

IRPF
artepipa

Justa la FUSTA

Diuen que les falles les inventà un fuster.
Seria autònom i estaria més que encés.

Jo crec que va ser un veí en pegar tres passes
i anar a l'Ajuntament a pagar —com el primer—
arbitris, imposts, rebuts i taxes
perquè no s'ensorrés el món sencer.

Diuen que aquell veí feu la foguera,
per donar-li solta a un negre pensament:
Més val cremar —en efígie— ajuntaments,
que no cremar ací Alzira sencera
i acabar tota la festa entre laments.

Visca ací —com no— Alzira fallera!
I la Malva que és la flor amb nom de falla!
Que es cremen els ninots a la foguera
i a nosaltres que algú ens pose una cassalla!

Toni Lluís & Enric Xavier

benzina per a festes, oli bullit per falles

DIEGO GÓMEZ
Alcalde d'Alzira

Eixiu tots de casa que la festa bull,
feu dolços de nata i coques de brull.
Polimenteu fustes, emblanquineu murs,
perquè Carles d'Àustria ha jurat els Furs.

Els valencians i valencianes ens apuntem a un bombardeig quan sentim la paraula *festa*. El costumari i les tradicions populars es donen la mà en este poble que ho celebra tot: falles, moros i cristians, magdalena, fogueres, processons, romeries, etc. Ens apuntem a tot el que fa olor de pólvora, foc, beguda, menjar i, sobretot, música. Festes religioses o laiques, del barri, del poble, del carrer, de l'escola, de la penya esportiva... de qualsevol mena i format, este és el nostre tarannà, és la nostra forma de viure, de conviure i de relacionar-nos amb tothom.

Carrers tallats, monuments de cartró ocupant les nostres places, xarangues i bandes de música, "discomòbils" fins a altes hores de la matinada, flors, petards, sorolls, mercadets ambulants, mal educats pixant en qualsevol racó, alcohol, bunyols i paelles pels carrers i moltes coses més que causen certa indignació o cert plaer segons el caràcter i les preferències de la gent. Però per la festa sembla que tot val. Però tot açò és cultura popular o es tracta d'una festa folklòrica, estrident i barroca?

Com reconeix J. Francesc Mira, hi ha un tret característic que envolta la cultura tradicional i popular valenciana. La carència d'estudis al voltant de la nostra cultura popular continua sent un poc escandalosa. Esta manca de reivindicació de les nostres tradicions per part de les institucions i dels departaments universitaris és efecte d'una mena de desinterés. Al nostre país, determinades coses no han interessat o, almenys, no han interessat de manera seriosa i sistemàtica.

Cal reconéixer l'existència al País Valencià d'un sector social que, amb el suport polític i institucional, ha estat autor i còmplice de les pitjors agressions contra la integritat i la mateixa supervivència de la nostra cultura popular i tradicional valenciana. Ells han estat, més que ningú, els introductors, transmissors i col·laboradors actius dels models culturals aliens i alienants, models que han assimilat com a propis i que no sols han adoptat com a única cultura, sinó que els han promogut i els han imposat sobre classes populars amb tots els mitjans al seu abast. Tal vegada en la segona meitat del segle passat vam assistir a un clar projecte de genocidi cultural, mínimament superat per l'esforç d'algunes entitats i associacions preocupades per la recuperació i la reivindicació de la nostra llengua i cultura en les darreres dècades.

La pregunta a hores d'ara és si els valencians i valencianes continuem veient el coneixement, assimilació i integració de les nostres tradicions culturals, encara vives, com a identitat pròpia i tarannà específic de la cultura popular del nostre país, o pensem que són un obstacle a l'espanyolisme integral i uniformitzador. Som valencians per damunt de tot o pensem que l'única nació i, per tant, l'única cultura nacional, és l'espanyola o castellana. I així doncs, el problema de la cultura popular al nostre país i del seu estudi i divulgació torna a plantejar-se en termes inequívocs: o es tracta d'un simple folklore regional a extingir, trivial i empobrit, o és part essencial a recuperar i integrar en la reconstrucció d'una cultura nacional moderna.

Però tota esta reflexió sembla no acoblar-se encara a l'àmbit de la festa fallera. I és que les Falles no fallen. El moviment econòmic que gira al voltant de l'àmbit faller pot arribar a equiparar-se amb el pressupost municipal de qualsevol ciutat fallera per a tot un any. Músics, botigues d'indumentària, pirotècnics, bars i restaurants, floristeries, etc., fan l'agost en el començament de la primavera valenciana. Tothom té l'ocasió i l'oportunitat de col·locar un parèntesi en la seua vida. I, malgrat els mals moments, la festa tira endavant i la crisi i la corrupció es convertixen en el combustible per a cremar diàriament en les despertades, mascletades i castells.

Sempre he reconegut la vessant integradora de la festa fallera, que no moltes vegades del món faller. Moltes persones immigrants i nouvingudes a les nostres terres han descobert l'acolliment mitjançant la comissió fallera o l'activitat lúdica i cultural que oferixen els casals fallers durant tot l'any. Cal alesshores reconéixer la tasca d'algunes falles que traspuen i generen empatia amb els trets d'identitat del poble valencià. Programes culturals, llibrets de falla guardonats per la seua normalització, atenció i dedicació a la recuperació de vestits, de danses, dolçaines i tabals, organització amb molta cura d'activitats educatives pels seus xiquets i xiquetes, etc., són un signe cada vegada més de normalitat. Les falles són i han de ser alguna cosa més que festa.

Senyor pirotècnic!... que els carrers de *València, Alzira, Gandia, Carcaixent, Dénia, Xàtiva, Torrent, Borriana,* i moltes poblacions més durant estos dies rebenten de música, de color, de llum... de festa. Benvinguda la festa, però també la convivència, la llibertat i el respecte. Tinguem trellat i no deixem perdre l'oportunitat de demostrar la nostra ferma voluntat de ser i sentir-se un poble diferent, un poble fester, un poble combatiu, solidari i en moviment.

Allò que val és la consciència
de no ser res si no s'és poble.
I tu, greument, has escollit.
Després del teu silenci estricte,
camines decididament.

Alzira i les seues falles: el que hem sigut, som i serem

ISABEL AGUILAR
Vicealcaldessa i Regidora de Festes

Els monuments fallers han evolucionat amb el pas dels anys, els artistes han aguditzat el sentits per tal d'abaratir les despeses, però engrandint les dimensions de les seues obres d'art efímeres.

Alzira és una ciutat amb història que, per molt que ens pese, no ha sabut preservar el seu patrimoni monumental, per contra sí que ha sabut evolucionar en qüestió festiva, fins al punt de convertir les Falles en la gran festa de la ciutat. Unes festes que, hui en dia, han esdevingut un dels millors aparadors per a mostrar a la resta la nostra ciutat: com viu, com sent. Analitzar la festa fallera és entendre la manera de viure de moltes alzirenyes i molts alzirenys.

La declaració de Festes d'Interés Turístic Nacional en 2005 ens va donar la possibilitat de donar un pas més en l'engrandiment de la festa i ha acabat convertint-se en un vertader pol d'atracció amb la declaració de Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO al novembre de 2016.

Alzira no seria la mateixa sense les seues falles. Els 365 dies de l'any hi ha alguna activitat relacionada amb el món faller, la qual cosa convertix la ciutat en un espai on és ben difícil trobar algú que no tinga cap relació amb la nostra festa per excel·lència.

Cada mes de gener, Alzira està present a la fira de turisme més important de totes les que es celebren al nostre país, FITUR; una ocasió única per a mostrar el que som capaços de fer, no només al visitants nacionals que s'acosten fins a Madrid, sinó també als milers de visitants pro-

vinents de qualsevol part del món que es queden bocabadats quan, a través dels tríptics de promoció de la festa fallera, contemplen en fotos que és això de les falles.

Com a regidora de Festes, he tingut l'ocasió d'aprofundir molt més en les entranyes de les falles, acudint a reunions de presidents, de Junta Local Fallera, a més de tindre una estreta col·laboració amb el president de l'entitat i en tots els que encapçalen les delegacions de la mateixa, i tots junts sabem que lluitant pels mateixos objectius som capaços de mostrar allà on anem tot el potencial que oferixen les nostres falles.

Dissortadament, a pesar de les vivències, de tindre l'oportunitat d'assaborir la festa, de tractar sovint amb gent que està involucrada en el món faller, som nosaltres mateixos el nostre principal enemic, som els més crítics amb la nostra arrelada tradició. Si eixe anar en contra ho transformàrem en una oportunitat de vendre les excel·lències de comptar amb una de les manifestacions festives més destacades de tot el país, sents dubte, entre tots aconseguiríem ser el millor aparador per a vendre les falles, eixes que totes i tots, en la seua majoria, vivim de manera especial.

Les falles, una festa viva per excel·lència... El Museu Faller, una mostra viva per necessitat

AGUSTÍ FERRER
Director del MUMA

Alzira vol tenir un Museu Faller que mostre a fallers i no fallers, el que són les falles, no sols durant els dies de celebració josefina, en els quals, precisament, no són els més idonis per anar al Museu, sinó per a gaudir-los en plena intensitat en els carrers i places on hi ha festa. No obstant això, si val i molt, per a poder apreciar les diverses peculiaritats que fan de les Falles no sols una celebració festiva, sinó un cresol de costums i tradicions tal, que va ser motiu de la declaració per la Generalitat Valenciana de Bé d'Interés Cultural i el reconeixement per la UNESCO de Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

Fallers i falleres, com a protagonistes principals, junt a altres participants quasi anònims com són els artistes, els músics, els pirotècnics, els indumentaristes, els perruquers, els orfebres, els floristes, els cuiners... tots i totes junts tenen un apartat en el Museu Faller, acompanyants, com no podria ser d'altra manera, dels Ninots Indultats.

Arribats ací ens plantegem el "Ser o no ser" del Museu Faller, i esta és la qüestió:

És possible reproduir entre quatre parets el que són les Falles? Es pot sentir la contagiosa música de les bandes que animen a desfilar i ballar quilòmetres i quilòmetres durant més de tres dies? O Tal volta d'esborronar-se davant de les castanyades de les formidables mascletades o de les tronades contínues de les despertades? O tan sols veure el gràcil moviment dels fabulosos trages de les falleres menejant-se al ritme de la música?...

El Museu pot representar el que són les Falles, però mai igualar-les. Les Falles són en essència música, color, alegria, amistat, monuments, sàtira, coets, bunyols, foc... i tot açò, com déiem abans, sols et pot viure en directe. Les simulacions, per molt virtuals que siguen, mai podran equiparar-se.

Així doncs, el Museu Faller hem de veure'l com la carta de presentació dels plats que es poden degustar.

A través del Museu Faller, us convidem a tastar les delícies de les Falles.

ÉS SOSTENIBLE LA DIVULGACIÓ CIENTÍFICA?

o la divulgació científica és sostenible

En la societat actual on es considera que les persones tenim tota la informació del món en les nostres mans, resulta que hi ha una gran desinformació sobre els avenços de la ciència.

Quan estudiem ens classifiquen en persones de lletres i de ciències. S'obri un abissal del qual mai més hi podrem eixir, si no busquem recursos. Les persones reconegudes com de lletres tenen un gran domini del seu camp (escriptors, historiadors, lingüístics, legisladors...) passa el mateix amb els considerats de ciències (metges, matemàtics, biòlegs, químics, físics, astronautes, cosmògrafs...). Cadascun d'aquests subgrups sap moltíssim del seu saber específic. Són especialistes en les seues àrees. Però, què fem les persones que n'estem enmig, o que volem saber de l'altra part? Sembla impossible. Qualsevol diàleg queda entrebancat, doncs; el vocabulari bàsic no el tenim al nostre abast. Per això es fa necessari l'existència dels Divulgadors Científics.

Aquests persones, amb un llenguatge acurat, però planer, ens conten els seus sabers de manera que els neòfits ho puguem entendre i gaudim dels avenços i d'eixos camps desconeguts per a nosaltres.

Un grup de persones per a les quals els és imprescindible aquesta divulgació són els docents. Els docents, persones que es dediquen a apropar el coneixement del món científic a les criatures, no poden estar ancorades en els coneixements que els impartiren quan estudiaven la seua carrera. El món avança i els sabers canvien d'un dia per a un altre.

Com podem parlar dels quàsars, quan tractem el tema de l'Univers? Això fa pocs anys no se sabia.

Com podem saber de la genètica de les plantes i dels transgènics? Com podem saber l'evolució del color en la pintura? A què va lligada? A l'experimentació, o a les reaccions dels components dels colors? Com podem saber les unitats informàtiques i les equivalències? I les repercussions de l'ús del "big data"? Quins secrets amaga el cervell humà? I les claus per a entendre i aturar el canvi climàtic?

La llista de preguntes es fa infinita. Les respostes són necessàries. La dedicació i minuciositat amb què els divulgadors donen respostes a les anteriors preguntes i la satisfacció per part de les lectores i lectors a l'anar interioritzant-les ens fa concloure que és sostenible l'existència de divulgadors científics i millorar el món que ens envolta. I a més a més, són fonamentals les col·leccions de llibres editats al respecte.

Tu lector/ lectora, què n'opines?

ADELINA ESPAÑA
Mestra i Patrona de la Fundació Bromera

el món faller com a EXEMPLE DE SOSTENIBILITAT DEL VALENCIÀ

JORDI GIMÉNEZ
Tècnic lingüístic de l'Ajuntament d'Alzira

La sostenibilitat del valencià està quasi assegurada en les falles: en els monuments, en els llibrets, en la retolació, en els casals i en tots o quasi tots els espais d'eixe món ludicocultural. En eixos llocs, és l'idioma principal, és la llengua de relació entre els i les components de les comissions falleres, almenys en les ciutats mitjanes (com Alzira) i pobles mitjans i menuts, i també en bona part de les barriades de València. En general és l'idioma dels casals fallers, és la llengua de comunicació regular en tots eixos àmbits, a on és ben visible. La visibilitat és un element primordial i indispensable en la sostenibilitat de la nostra llengua. Quan són elegides les falleres majors, tant la major com la infantil, ja saben que les seues intervencions públiques han de ser en valencià, independentment de quina siga la seua llengua familiar. Igual ocorre amb els presidents de comissió, grans i infantils. I això és un valor de visibilitat i de sostenibilitat. Igual ocorre amb la retolació i cartelleria dels casals. I especialment, i sobretot, el valencià és la llengua dels lemes i rètols dels monuments fallers, llevat d'algun lema que es vullga fer en castellà, o inclús en anglés, per ressaltar o ironitzar algun element criticable en eixes llengües, dins de la crítica, sornegueria i ironia pròpies de la nostra festa fallera i de la parla valenciana. I punt i a part mereixen els dits llibrets de falla, que des de ja fa molt de temps no es limiten sols al llenguatge sainetístic (que també ha d'estar i està present en les publicacions falleres), sinó que, en molts casos, abasten temes d'interés divulgatiu, cultural, social i, inclús, científic, com els de la Malva. I, per descomptat, en valencià, principalíssimament.

Però la sostenibilitat no és prou. Que una cosa (el medi ambient, l'economia o l'ús del valencià) se sostinguen no és suficient per a assegurar el seu manteniment i/o creixement secular. Si alguna cosa se sosté vol dir que no cau, però pot caure. I perquè no caiga mai, ha de poder anar solta, amb força pròpia. Per a això calen actuacions, mesures (algunes ja van fent-se des de fa temps) i actituds de recuperació i, molt important, de revernaculació. El món faller és un bon exemple d'eixos comportaments, necessaris per a superar el concepte de sostenibilitat i poder arribar a altes quotes de recuperació, que no depenguen del partit o partits de torn que governen en les diferents escales de la política i de l'Administració. El valencià és o deu ser cosa de tots i totes. I el món faller és un bon exemple d'això i de la sostenibilitat necessària per a la llarga vida de la nostra llengua.

IDIOMA
VALÈNCIA
ADMINISTRACIÓ
POLÍTICA
PARLA
LLENGUA
FESTA

Falles i sostenibilitat

CULTURAL

VICENTA LLORCA
Associació d'Estudis Fallers

La cultura forma part de l'ésser humà, configura la idiosincràsia d'un poble i el diferencia d'altres societats. Aconseguir que ocupe un paper social important esdevé una condició per a conèixer, estimar i difondre exitosament el patrimoni d'un país, d'una terra, d'un poble estimat i viscut.

Les falles són un tret de la identitat valenciana, una de les festes més significatives del País Valencià. Actuen com a ens socialitzador i organitzador de variades i diverses accions durant tot l'any, afavoreixen les connexions humanes i permeten establir relacions amb el món valencià de la cultura més pròxima i productiva. Les falles fomenten la difusió i expansió de l'ambient cultural. En barris d'escassa activitat sociocultural, la falla actua com un centre de cultura popular i lloc de trobada del veïnat.

Cultura i falla es poden entendre com a fenòmens que es retroalimenten o com a fets divergents. És evident que sempre han existit límits entre les falles i el món de la cultura però feliçment la realitat actual les situa en una posició més privilegiada que en altres temps pretèrits.

Els vincles entre les delegacions culturals falleres i el món artístic i literari, segons el meu parer, han aconseguit avui un punt d'encontre important, impensable fa vint anys, malgrat que encara hi resten per aclarir alguns nusos invisibles que afavoreixen les diferències entre els valencians.

La cultura és un dret humà i ha de ser accessible a tothom, sobretot en temps difícils. En aquestes circumstàncies és quan cal ser agosarats i fer-la assequible, acostar-la i facilitar-la. Aquest va ser el paper que jugaren les falles durant els anys tenebrosos del franquisme. Recordem que a València, la progressiva implantació del castellà va reduir l'ús del valencià, de fet, emprar-lo era un risc, una transgressió. Afortunadament el valencià ~~-t~~ot i que a l'època el seu ús fou barroer i poc acadèmic~~-va~~ arrecerar-se al món faller del moment i en eixe sentit, hem d'agrair-ho a les falles.

Que les falles s'empraren com a transmissores de contrasenyes de la dreta valenciana durant la batalla de València resulta innegable. De llavors ençà les falles arrosseguen una quantitat d'estereotips que no es corresponen amb els temps actuals ja que a hores d'ara les falles reflexionen sobre la cultura i la literatura i afavoreixen l'ús del valencià als diversos àmbits socials i culturals. Per exemple, posem el cas dels llibrets que es publiquen cada any allà on es fan falles. Es tracta d'un conjunt polifònic que actua de forma coral, un fenomen en procés

d'expansió on la innovació, la creativitat, la sàtira, la crítica i l'enginy són palesos.

Però, a quin preu s'han creat i consolidat les propostes culturals falleres? Quins esforços s'hi han hagut de realitzar? Quants entrebancs s'han superat? Com es gestiona l'activitat cultural fallera? Com actuen les falles des del punt de vista cultural? Bàsicament des de dos perspectives diferents: amb la participació de les disciplines artístiques que fomenten la cultura de la sostenibilitat i posant de relleu el paper vital de la cultura en el debat sobre qüestions importants del món faller. Escriptors i escriptores, artistes fallers i plàstics i els altres agents culturals mantenen una influència positiva en la construcció de la sostenibilitat cultural fallera.

Les persones que hem cregut en el poder d'atracció de les falles, hem viscut i patit ensems un rebuig poderós de banda d'alguns estaments culturals, un fet que ha suposat incrementar l'esforç per aconseguir l'aproximació cultural a les falles dels segles XX i XXI. No sabria expressar ben bé què ocorre a la ciutat de València. Per aquest motiu reflexionaré sobre els temes que conec del moment actual i des del lloc on visc, Gandia. A la Safor, la relació entre les falles i la cultura resulta fluïda, convergent i contínua, prova evident de la connexió amb entitats tan rellevants com l'Associació d'Estudis Fallers (ADEF), el Centre d'Estudis i Investigacions Comarcals Alfons El Vell, la Federació de Falles de Gandia, l'Associació Cultural Premi Iaraní, els ajuntaments comarcals...

L'ADEF i la Federació de Falles organitzen anualment, des de l'any 2006, la Mostra de Llibrets al Museu Faller de Gandia. Es tracta d'un punt d'encontre i debat de les falles d'arreu del País Valencià. La vinculació amb la cultura fallera d'escriptors i escriptores de les Comarques Centrals del País Valencià l'afavoreixen tres convocatòries: el premi a la millor qualitat literària d'un llibret de falla que atorga el CEIC Alfons el Vell; el premi al millor article faller publicat en un llibret de l'Ajuntament de Benirredrà i el premi de poesia Joan Climent que lliura cada any l'AC Iaraní. Els articles i els poemes que concursen han d'haver-se publicat en un llibret de falla, és clar. Aquests reconeixements culturals són molt valorats i estimats per les falles gandianes que s'esforcen a publicar al seus llibrets poemes i articles variats d'escriptors i escriptores de renom. A Gandia ho tenim clar, fent cultura en valencià, fem país.

El model actual de la gratuïtat en les col·laboracions culturals falleres és sostenible? La sostenibilitat passa pel reconeixement que la cultura té un preu que s'ha de pagar i no es pot mantenir sobre la voluntat de les persones creadores i creatives. La progressiva professionalització de les falles, el fet d'haver donat caràcter de professió a una activitat realitzada amb gran competència ens ha de fer comprendre que estem molt lluny del voluntarisme inicial de les falles del segle XX. Recordem com hom sol aconseguir les col·laboracions d'un llibret. Habitualment es fa a través d'una cadena de coneixences, un amic que li demana a un autor o autora un text, una altra que sol·licita un article a una persona de prestigi... i així infinitament fins que es planteja que el treball creatiu s'ha de ser remunerar, aleshores ja no interessa.

El col·laborador desinteressat aporta una inversió important del seu temps, treballa de valent per a fer digna la comanda per a què el resultat final siga un producte de qualitat. Exactament aquest és el motiu pel qual s'ha de remunerar i valorar l'esforç.

Hem d'apostar per recompensar un treball artístic que fins avui hem aconseguit gratuïtament. No podem continuar regalant sistemàticament l'esforç, s'ha de posar en valor. Des d'ací convidem a la reflexió. Som al segle XXI.

MIRAR-SE
el melic en valencià

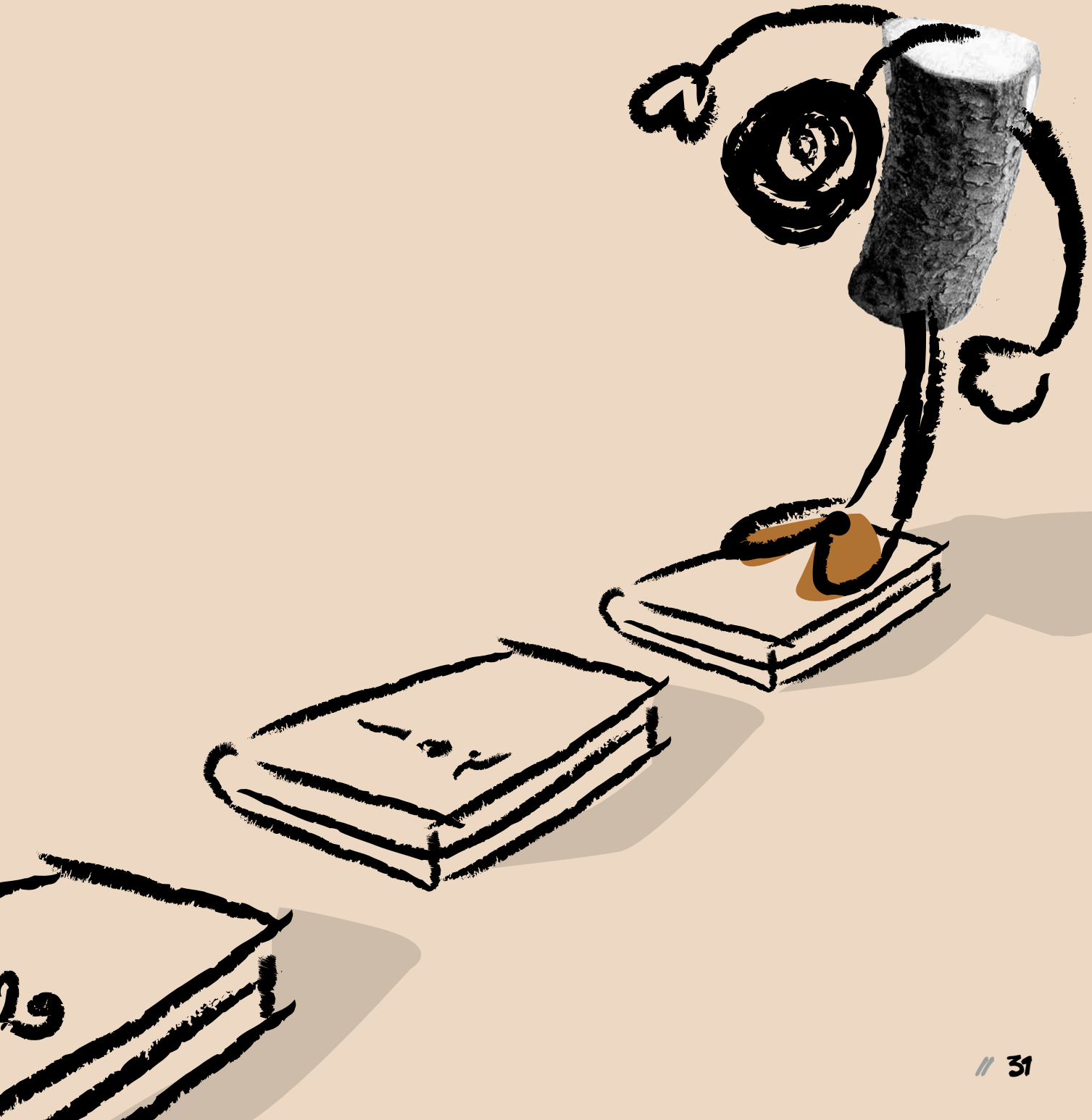
VICENT BORRÀS
Escriptor

Literatura i sostenibilitat són conceptes que lliguen malament, si pensem només en termes purament econòmics. Perquè una de les grandeses, al meu parer, de la literatura és la seua absoluta inutilitat. Dit d'una altra manera, m'estime la literatura perquè no serveix per a res, per a res de profit vull dir. M'agrada la literatura, i la cultura en general, perquè és una de les activitats amb les quals només pretenem mirar-nos el melic, i potser per això incideix en el plus que fa les persones més humanes. A l'igual que el fet de comunicar-nos amb una llengua natural ens diferencia de la resta d'homínids, la literatura afegeix aquest plus *inútil* però que té la capacitat d'humanitzar-nos.

Ara bé, una altra cosa és si plantegem la qüestió des d'un altre punt de vista. Ha de viure la literatura estrictament de premis, beques i altres formes de subvencions institucionals? La meua resposta, plantejada així, òbviament seria que no. La literatura (com el cinema o les arts plàstiques i la cultura en general) ha d'intentar viure dels propis guanys que genere, sense que això signifique rebutjar per sistema a les comptades ajudes que puga rebre, per tot allò del plus "humà" que he comentat adés.

El fet s'agreuja quan la literatura s'escriu i es viu en una llengua que, com la nostra, malgrat els intents normalitzadors en alguns àmbits, pateix retrocessos d'ús crònics. Però, si altres llengües amb un nombre de parlants similar a la nostra, al voltant dels 9 milions com el suec per exemple, han tingut un *boom* literari a nivell mundial i han donat noms tan "sostenibles" com Larsson, Läckberg o Mankell, la nostra no hauria de renunciar-hi. Això sí, caldrà que, com a societat que vivim i consumim, comencem a pensar que la cultura té un preu que hem de pagar (no tot ho ha de "donar" la cosa pública) i que, si volem ser més *humans* en la llengua que ens fa *homo sapiens*, el llibre és un objecte *inútil* que té un preu i que cal pagar.

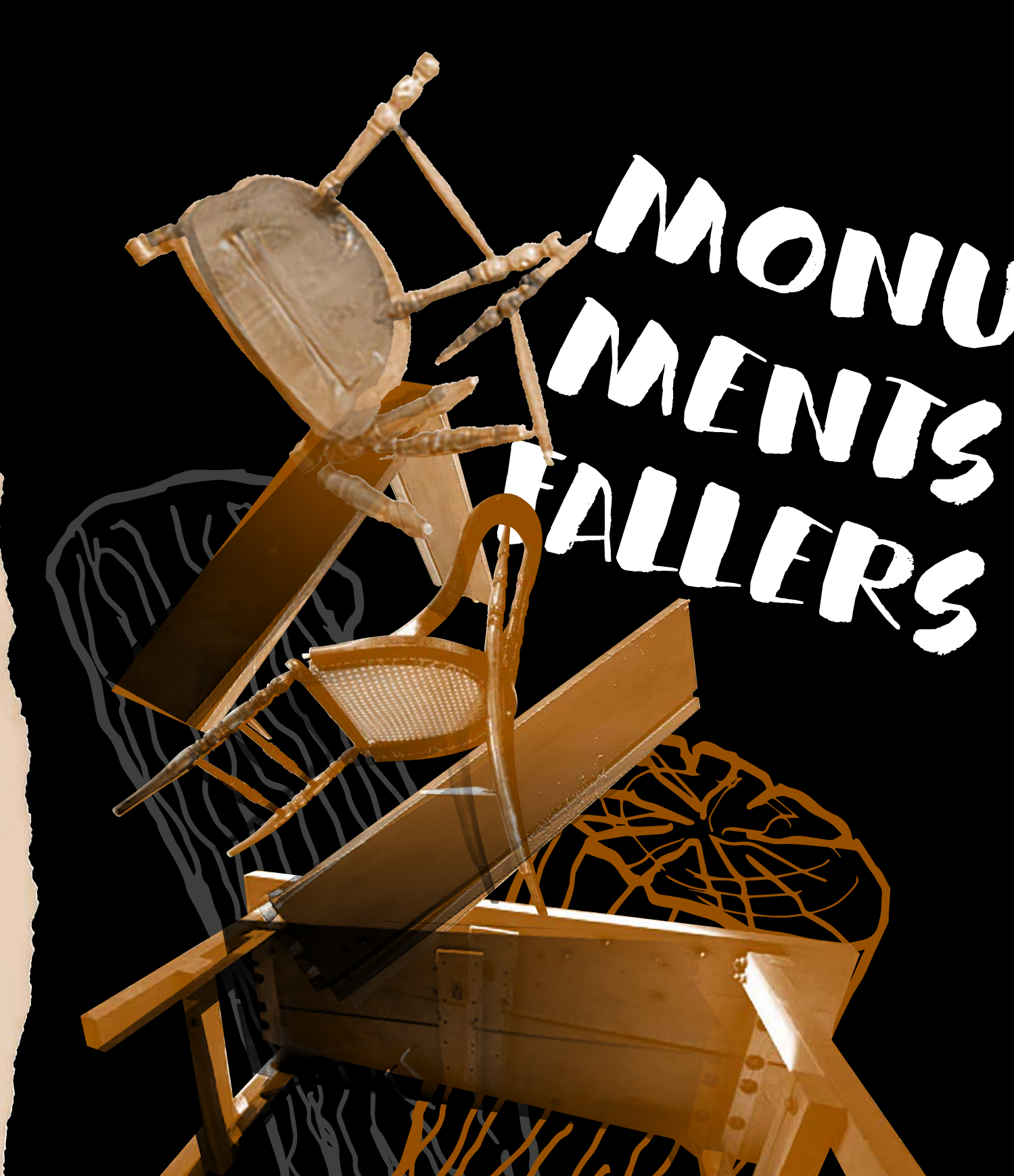

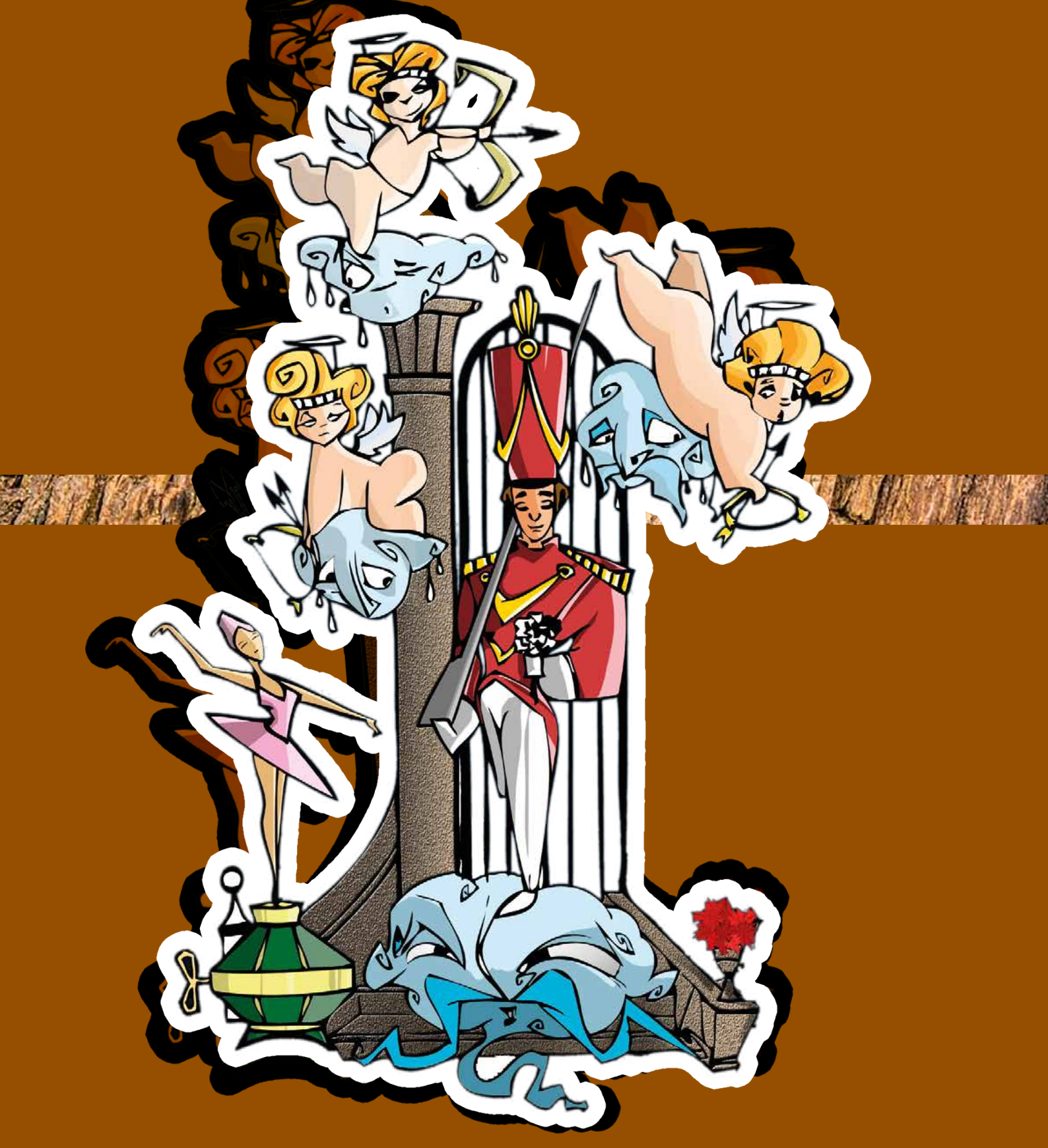
R.I.P. teatre en valencià. TE VIBLE?

DAVID VIDAL
Editor, gestor cultural i llibreter en El Petit Editor

Nosaltres, els valencians, som capaços del millor i del pitjor en l'àmbit cultural. Omplim estadis per veure cantants i orquestres internacionals, i som incapaços de potenciar allò que naix al nostre propi país. Parlem de música, però també de teatre. Conduïm hores i hores per veure un espectacle teatral en altres llocs, però ni ens preocupem de quina companyia actuarà el proper cap de setmana al teatre del poble, o més concretament encara, ni ens molestem en veure quina companyia valenciana i en valencià actuarà prop de casa.

Aquest és un mal que arrosseguem des de fa temps. I és dolorós. Ens fa mal com a poble i com a consumidors de cultura. Tot això ens fa aplegar a una conclusió: el teatre en valencià, amb aquest model, no és sostenible. Sota el nostre parer. La gran majoria dels nostres actors, directors, dramaturgs... no poden viure del teatre en la pròpia llengua. Han de barrejar-ho amb fer classes, escriure per encàrrec, provar d'accedir a televisions, treballar en altres coses que res tenen a veure amb l'art teatral, etc. Per què? Doncs perquè no hi ha un pati de butaques suficientment ple cada setmana per veure teatre en valencià, perquè no hi ha una política cultural acurada, perquè la distribució de les obres no arriba a tots els espais, perquè els programadors no s'atreveixen, perquè els tècnics de cultura no tenen massa idea de tot allò que no siguen números... i creieu-nos que sabem del que parlem. Per als tècnics i els polítics la gestió cultural es fonamenta en números, per a nosaltres, contràriament, en valors.

MONU
MENTS
FALLERS

SOSTENIM AMB TRELLAT...

Un romanç d'actualitat.

Falla Plaça Malva
Categoria Segona

Artista
José Vicente Martínez Vello

Poeta i explicació de la falla
Miguel Ángel Martínez Tortosa

Corrector de textos
Vicent J. Climent Blasco

INTRODUCCIÓ

De vell nou donem inici,
a l'explicació de la falla,
per mostrar algun vici,
i més d'una picabaralla.

El d'enguany és un tema d'amor,
mesclat amb massa romanços,
escenes de somriures i por,
amb polítics treballadors i gansos.

Esta tindrà un to burlador,
més d'alguna exageració,
criticarem algun regidor,
i a l'alcalde no farem concessió.

Mà dura amb l'oposició,
per a repassar la seua gestió,
i comprovar com no és el mateix,
manar o veure qui ven el peix.

També volem sostenibilitat,
ser conseqüents amb la festa,
i no convertir-la en una ingesta,
així el lema és: 'Sostenim amb trellat'.

Cal posar-nos tots a treballar,
açò no és un tema banal,
la festa no és una batalla campal,
hem de reunir-nos tots i parlar.

La festa pot tenir sostenibilitat,
resolent preguntes d'actualitat,
i si pensem també amb el veïnat?
I si utilitzem seny, juí i trellat?
I si no ataquem el qui ens ha atacat?
I si no gastem tant el protocol?
I si a algú li peguem un carquinyol?
I si pensem més en la festa?
I si deixem de ser el gall que té cresta?
I si treballem per ser la millor festa del món?
I si respectem dins de la festa a tot el món?
Penseu en veu alta i feu com l'alcaldessa respon.

Per tots aquests motius relatats,
haurem de no mirar-nos els melics,
no som el centre del món, amics,
perquè si no ens quedarem aïllats.

Així que serem crítics en criticar,
i a la Junta Local Fallera,
amb elegant elegància arrear,
perquè isquen de la soneguera.

Som tots la Junta Local Fallera,
però aquests estimats senyorets,
hem de fer-los bona polseguera
perquè fallen més que els masclets.

La Junta Local Fallera no són ells,
som totes les comissions d'Alzira,
del pressupost no deixen ni els budells,
i per a les falles no hi ha diners, mira!

L'ALCALDE I LA BALLARINA

El soldadet de plom,
i la sublim ballarina,
història que sap tothom,
i contarem de manera fina.

Un atent alcalde soldadet de plom,
i la seua apreciada i gentil ballarina,
ell quiet buscava de la porta el pom,
i ella ballava els nanos molt fadrina.

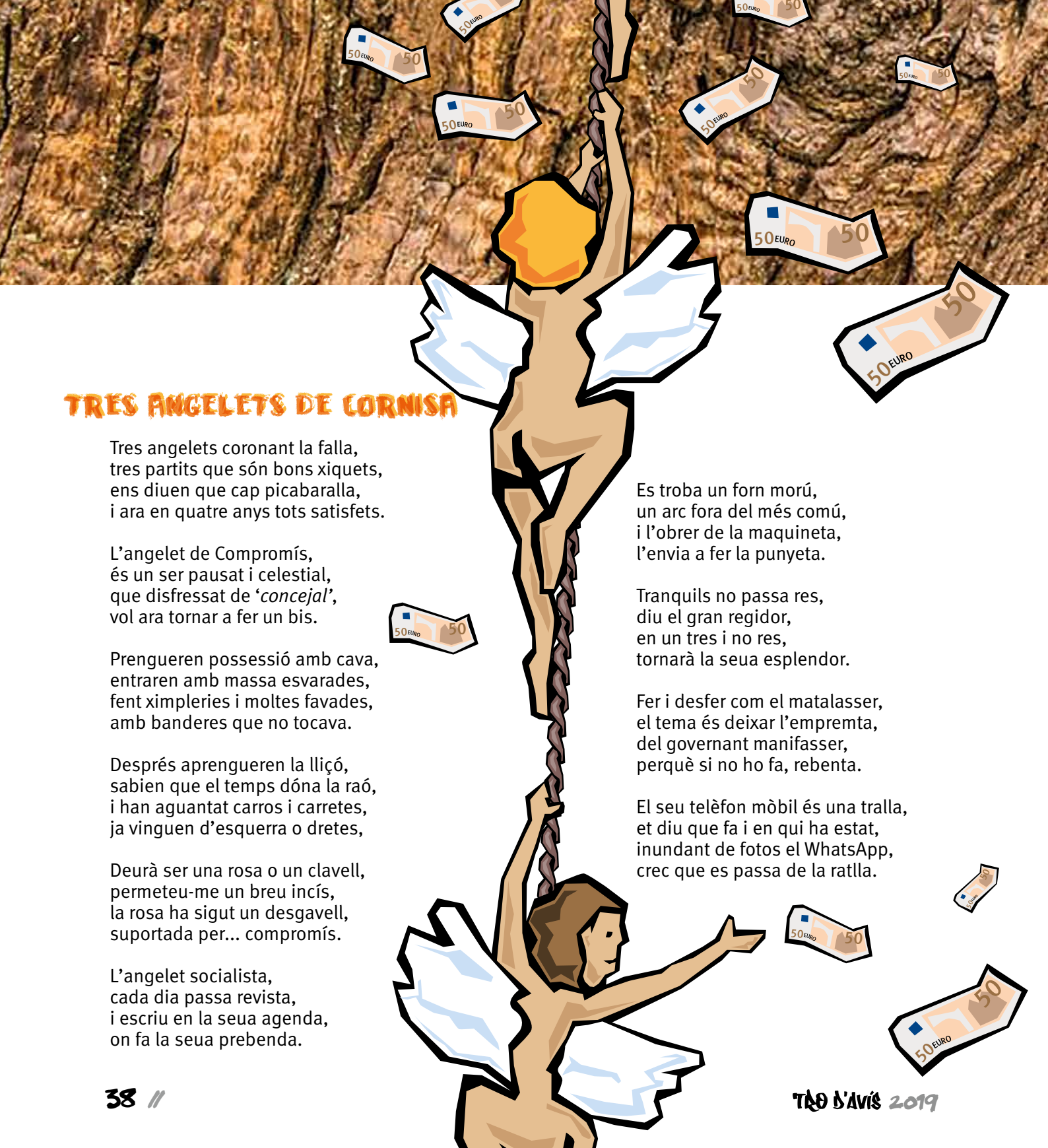
La fadrina és la vicealcaldessa,
ella ballava en totes les festes,
tant en falles, patronals o vestes,
i les crítiques la duien encesa.

Ell volia viure en el seu castell,
ella girava en la capseta de música,
ell a la porta li volia posar pastell,
perquè ací el qui no vola, pica.

El soldadet tenia el 'País de l'Olivera',
un lloc estimat de manera sincera,
la ballarina, tenia altres cantors,
i li venia igual la música i els tocadors.

La ballarina a tots alaba i besa,
no parava girar de nit i de dia,
i ella amb la seua fama volia,
ser la nova i rutilant alcaldessa.

TRES ANGELETS DE CORNISA

Tres angelets coronant la falla,
tres partits que són bons xiquets,
ens diuen que cap picabaralla,
i ara en quatre anys tots satisfets.

L'angelet de Compromís,
és un ser pausat i celestial,
que disfressat de '*concejal*',
vol ara tornar a fer un bis.

Prengueren possessió amb cava,
entraren amb massa esvarades,
fent ximpleries i moltes favades,
amb banderes que no tocava.

Després aprengueren la lliçó,
sabien que el temps dóna la raó,
i han aguantat carros i carretes,
ja vinguen d'esquerra o dretes,

Deurà ser una rosa o un clavell,
permeteu-me un breu incís,
la rosa ha sigut un desgavell,
suportada per... compromís.

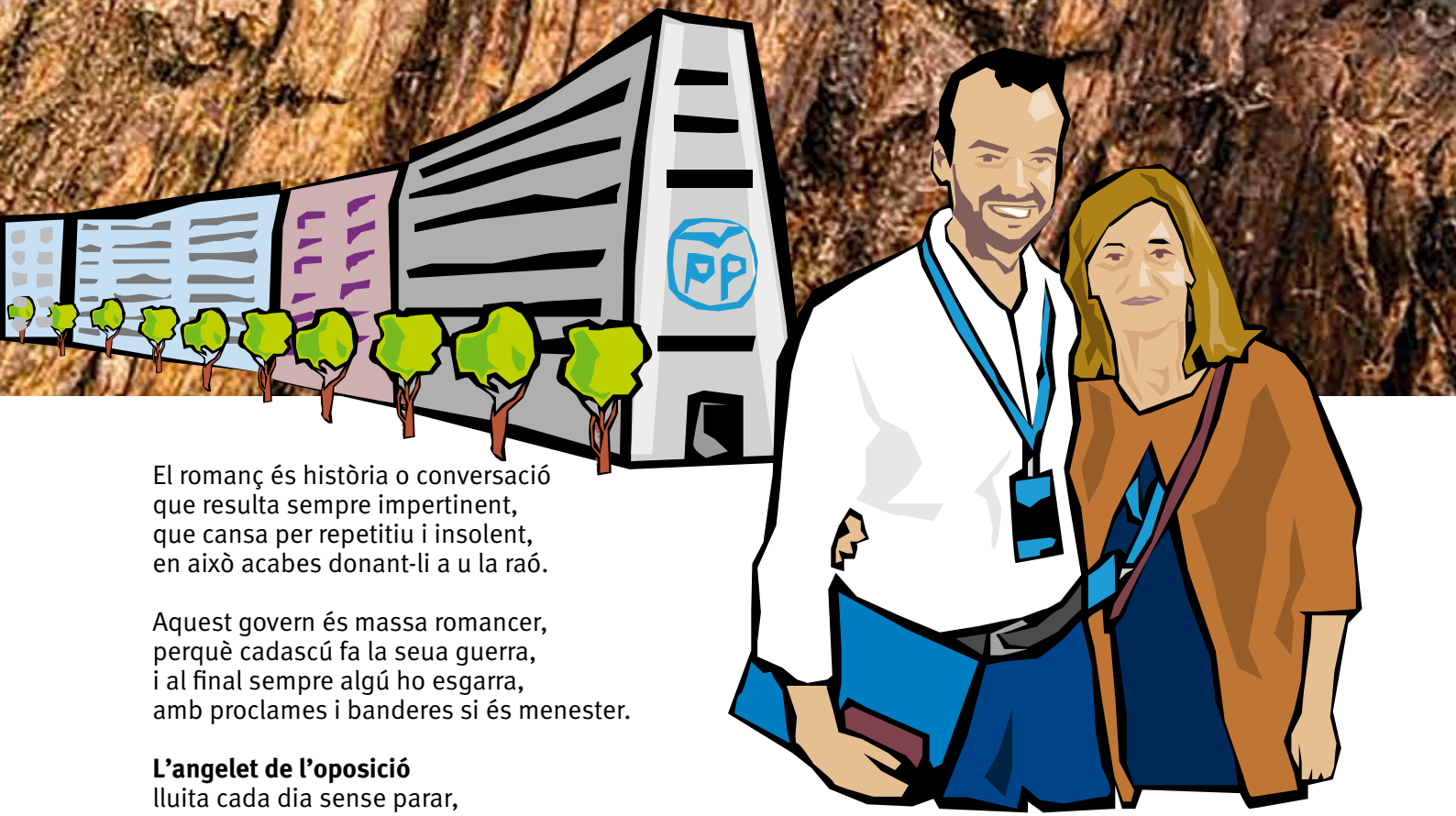
L'angelet socialista,
cada dia passa revista,
i escriu en la seua agenda,
on fa la seua prebenda.

Es troba un forn morú,
un arc fora del més comú,
i l'obrer de la maquineta,
l'envia a fer la punyeta.

Tranquils no passa res,
diu el gran regidor,
en un tres i no res,
tornarà la seua esplendor.

Fer i desfer com el matalasser,
el tema és deixar l'empremta,
del governant manifasser,
perquè si no ho fa, rebenta.

El seu telèfon mòbil és una tralla,
et diu que fa i en qui ha estat,
inundant de fotos el WhatsApp,
crec que es passa de la ratlla.

El romanç és història o conversació
que resulta sempre impertinent,
que cansa per repetitiu i insolent,
en això acabes donant-li a u la raó.

Aquest govern és massa romancer,
perquè cadascú fa la seua guerra,
i al final sempre algú ho esgarra,
amb proclames i banderes si és menester.

L'angelet de l'oposició
lluita cada dia sense parar,
però va sense cap il·lusió,
allà on s'ha d'arromangar.

El PP té gran nombre de baixes,
sembla que estan de rebaixes,
la tropa fa el que li ve en gana,
perquè no té ni capità ni capitana.

Ara des de la central del cap i casal,
José Andrés Hernández és l'elegit,
però haurà de pujar al pedestal,
per a manar i pegar més d'un crit.

En l'altre costat de l'oposició,
dos persones amb molta ambició,
pegant-li a la pinyata garrotades,
una amb raó i dos fent animalades.

Els de 'Ciudadanos' fan oposició,
sense alçar la veu i lamentant,
amb eixa dolça expressió,
no és una reivindicació, és un cant.

SOLDADETS DE PLOM I BALLARINES

Diego Gómez, lluita a braç partit,
per mantenir un govern sostenible,
però hi ha una cosa força terrible,
els entrebancs del mateix tripartit.

En un símil futbolístic direm,
que li ha faltat equip al seu costat,
per tant, del delit este l'absolem,
perquè la gent no l'ha acompanyat.

Si haguera pegat damunt la taula,
amb força més d'una punyada,
no s'haguera entredit la seua paraula,
i haguera evitat més d'una cagada.

Isabel Aguilar, regina de les festes,
subtil capitana cristiana del comerç,
a la qui acusen de no fer cap esforç
i ajudar a les empreses modestes.

La ínclita vicealcaldessa,
té sempre molta faena,
és fallera en l'ofrena
i corsària molt atesa.

Sant Bernat és el seu oratori,
diu que les festes han tornat,
i el poble amb fervor l'ha aclamat,
per posar-nos en aquest sambori.

Setmana Santa, Sant Bernat,
Partides i Barris, les Falles,
Moros i Cristians i festes vàries,
el seu caixó buit l'han deixat.

Fernando Pascual el de l'aixeta,
és el romancer de l'Alquerieta,
però ell sap i és molt conscient
que mou els fils de l'Ajuntament.

No és Fernando Roig, de Pamesa,
és Fernando el de l'aigua de l'aixeta,
que gasta el seu càrrec i mampresa,
arreglant carrers i posant alguna floreta.

El color dels socialistes és roig,
i ara ells diuen amb plaer i goig,
que el qui mana del 'comando',
ha inventat el roig Fernando.

Iván Martínez és el gran regidor,
de la República Democràtica d'IKEA,
utilitzant sense cap temor ni pudor,
al seu partidista departament d'IDEA.

Ell en les votacions sempre es capgira,
constantment sol xafar algun toll,
i de tant en tant fa més d'un abatoll,
però Ivan va a la seua, a la Biosfira.

Municipalitzacions en entredit,
que quan vinguen les sentències,
provocaran més d'un crit i alarit,
i deixaran a la vista les fal·làcies.

Ivan ha descobert el món i és massa,
amb la coca pasta de mona i carabassa,
és el gran mentor de la famosa "Reganyà",
que els japonesos diuen "D'Alchira la legania".

Contínuament la fiquen fins a la sopa,
la venen en París, Londres i Beniopa,
es pensen que és la solució del comerç,
ara falta que diguen que la dugueren els ibers.

Tan sols els queda que gasten l'autoritat,
per a demanar sense cap por ni vergonya,
que la sempre present i famosa "Reganyà".
siga Patrimoni Material de la Humanitat.

Albert Furió home prou cabal,
que amb la seua ombra angelical,
és el totpoderós regidor d'Hisenda,
i mana de la *pasta* municipal.

Al final es farà comptable,
tasca dura i molt lloable,
perquè és difícil saber gastar
i un ajuntament administrar.

Sara Garés estava en un lloc calent,
al costat de Diego en l'Ajuntament,
ser la responsable de la seguretat
és molt prou difícil, dur i arriscat.

Té parar molt seré i discret,
sap dialogar amb tota la gent,
com la formigueta ha anat fent,
i ha tingut bregues per algun ruquet.

És la regidora **Aida Ginestar,**
figura i geni on les hi haja,
molt difícil de fer-la callar,
perquè ella canta allà on vaja.

De l'Esport i la Cultura responsable,
treball dur, complicat i encomiable,
tan sols va allò que vol i li agrada,
i la resta no s'acosta pel teatre ni la grada.

Marina Mir o, mira a la marina,
quatre anys en Serveis Socials,
quatre anys que esta xica fadrina,
no il·lumina la llum dels fanals.

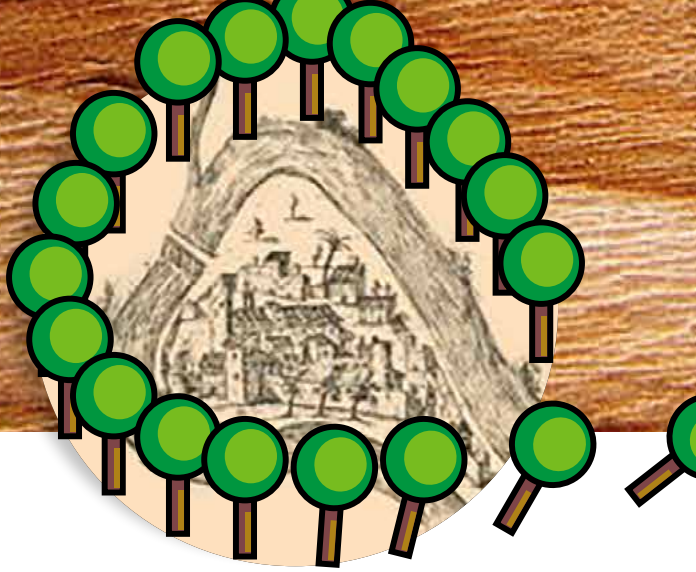
Tan sols es dedica a llegir manifests,
qüestió que no està gens malament,
però per a fer tasca en l'Ajuntament,
cal fer alguna altra tasca o gest.

Pep Carreres no és agricultor,
però de l'Agricultura i Medi Ambient,
amb este càrrec electe és el seu regidor,
i no ha tingut el seu pes en l'Ajuntament.

S'han passat tota la legislatura,
demanant la seua dimissió,
i ell ha fet de l'ecologia el bastió,
encara que açò li passarà factura.

Pepe Grau, del govern el bon xicot,
ni parla, ni gemega, ni va al trot,
en aquesta legislatura se l'acusa,
de les composicions del 'Medusa'.

Educació en té, perquè és professor,
també regidor, músic, i compositor,
però en la seua regidoria ha faltat,
més caràcter, empatia i autoritat.

Inmaculada Onrubia és regidora,
sí, ho han escoltat bé, és regidora,
a pesar de tot i fóra com fóra,
diuen que de la Clau és la gestora.

El seu pas serà sense pena ni glòria,
i crec que no quedarà en la memòria,
ho saben d'Alzira a Carcaixent,
i els qui treballen en l'Ajuntament.

En el PP hi havia huit guerrers,
que anaven a toc de trompeta,
i tant per l'esquerra com la dreta,
els eixien sense voler-ho votants.

José Andrés és el nou candidat,
que la Bonig en Alzira ha batejat.
Elena desapareguda ha estat,
i ara del tren d'Alzira ha baixat.

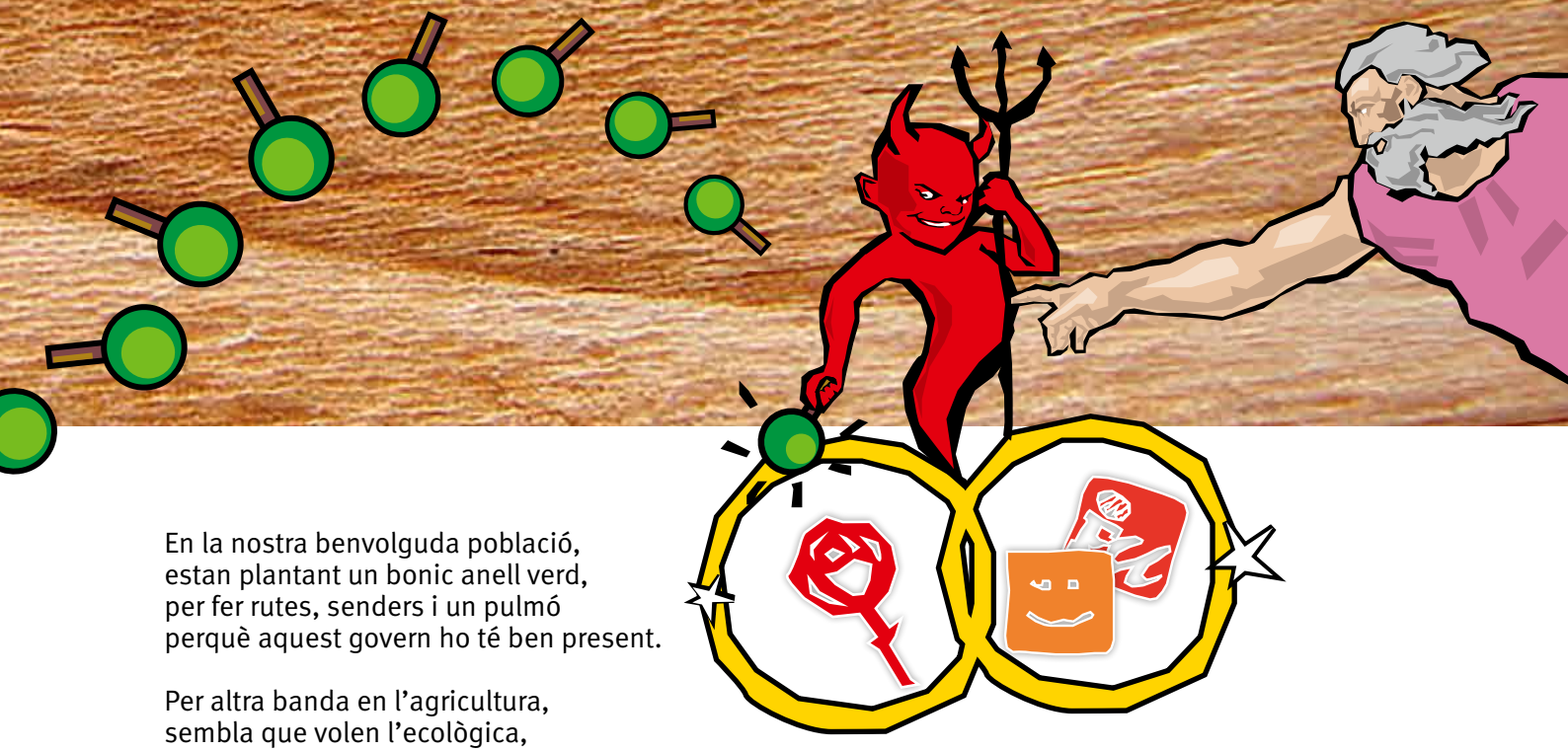
Palacios du mitja legislatura,
pensant si està verda o madura.
Montalvá sent que té una conjura,
volen carregar-se la seua agricultura.
Lahuerta és un home amb cautela,
preocupat pels assumptes de la tela.
Ríos ha aparegut en poques ocasions,
per a fer-li al govern alguns repelons.
De la Cámara ha esta massa suplent,
en l'aposta del partit a l'Ajuntament,
Chelo també s'ha esborrat del partit,
i sembla que les coses se li han entortit.

Llopis i Ruiz, genis i figures,
amb posicionaments i postures,
però l'hora de les noves generacions,
arriba per a aportar altres il·lusions.

Han treballat fort en el seu llaurar,
fent el que es pot amb dos regidors,
però al final ha d'assumir veritats,
i és que Ciutadans ha de canviar.

ESCENA DELS ARBRES

Els arbres són la sostenibilitat,
per tant, gastem el sentit i trellat,
la vida dels nostres fills dependrà
de les decisions que algú prendrà.

En la nostra benvolguda població,
estan plantant un bonic anell verd,
per fer rutes, senders i un pulmó
perquè aquest govern ho té ben present.

Per altra banda en l'agricultura,
sembla que volen l'ecològica,
deixant al llaurador en la usura,
i el qui no és com ells, es critica.

El llaurador és ara delinqüent,
contaminat rius i aqüífers,
utilitzant verí constantment,
ni tant, ni tant pelat, cavallers.

El centre de la població
també el volem amb arbres
i és que els han entrat febres
que el verd és la solució.

ESCENA DELS ANELLS DE COMPROMÍS

En tota boda que es preue
hi ha anells de Compromís,
encara que algú es creue
siga roig, blau, taronja o beis.

Compromís és un matrimoni,
crec que de conveniència
en el qual han tingut paciència,
perquè els ha furgat el dimoni.

Estos anells els han compartit,
amb algun que altre partit,
tant en el Tripartit, com al Botànic,
i de vegades han tingut pànic.

Pànic en el Botànic,
pànic en el Tripartit,
deu ser molt bonic,
no estar mai renyit.

Qui pren la decisió,
d'unir-se en casament,
ha d'aguantar per precisió,
les coses que diu la gent.

Alzira ha estat 'Tripartida',
per tres forces estirant
i els veïns sempre aguantant,
les decisions i alguna parida.

El 9 d'Octubre és festa a Compromís,
per al PSOE, Falles i Sant Bernat,
la Biosfira d'EU els seus han acaparat,
la festa va per barris i a tots beneïx.

Si la fas tu la festa ell no acudeix,
és la màxima del nostre govern,
no siga que acabem en l'infern,
i així entre nosaltres repartim el peix.

Un part que fou ben parit,
en les anteriors eleccions,
per la junta, ha trencat unions,
i ara, queda del tot diluït.

Les juntes fan aigua sempre,
siga qui siga qui les empre,
encara que esta siga neta,
i la bevem, com no de l'aixeta.

—Beu aigua de l'aixeta—
ens diu el regidor—,
no compres cap botelleta,
i així el meu èxit serà millor.

Regidors omnipresents,
omplint diaris de fotografies,
altres desapareguts i absents,
ni d'uns ni d'altres et fies.

Cada u s'apanye, diu la dita,
i els tres partits que manen,
han entrat en dura lluita,
i ara el pacte tots profanen.

Al principi d'aquesta legislatura,
el govern no volia processons,
i ara que vénen noves eleccions,
s'ho passen pel forro de la costura.

Pasqual entra la Verge a l'Ermita,
Diego rep a l'arquebisbe amb mitra,
els regidors corrents en cada trasllat,
Sancho, amb l'església hem ensopegat.

Que els vots, vots són,
ja ho va dir 'Calderón',
i el que cal és que la papereta,
siga la meua i no la de la dreta.

La dreta sempre ha anat a missa,
ara no els toca la pell en la camisa,
i diu: jo sempre he estat en les processons,
voteu-nos que ho arreglarem amb collons.

Açò de les eleccions en veritat,
sí que són vertaders romanços,
quatre anys amagats de la realitat
i ara a convéncer-nos dels avanços.

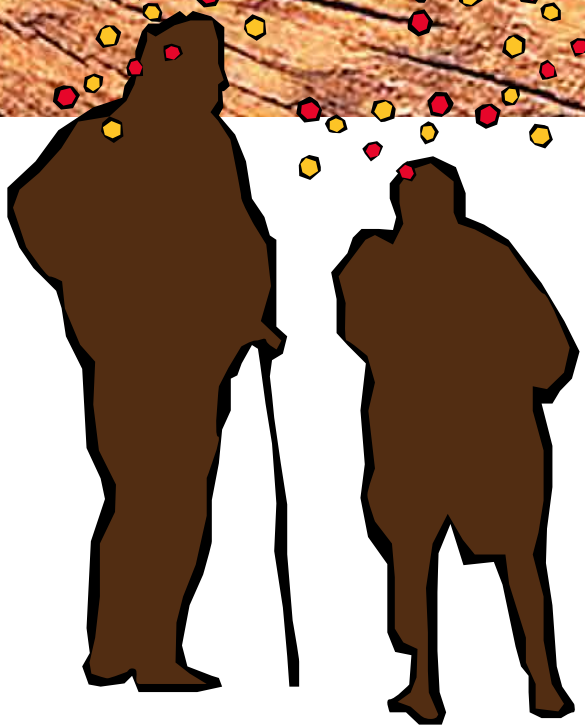
LA "PARELLA" DE LA GUÀRDIA CIVIL

En estos temps que corren,
on les coses pengen d'un fil,
molts volen fer desaparéixer,
a la Benemèrita Guàrdia Civil.

Mala premsa té esta institució,
preparada per a protegir a la població,
amb una gran abnegació noble,
però en el radar se'n passen un poble.

Abans sí que feien molta por,
però ara els han llevat poder,
ara furten taronges del llaurador
i ells nugades les mans res poden fer.

El famós "Cuerpo de la Benemèrita"
ara pareixen culturistes de revista,
homes i dones atletes de bona vista,
no com els d'abans amb capa pretèrita.

IAIOS

Esta parelleta de ciutadans,
està en l'edat de la senectut,
estan retirats però amb virtut,
continuen fent en política plans.

Diuen que... si eixiren regidors,
acceptarien el nou encàrrec,
he de dir en el seu descàrrec,
que per al seu partit són gestors.

L'activitat plural dels majors,
sempre és molt important,
ja siga, anar cantant, ballant,
o per a eixir aclamats regidors.

MAJOR I XIQUETA

La xiqueta menuda va acompanyada
d'una persona més major i atesa,
i li diu: jo vull ser ara l'alcaldessa,
perquè encara no estic recremada.

Jo t'impulsaré dins del partit,
als teus peus posaré les catifes,
i a tots i cadascú deixaré dit,
que no hi haurà primàries, ni rifes.

Vull ser també califa, reina mora,
corsària, clavariessa i fallera major,
en Fitur, d'Alzira l'ambaixadora,
i vull ser elegida amb clamor.

ROMANCER DE L'ALQUERIETA

Lorca va escriure un Romancer,
gitano i famós en el món sencer,
i jo ara tinc una gran meta,
fer el Romancer de l'Alquerieta.

Alzira amaneix amb un roig nuvolat,
al migdia, la llum ofereix un roig trontollat,
al capvespre, s'amaga el sol roig,
a la nit, la llum il·lumina el pont roig.

Roig que et vull roig
roig pont, roges baranes,
la bandera du també el roig,
amb la clau i sense flames.

Els arbres de Nadal han sigut rojos,
el tambor roig volia, com un roser,
al final l'ha hagut de fer verd caganer,
és que a Alzira estem tornant-nos bojos.

Alzira jardí de redones,
on hi ha algunes xicones,
mar on no solquen ones,
i l'aigua va per *albellones*.

Ciutat sense redones amb gespa,
Alzira, que quan aparques malament,
de normal et toca sempre la vespa,
agafant un cabreig imponent.

Alta Alquerieta, alt Torretxó,
que hi ha una falla en cada cantó,
un Hospital que ha fet reversió,
i una Casa Reial amb un paretó.

Alzira amb un museu que és MUMA,
un arxiu que el qui no resta, suma,
una plaça Major, que és placeta,
i una muntanya, que és muntanyeta.

Alzira, ciutat enamorada de l'espolí,
amb una Junta Local que ens fa la col,
que tan sols es fixa en el seu protocol,
i que entre qui entre no ixen del redolí.

Alzira, no té germans i si germanetes,
un terme ple de sants i santetes,
un patró moro, reconvertit en Bernat,
i dos verges enfrontades per un patronat.

AÇÒ HA ESTAT TOT, AMICS

I açò ha estat tot, per a mi fenomenal,
com cada any fent un repàs municipal,
als regidors i algun que altre *concejal,*
a la seua tasca, mampresa i suor anual,
hi ha qui no sua ni tirant-li un poal,
altres ho han fet de manera descomunal,
no m'he clavat en el règim parroquial,
però sí, i com era molt segur i normal,
amb la gloriosa i il·lustre Junta Local,
que amb la seua tasca institucional,
en fan dos de sorra i més d'una de cal.
Ja dames i cavallers pose punt final,
i vull agrair efusivament al personal,
la vostra paciència sublim i celestial,
i vos dic de manera sincera i cordial,
gràcies per llegir esta crítica actual.
També vull fer un comiat sentimental,
ja que són 31 anys de manera puntual,
fent el llibre i la Setmana Cultural,
per a mi i José Manuel ha estat genial,
però necessitem ja un relleu generacional.
Gràcies a tots en aquest adéu informal.

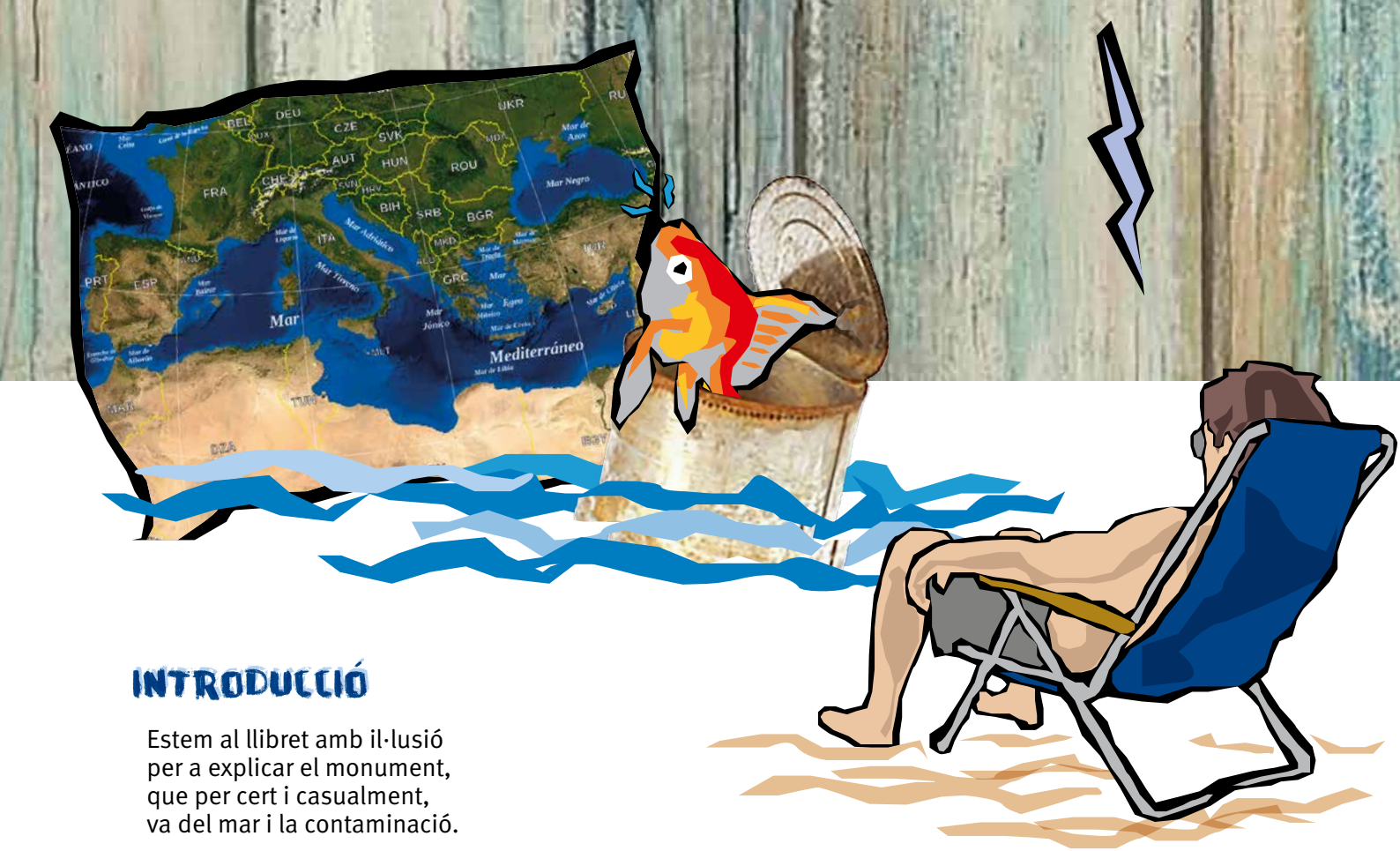
SI CONTAMINEM,
el mar embrutem

Falla Infantil Plaça Malva
Categoria Segona

Artista
Vicent Gomar

Poeta i explicació de la falla
Miguel Ángel Martínez Tortosa

Corrector de textos
Vicent J. Climent Blasco

INTRODUCCIÓ

Estem al llibret amb il·lusió
per a explicar el monument,
que per cert i casualment,
va del mar i la contaminació.

Enguany l'explicació
de la nostra comissió,
vol fer una reflexió,
sobre la contaminació.

Perquè volem remarcar,
com no paren de llançar,
tota la brutícia en el mar,
i ens l'anem a carregar.

És un tema recurrent,
perquè molta gent,
mai es planteja,
el tema de la neteja.

És molt important,
i ens hem d'anar acostumant
a mantenir neta l'aigua,
allà on el riu desaigua.

No hem de tirar fem al mar,
la Mediterrània cal estimar,
hem de tindre molt de trellat,
ja que és una gran necessitat.

Cuidem les platges també,
perquè són per a tots un bé,
cal implicar-nos en el tema,
per a respectar l'ecosistema.

La mar és molt generosa,
pren poca cosa i dóna molt,
de vegades és reganyosa,
i no s'ha de ser massa desimbolt.

Platges amb postes sanitàries,
espais adaptats per a minusvàlids,
però aquests esforços no són vàlids,
i l'acció de no respectar és la que tries.

NEPTÚ, TEMUT COM NINGÚ

Enmig de les profunditats,
s'estenen uns regnes màgics,
on viuen aquestes divinitats,
i tots aquests essers fantàstics.

Ací tenim Neptú el manifasser,
déu de tot l'immens univers
que dient-ho en prosa o en vers
totes les que feia eren de l'inrevés.

Sempre està dibuixant
trons, rellamps i estels
que li fan de contracant
amb música de violoncels.

Neptú és un temut déu romà,
de Júpiter i Plutó germà,
i segons diu la mitologia,
solca per les aigües nit i dia.

La casa de Neptú és el mar,
on té uns castells daurats,
des d'on mana les tempestats,
o quan el mar s'ha de calmar.

Però hui Neptú està vigilant,
que les aigües estiguen netes,
ja que és molt important,
mantenir-les sempre blavetes.

Quan mireu una tempesta,
que embraveix el mar,
Neptú està darrere d'aquesta,
perquè a algú vol fer tremolar.

Neptú sosté del braç a la parelleta,
pensant com mostrar la sostenibilitat,
perquè és un tema que en tota veritat,
s'ha de tractar a l'institut o a l'escoleta.

Més d'un Neptú faltaria,
per a netejar les deixalles,
i així cap abús es cometria,
perquè tot foren rialles.

LA SIRENETA

La sirena vol navegar,
dalt del cap de Neptú,
i segur que a més d'u,
li faria comboi agafar.

La sirena és un ésser enigmàtic,
que té molta força d'atracció,
cos i cap de persona; i el guió
de Disney el va fer emblemàtic.

La sirena és un animal fabulós,
atraient, fantàstic i meravellós,
extremitats de peix cap i tors de dona,
que a més d'u quan la veu emociona.

En el conte que Andersen va narrar,
aquest ésser un príncep va salvar,
després de naufragar el vaixell,
i amb estima es va enamorar d'ell.

Les sirenes amb els seus cants
atrauen amb força els navegants,
que xoquen contra els corals,
encantats pels sons musicals.

LA PARELLETA I SEUA BARQUETA

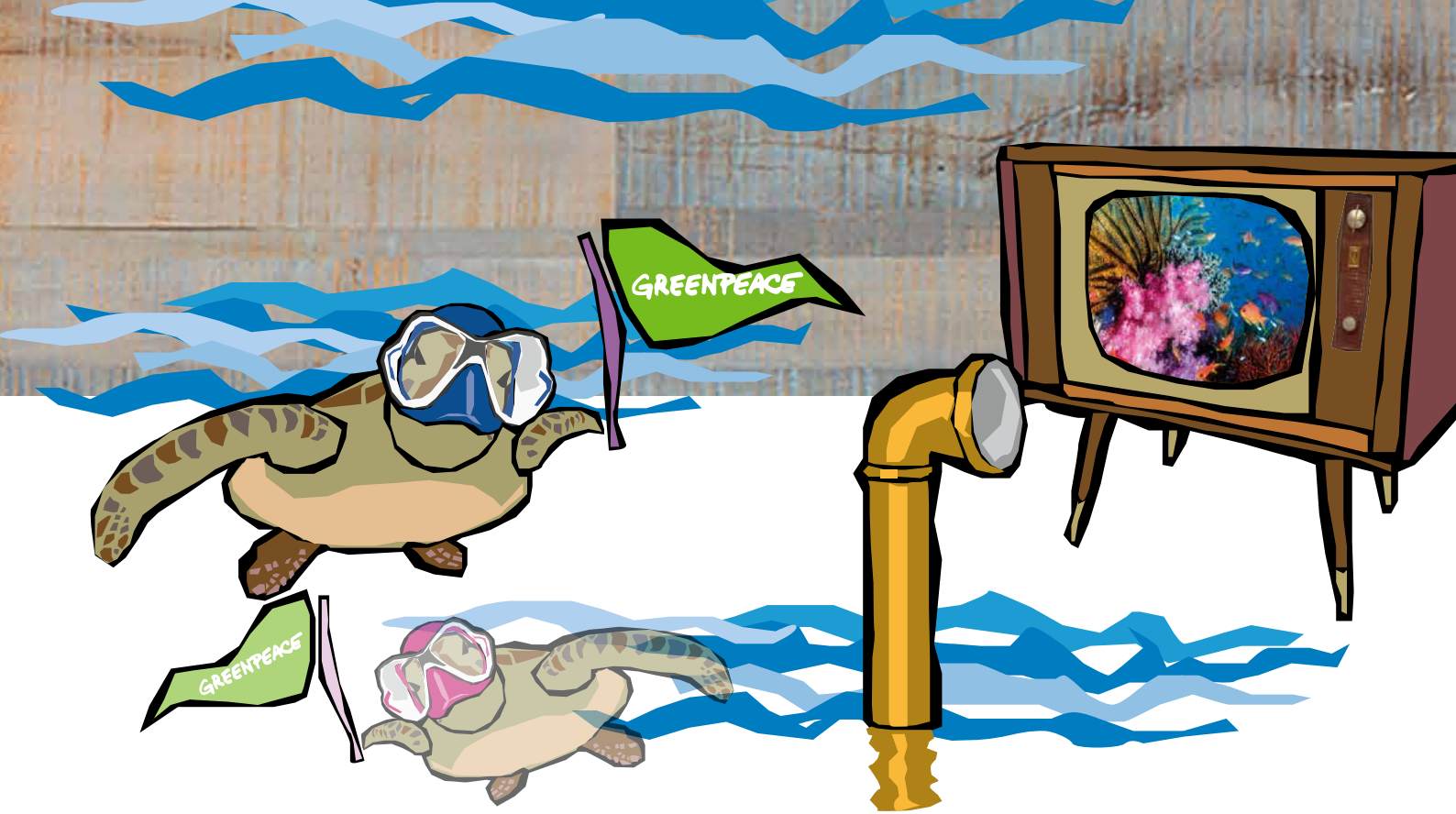
La parella són dos enamorats,
que semblen molt acaramel·lats,
brindant en la barca pel seu amor,
mostrant-se tota la seua tendror.

Esta parella d'enamorats,
navega en la seua barqueta,
sabent que l'aigua està neta,
perquè ja estan conscienciats.

Ja que hui la joventut,
després de molt estudiar,
des de l'escola a l'institut,
aprén a la natura estimar.

Comencem a prevenir,
comencem a mantenir,
si no haurem de patir,
un planeta a extingir.

Fora de deixalles a la mar,
ni plàstics, burilles o papers,
és important fer els quefers,
abans d'haver de lamentar.

SUBMARINISTES ACTIVISTES

Estos dos submarinistes atents,
tenen una tasca important,
tenir les aigües transparents,
faça fred o un calor sufocant.

S'enfonsen en els mars,
mirant el que allí passa,
jugant amb polps i calamars,
que se'ls apeguen com una llepassa.

El submarinista té la sort,
de veure les grans meravellés,
conviure amb peixos i estrelles,
i quedar-se de vegades absort.

Manté el perill sempre a ratlla,
veu si els peixos fan picabaralla,
parla de tu a tu amb els dofins,
i baixa al fons i els seus confins.

EL SUBMARÍ GROGUET

Aquest és un gran aparell,
dissenyat per a navegar,
no té forma de vaixell,
perquè s'ha d'enfonsar.

Té un ull que és propi,
anomenat periscopi,
pel qual pot mirar,
el que passa dalt del mar.

El submarí a l'interior s'enfila
per comprovar les profunditats,
si hi ha brutícia i destrellats,
i així els fons marins vigila.

Els Beatles el feren famós,
cantant *Yellow submarine,*
i el Villarreal CF, jo opine,
que l'ha fet groguet i gloriós.

EL XIQUET SE'N VA A LA MAR

El xiquet se'n va a la mar,
i no troba què pescar,
això diu la cançó tradicional,
i ara és una veritat natural.

Prepara amb cura la canya,
busca cuquets per a l'ham,
i sa mare com té molta fam,
a ficar-li berenar s'afanya.

Llança amb força el carret,
peça que enrotlla el sedal,
i espera amb cadireta sentadet,
que el peix pique puntual.

Si al final no trau trellat,
sa mare anirà al supermercat,
i li comprarà una sardina,
sèpia, calamar o tonyina.

A L'ESTIU, TOT EL MÓN VIU

Diuen que a l'estiu,
tot el món viu,
i és força demostrat,
que és una gran veritat.

Perquè quan aplega la calor,
preparem tot el necessari,
per a anar a la platja a diari,
i nadar amb aigua sense clor.

Però volem les platges com cal,
amb servicis i molta seguretat,
per això plantegem de veritat,
educació, civisme de forma literal.

Per a jugar poal i rasclet,
i així farem un castellet,
i a l'hora d'entrar en el mar,
les ordres s'han d'acatar.

FONS MARÍ MOLT CAPRITXÓS

En l'interior dels fons marins,
pots trobar taurons i dofins,
peixos que van en bandades,
i runes que acaben enfonsades.

També i sembla mentida,
hi ha muntanyes i altiplans,
una immensitat de vida
i peixos de menuts i grans.

Hi ha formacions de corals,
amb formes molt capritxoses,
plantes que mouen els cimalls,
i gran quantitat d'amagatalls.

FI

Si vols saber més, has de llegir
perquè de la cultura no has de fugir,
aprendràs a ser culte i molt educat
recordant tot allò que t'hem contat.

Hem arribat al final amb goig i plaer,
ara volem que visites la nostra falla
que si la memòria no em falla
el 17 de març estarà plantada al carrer.

PLANTÀ DESPERTÀ

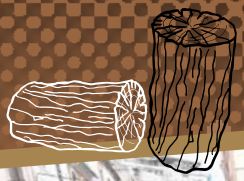

Amb cacau i cassalla, es fa camí a la falla.

FMI
INES
FM

FMI
INES
FM

FMI
INES
FM

FMI
INES
FM

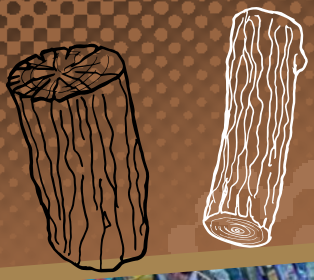

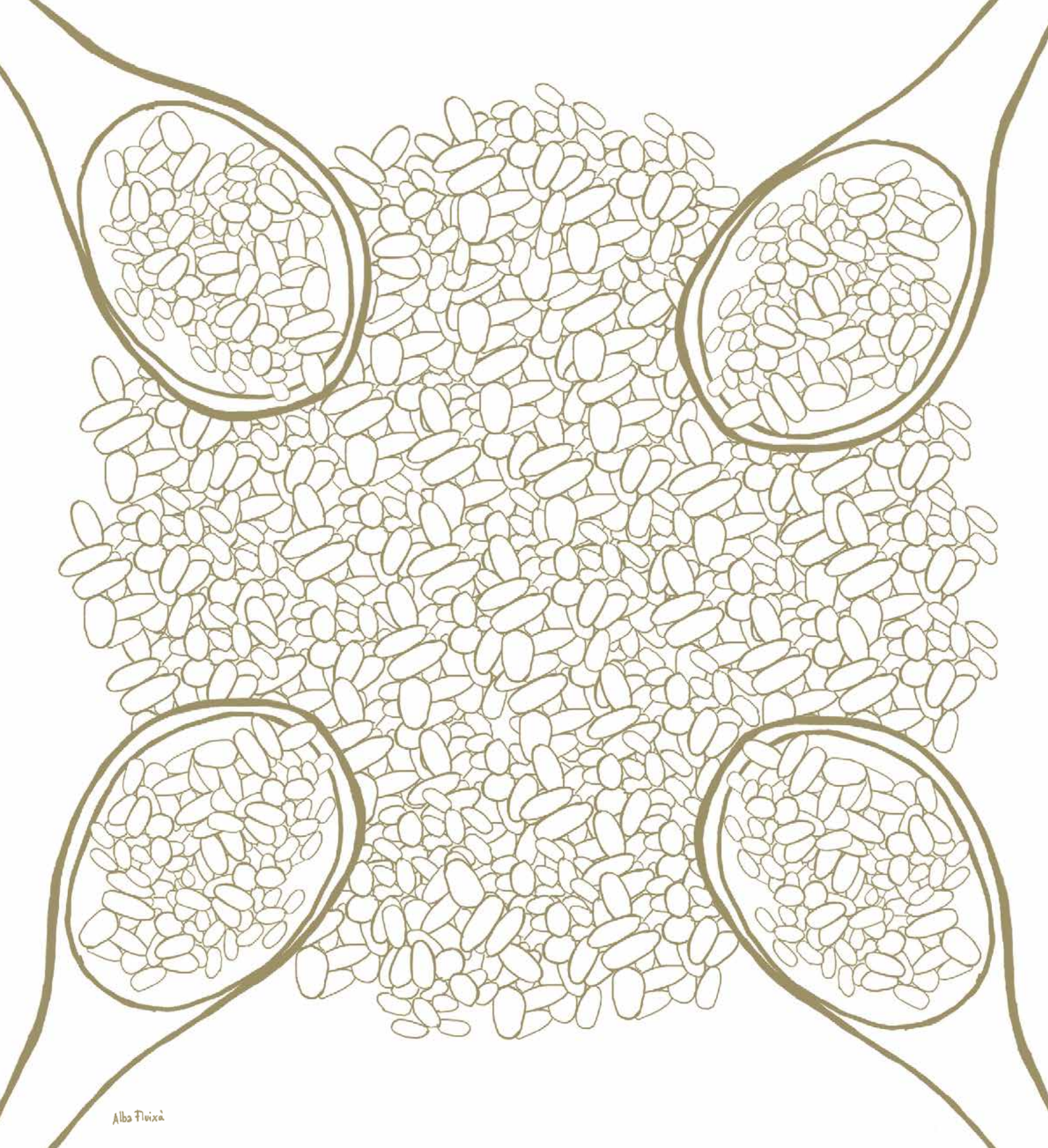

PLANTÀ DESPERTÀ

Alba Fluixà

ARROS

ARRÒS
però no amb coses

L'arròs per a qui el treballa,
per a qui aboca l'arròs!

L'arròs que a uns ens fa suar
fent paelles a la falla,
o amb un plat d'arròs caldós
acabat d'escudellar,
és l'essència culinària
que de forma extraordinària,
renaix hui a cada casal.

Arròs amb fesols i naps,
arròs caldós, també amb bledes,
arròs d'olla, valencià,
arròs omplint escudelles,
arròs al forn, cigrons, panses,
arrossos del senyoret,
arròs, concurs de paelles
i paella de quatre anses,
feta amb llenya de l'hortet.

Anant a segar arròs
no ens caldria cap gimnàs.

Que hi ha qui si hui està gros
de segur que és per figurar,
pel seu ego vanitós
i no per menjar arròs,
així se'n menge un cabàs.

Toni Lluís & Enric Xavier

ECO
WiLD
artepipa

La Paella Valenciana

contra l'Apocalipsi Gastronòmic

ELENA CASADO @ELHADADELASCOCINAS

D'acord, igual és sensacionalista, però al final l'apocalipsi és anar-se'n a fer punyetes, i cap allà estem anant.

«Alimentació o gastronomia sostenible» es refereix a promoure uns hàbits (tant en la producció, preparació i consum) respectuosos amb el medi ambient i les tradicions locals.

Gastronomia sostenible, si som pràctics, és el que hem fet al País Valencià tota la vida. A l'hivern, plat de cullera del que produeix la terra, i a l'estiu, mar i fruita de temporada. València ha estat capital de l'alimentació sostenible en 2017 i ara presenta la candidatura a *patrimoni agrícola mundial*. La cosa és economitzar recursos. Des de l'aigua (tenim el regadiu, model ecològic on hi haja), reduir la contaminació del transport (tenim una xarxa de mercats locals que poden absorbir gran part de l'agricultura del voltant), cuinar amb productes de temporada i llevar-se de damunt els envasos d'un sol ús, intentant reduir el plàstic. I sobretot reciclar el menjar que ens puga sobrar.

He arribat a la conclusió que la Paella Valenciana és el paradigma de la gastronomia sostenible: els productes són de proximitat (nivell el veí et porta la verdura del camp), pot fer-se paelles de temporada (aprofitant l'agricultura estacional), es cuina en ferro i flama (que redueix l'energia necessària per cuinar), tots mengen del calder i amb cullera de fusta (zero plàstics i menys plats per fregar i estalviar aigua) i per l'últim: si en sobra, sempre algú té un gosset que ho aprofitarà!

SOCARRAT O BOTIFARRA?

JOSEP VICENT BALDOVÍ
Poeta, Regidor de Cultura, Educació i Esports
a l'Ajuntament de Sueca

A Sueca hi ha un regidor de paelles. Sí, el mateix que us parla, que és el càrrec que hui m'ocupa, entre tants a l'Ajuntament. La gent se'n sorprén i bocabadats ens diuen... sí que s'ho preneu seriosament! I si, certament no ho considerem, ni molt menys, exagerat.

Però bé, centrant-nos en el debat que hi ha últimament a les cases valencianes, i si em preguntéu quin plat és millor, l'arròs al forn o la paella, no sabria què dir. És com si em preguntàreu a quin dels meus fills vull més, i això no es pot mesurar. Encara que diferents, tenen molt en comú. Com la paella i l'arròs al forn, on l'ingredient principal és l'arròs, cadascun amb les seues variants, però sens dubte per a mi, els millors.

Hui en dia la paella està de moda. I és que este plat manté el seu fort arrelament social per damunt d'altres costums, convertint-se en patrimoni identificatiu de la cultura i de la forma de ser i conviure dels valencians i valencianes.

Mentre l'arròs al forn és un referent en les reunions familiars, és sinònim de "germanor". Un plat que es comparteix amb la família. També "d'hospitalitat" tots al voltant de la taula, al costat de la gent que tens més a prop.

Ara, la paella és celebració, és festa, és "comboi". Si vas amb els amics, vas de paella. Eixos mateixos amics que no deixen d'emprenyar-te i de donar-te consells quan estàs fent-la, els que et diuen que li lleves foc, que vages amb compte amb la sal, però també els que et duen la cerveseta i la picadeta.

Eixe encant no el té l'arròs al forn. No diem quan volem anar de comboi, "xeee aaaau, anem-nos-en d'arròs al forn", ja que no podem participar en la seua elaboració.

No és només el plat en si, és el procés, el ritual, el costum i l'art en la seua preparació, encara que no tots saben fer una bona paella ni un bon arròs al forn.

Siga com siga, hem d'aprofitar qualsevol ocasió per a seure a taula i gaudir dels dos plats més saborosos i més senzills de la nostra cuina.

Que us aprofite!!

El país de L'ESMORZAR

Gastronomia popular sostenible

VICENT J. CLIMENT

"Ie, hui on s'esmorza?"

Dissabte, diumenge o dia de festa. Primer *whatsapp* del dia; una bona nova que entrelluques mentre et vas desemperesint a poc a poc. Una crida ancestral, una convocatòria indefugible, una declaració d'intencions en tota regla, metres quadrats de companyonia i ganes de gresca en cada caràcter.

Perquè encara que preguntar no és ofendre, sovint i en alguns contextos socials el dubte ofèn, i és per això que els bons amics no pregunten si s'esmorza, sinó *on*.

Perquè el fet d'esmorzar no implica únicament satisfer d'arrapa i fuig les més bàsiques necessitats nutritives, sinó també tractar de sadollar els esperits i les ganes de raonar i de retrobar-se.

Perquè qualsevol esmorzar és, a més d'una aturada quotidiana, obligada i respectada, un "dinar de treball" on cadascú evidencia el seu vertader tarannà. El cambrer et fita i et pregunta: "l'entrepà, mig o sencer?"; i tu retruques amb una resposta que brolla de l'arreleta de l'ànima, "posa-me'l sencer i així ja no cal que dine (una mentida com un campanar socialment compresa i acceptada)".

Un àpat de caire litúrgic que s'inicia amb l'àvida degustació de platerets plens a caramull de tramussos, olives i cacau de collaret, que continua amb una amanida amb ceba, tomaca, encisam i pimentó amb salmorra, i que s'acompanya de cervesa ben fresca i vi amb *llimon*à per tal

d'arremullar-se el pap. Per l'entrepà, no cal calfar-se el cap, que n'hi ha tants com dies de la setmana: brascada, xivito, Almussafes, blanc i negre, sobrassada amb formatge... i ben segur que algun més amb el nom del local on et trobes.

I durant la sobretaula, perquè ja ho adverteix la dita, ovella que bela perd el bocí, el rellotge s'atura i els comensals fan petar la xarrada; però ningú no opina, tothom pontifica; perquè ningú no té tema fluix, ni se'n resisteix a ficar cullerada: actualitat esportiva, política local, preu de la taronja...

Perquè sens dubte, l'esmorzar és una de tradició popular que ha esdevingut la clau de volta que vertebra el nostre país. De fet, no hi ha cap festa que no incorpore els esmorzars com a una activitat irrenunciable del seu atapeït programa d'actes.

Als afores del meu poble hi ha un taller mecànic en el qual alguns matins quan passe hi llueix ben ufanós un cartell: "Estem esmorzant, tornem quan acabem".

Doncs això, que qui tinga pressa, que sampe a córrer!

La sensibilitat sostenible

M. CARMEN SÁEZ
Escriptora i actriu

Cada albada té la seua cançó, i la música la posa el paisatge. Som el que percebem a través de la mirada, de la pell sempre a mercè de la terra que trepitgem i que ens fa progressar com a persones. No podem prescindir-ne, sobre ell s'escriu la nostra història quotidiana, el sentits interiors que s'hi aboquen, les ferides i la rialla. Som formigues sentimentals habitant-lo. Perdurarà per damunt de nosaltres, no com una quimera romàntica, sinó com la necessitat més bàsica. Allà on manque un arbre, brollarà una tija diminuta que farà pujar esguits de vida, la nostra salvació. Si la llum es reflecteix sobre una fulla, reviscolem, i potser aviat enyorarem la lluentor d'una taronja d'octubre.

De vegades ja no sabem reconèixer en les fotos sèpia les infinites tonalitats del verd, l'hem devorat a còpia d'esculpir noves formes sobre la naturalesa. Ja no sabem acaronar la fortalesa d'una serralada amb els ulls de l'estima. Desfilem pel món endinsats en el fragor inútil de la superficialitat, sense saber escoltar els brucs. Tenim mans de foc, som com petites paparres sobre les arbredes dels cimals.

A través del paisatge recuperem els éssers estimats. Escoltem la veu del pare quan ens parlava dels secrets de cada pedra, de cada branca nua d'hivern. Ell que coneixia totes les faules del bosc, totes les contrades del vent.

La pregunta no és si les muntanyes, si els camps, si els paisatges són sostenibles, perquè tal vegada allò que no és sostenible som nosaltres amb les nostres dèries destructives. Quina barra que tenim si pensem que la sensibilitat no està de moda, i diem que un crepuscle moradenc darrere les carenes, la melodia dels grills al bell mig de l'estiu, la solitud del fullam, el silenci del vespre, la remor d'un riu, són insostenibles perquè no ens aporten un guany econòmic.

Sense costos

PER AL CIUTADÀ

ÁLEX RAMÍREZ I ANTONIO HERREROS
Duo L'Aixeta

Quan pensem a gastar diners en política tots volem que siguen unes despeses sostenibles i que aporten al poble grans beneficis per poquets euros que tant ens costen de guanyar als pobrets treballadors.

Ens crida molt l'atenció i al mateix temps plena de goig quan els nostres mandataris diuen amb un somriure: "Es plantaran 200 arbres sense cap cost per a la butxaca del ciutadà". I de seguida pensem... deu ser això possible? Perquè ningú pot creure que algú regale res als nostres temps.

El medi ambient és possiblement el més important per a la nostra vida, per això el nou vehicle municipal per a la regidoria d'Agricultura i Medi Ambient d'Alzira és un *pickup* 4x4 de 3200 cc, quasi res diu el diari. El més estrany és que este cotxe és de color blanc i no roig com està establert per norma. Tot roig cridaner, les baranes, els ponts, els cossiols, tot excepte l'auto que serà de color blanc. Res és perfecte del tot.

Plantats com els rosers ens quedem tots els alzirenys que decebuts volem marcar-nos els viatges que fan alguns regidors a Itàlia i Sud-amèrica i a més a més, quedem més tristos que el preciós gos del monument als animalets abandonats. Tots tenim dret a bambar pel món i debades.

Però tenim el consol d'admirar els cossiols gegants de colors. Això sí que és cuidar el medi ambient perquè tenen una gran cabuda de terra similar quasi a la meitat d'Europa.

Algunes persones diuen que no és sostenible per a Alzira tindre els carrers tancats un dia si i un altre també, una manera de dir que tenen la cara més dura que els fallers de bronze de la Plaça Major.

Al cap i a la fi, el més importat per als habitants d'Alzira és viure en una ciutat oberta i plena de natura, amb els rius nets, tindre flors i arbres i *pipi-cans* i sobretot tindre milers de fotos i vídeos per a penjar a les xarxes socials per al *postureig,* fer-se una gran promoció i propaganda i si pot ser sense costos, molt millor, que la vida està fatal i Alzira ens ha de durar molts anys. Besets.

AL FIL DE l'actualitat

Va nàixer la festa. I ho féu, segons diuen, de la forma més senzilla. Els fusters, cada any, aprofitant el bon oratge, feien desaparéixer tot allò que els sobrava als seus tallers. El que no convé, fora! Cal aprofitar l'espai, que sempre és poc!

Amb la Primavera, als jardins, als camps, als patis... les flors.

El color, l'aroma, el perfum...

Què fer amb les flors?

Amb el temps, als fallers no se'ls va ocórrer una altra cosa que obsequiar amb les flors... I a qui?

Regalar flors a sant Josep, al patró dels fusters, al patró dels fallers, sembla que no quedava massa bé. Podia semblar... Deixem-ho estar.

Amb flors, deien els hòmens, s'obsequiava les dones. I la dona, l'esposa de Josep, era Maria.

Sorgí la idea de l'Ofrena. I cada poble tenia la seua *Maria*. Desemparats li deien a la *Maria* de València, Sales a la *Maria* de Sueca, Aigües Vives a la *Maria* de Carcaixent, i Lluch a la d'Alzira.

Passava el temps...

Un dia algú va pensar que era discriminatori oferir flors sols a la dona. I així, a la capital de la Ribera del Xúquer, per tal de no discriminar a Josep, algú va proposar que també a l'espòs de Maria se li fera una ofrena. I s'acceptà amb molta naturalitat. Anaven canviant els temps. I es va proposar que eixa ofrena fó ra el mateix dia i a la mateixa hora, encara que, això sí, per dalt de Josep estiguera Maria, perquè, ja se sap, que no hi ha home sense que abans hi haguera dona... L'ou i la gallina. O la gallina i l'ou. Vostés m'entenen.

El clavells, el nards, el lliris, els gladiols, les tulipes, els geranis... renyiren entre ells per vore qui ocupava el primer lloc. I renyiren també les roses, les margarides, les hortènsies, les dàlies, les orquídies, les roselles i els lliris blancs. Tots i totes volien ocupar el lloc més rellevant.

Es van mesclar entre ells, de forma que es van confondre els rojos amb els grocs, els liles amb els morats, els taronges amb els blaus...

En un mar de confusions... esdevingué el caos. I amb el caos... la llibertat.

Si la festa és democràtica, si impera la llibertat... A l'igual que va ocórrer amb les flors, i amb Maria i amb Josep, hi ha qui espera i confia que puga l'home ocupar un lloc preeminent i representar dignament la festa com cal.

La comissió Borrull-Socors de València ha pres la determinació, no fa molt, de

AURELIANO J. LAIRÓN
Arxiver Municipal i Cronista Oficial de la ciutat d'Alzira

modificar els seus estatuts per a permetre que els hòmens puguen presentar-se, juntament amb les dones, per a exercir com a representants dels seus fallers i de les seues falleres. En una societat avançada i progressista no hi hauria cap problema, però... Ja se sap.

El diví ja s'ha igualat, ara igualar allò terrenal, la figura de l'home i de la dona, en carn i en os.

I el dret?

Qui ha de ser el vertader protagonista de la festa?: la dona, l'home, l'home, la dona? Tant s'hi val, allò que importa no és el gènere dels participants sinó que fem amb ella i com avancem, però sobretot una qüestió: cal tindre trellat.

LA CO MISSIÓ

presidents i falleres majors

PRESIDENT

Fernando Cortabarra Fernández

Ja estic ací... he de reconèixer que per a mi, adreçar-vos aquestes paraules com a president de La Malva, al nostre Tro d'Avís, és una gran satisfacció; ho desitjava amb molta il·lusió des de fa un grapat d'anys (els que bé em coneixeu, bé que ho sabeu). Sóc conscient de la dificultat de dur endavant un projecte com aquest i tinc la convicció que ho farem anar, i tot junt a eixa espenta creixent de tots vosaltres que em permeten fer el pas endavant fins arribar el moment d'encapçalar la falla.

Aquest serà un any ple de festes i comboi, una nova Setmana Cultural, tornar a lluitar per ser el millor llibre, il·lusionar-nos amb els nostres monuments fallers, UN ANY PER A FER MOLTA FALLA! Fer per a mantindre eixa unió dins de la diversitat de la comissió, fomentant que les nostres tradicions perduren i amb el propòsit de treballar col·laborant els uns amb els altres, tots amics i companys que conformem la directiva i la comissió.

És un plaer per a mi poder compartir aquest exercici faller amb Ana, Fallera Major d'enguany, una jove amb uns safirs turquesa com a ulls i un somriure enlluernador. Tots estarem amb tu per a fer realitat aquest any... l'any dels teus somnis, al teu costat em tindràs per a fer que siga inoblidable.

Fer menció en aquesta salutació a Alejandra, Fallera Major Infantil, xiqueta d'una família amb una tradició fallera pels quatre costats. Aquest any el recordaràs tota la vida amb moments irrepetibles, moments junt a Miquel, el teu President Infantil, eixe xiquet amb el saber estar i ganes de festa que atresora. Als dos desitjar-vos que passeu un gran any en companyia de les vostres famílies i amics de la comissió.

Enguany també felicitar la nostra Junta Local Fallera en el seu setanta-cinc aniversari de la seua creació. Per si fóra poc, els capritxos del destí, i per primera volta en la història de la nostra comissió, ha volgut que dos malveres, Mer i Inés siguen les Regines del nostre poble; n'estem molt orgullosos, a elles, desitjar-los un gran any.

A tots els malvers i malveres, animar-vos a gaudir com cal, aprofitar els dies de la festa amb totes les forces que tinguem (si pot ser un poc més, millor), després de tot un any treballant ja sabeu que eixos dies passen en un tancar i obrir d'ulls.

La feina es vorà reflectida en eixe Tro que farà que ressone tot, eixa traca final que és la setmana fallera, fum i soroll, bunyols per a tothom, la placeta de gom a gom, la gent del barri de La Malva, junts tots en moments d'alegria, al carrer, al nostre casal, passacarrers, despertades i a la fi, dies de festa per tot arreu.

En nom meu, la directiva i tota la comissió de La Malva, tenim el plaer de convidar-vos a passar a vore els nostres monuments, a on com sempre, podreu comprovar la sàtira i la crítica, com a part fonamental de la nostra festa.

Finalment i tots a una veu, Tots Som Malva!

Moltes gràcies i vos desitge unes falles espectaculars per a tots.

Ana Justo Molina

Morena de cabells arrissats,
mirada frondosa, exuberant,
figura captivadora, elegant,
somriure suggeridor, seductor.

Figura altiva, enlluernadora,
caminar ferm, arrabassador,
aire encisador, encantador,
aura atraient, fascinant.

T'abilles de Fallera Major
amb una banda d'il·lusions
que et creua de dalt a baix,
i la teua alegria ho ompli tot.

No hi ha qui et mesure
la fantasia, ni la màgia,
ni el comboi, ni el plaer,
per tant, tot teu és.

Miguel Á. Martínez Tortosa

Fallera Major

ANA

Tot aquest somni va començar entre somriures un dia de falles, quan estava en companyia de les meues amigues, hui, ja puc dir que és tota una realitat.

De bon tros sé que no tinc una llarga trajectòria dins del món de les falles, ho supliré de ben segur amb la meua il·lusió i passió per la festa i faran que done tot allò que duc dins de dona fallera i valenciana, ja que el meu cor batega sempre a ritme de festa.

Dins d'aquest any en què estic vivint de ple la màxima responsabilitat del càrrec de Fallera major, tinc la sort de poder compartir l'exercici amb Fernando, el meu president, una persona que du les falles en la sang. Tinc el privilegi de poder lluir els meus trages al teu costat i vull donar-te les gràcies tant a tu, com a la teua dona Silvia, per tot allò que esteu fent per mi.

Sé que junts farem d'aquest 2019, un any màgic.

Alejandra, Miquel, fallerets inesgotables, espere que reflectiu la vostra experiència fallera i la vostra innocència de la infantesa per a poder gaudir d'aquest somni junts.

No vull oblidar la meua família, sense ells, hui jo no estaria presidint els fulls del nostre meravellós llibre de falla, vull que sapigueu que sou el meu suport, papà, mama, gràcies per ajudar-me a complir el meu somni, sé que per a vosaltres no és fàcil.

Germà, sé que t'he arrossegat fins ací perquè sigues el meu espill i m'ajudes a viure un any que de segur serà difícil d'oblidar per tant, gràcies per estar sempre amb mi.

Fallers de la Malva tan sols em queda agrair-vos el vostre alè i dir-vos que intentaré estar a l'altura de les Falleres Majors que m'han precedit en el càrrec i així ser una digna representant d'aquesta gran comissió, i més enguany que la Malva és la màxima representant de les Falles d'Alzira amb Mer i Inés.

La metxa de la traca fallera ja està encesa, ja corre fugint per places i carrers, ja esclata sorollosa i alegre, mostrant la seua alegria, anunciant que la festa està en girar del cantó i, com molt ben diu el poeta, en arribar març, en cada cantó una falla. Bones falles i a gaudir-ne bona cosa.

Miquel Albelda Zanón

PRESIDENT INFANTIL

Em fa molta il·lusió adreçar-me a tota la comissió de la Malva des de les pàgines del llibre de la falla, ja que per a mi és tota una novetat el fet de ser president i poder representar així a aquesta gran falla.

La inexperiència farà que visca més intensament cada moment d'aquest any, i pense suplir-ho de manera que la categoria que comporta ser el president d'una falla tan especial no es note.

Des d'ací vull animar tots els meus amics de la Malva i invitar-los que es preparen per a viure uns dies plens de màgia i desfici, amb el desig que la innocència que ens dóna l'edat faça d'escola per a ser uns bons fallers el dia de demà. Cal gaudir fins a l'últim segon dels dies que s'apropen.

La més sincera i cordial felicitació a Alejandra, la meua Fallera Major, a eixa xiqueta que sent per dins del seu cos córrer a glops la sang fallera, a eixa xiqueta amb la qual estic compartint tants moments de festa, a eixa xiqueta amb qui passejaré ben orgullós del braç pels carrers d'Alzira i gaudirem amb intensitat de cada un dels dies i actes.

Com a president vull felicitar a tota la comissió de la Malva, per totes les iniciatives que portem al llarg de l'any, i que fa que ens sentim orgullosos de pertànyer a la nostra falla.

També, vull desitjar a Ana Justo, Fallera Major de la Malva, i a Fernando Cortabarra tota la sort del món per tal que aquestes falles siguen perfectes i plenes d'èxits.

I ja per a concloure m'acomiade de tots desitjant-vos unes bones festes, i us convide que les gaudiu amb tota la força que pugueu, ben segur que si ho feu, no vos en penedireu.

Alejandra Sanchis Juster

Menuda i inquieta,
dus la falla dins del cos,
el casal en les teues venes,
i la lluentor en els ulls.
Aniràs al mig, sí al centre,
allò que ben bé desitjaves,
i t'abillaràs de festa gran,
amb davantals, mantellines,
pintes, joies, arracades,
i unes mans et capgiraran
les rodetes que simbolitzen
el deliri fastuós d'una festa,
i una catifa imaginària,
s'estendrà als teus peus.
La teua comissió et rep
com a una gran regina,
com a eixa xiqueta que,
de tant i de tant somniar,
desperta en allò que volia,
ser Fallera Major Infantil,
d'eixa Malva, que tant estima.

Miguel Á. Martínez Tortosa

Fallera Major infantil

ALEJANDRA

Hola a tots!

Com ja sabeu em diuen Alejandra i sóc fallera des de el primer dia que vaig nàixer, la meua hora de naixement va ser divendres a les 19:00h i a les 21:30h ja era membre d´aquesta meravellosa falla. La meua casa és una historia fallera: ma mare va ser fallera major infantil de la falla Dr. Ferran a l´any 1978 i va ser la tercera fallera major de la nostra comissió a l´any 1986, un honor que va compartir amb ma tia Noelia, que va ser fallera major infantil el mateix any. Va ser casualitat que als 25 anys va ser la meua germana María, fallera major infantil de la Falla Plaça la Malva, acompanyada de la meua cosina Carla i ja, per últim, la meua germana fallera major infantil d´Alzira. La meua casa té la festa fallera en la sang. Jo des de molt menuda li deia a ma mare que jo volia ser una d´eixes falleretes majors i ella es feia un poc la desentesa, com dient que ja em tocaria.

Fins fa uns pocs anys jo deia que jo era fallera de brusó, res de monyos i tot això, fins que algunes amigues meues es van presentar com a falleres majors infantils i van eixir, i aleshores jo vaig vore que s'ho passaven molt bé. Per tant, jo li deia a ma mare que em volia presentar però ella no s'ho creia perquè a mi no m´agradava vestir-me de fallera i em deia que no, que jo no ho gaudiria. Vaig començar a vestir-me més de fallera i a partir d'eixe moment ja la meua família es va adonar que era un somni, que es podia fer realitat. Quan aquest any els meus pares em preguntaren que si de veres volia ser fallera major infantil, els vaig dir que sí, i aquell dia que em van nomenar, ja el meu somni es va fer realitat, fins a hui!!!

Espere que junt a mi, els meus acompanyants i els meus familiars passem un any magnífic ple de records i emocions.

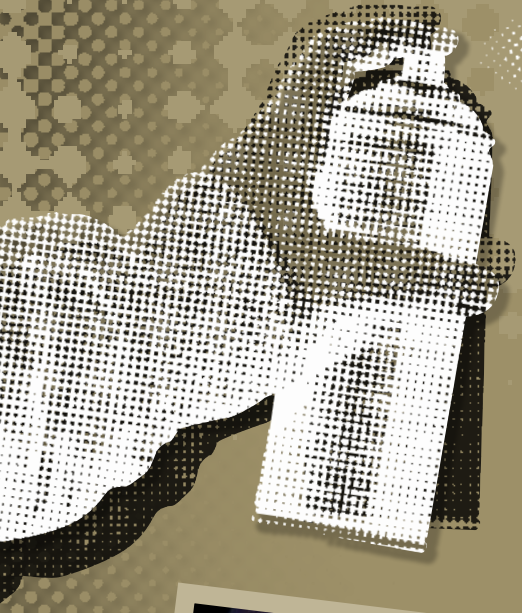
Una gran abraçada!!

PRESENTACIONS

Mudadets i amb il·lusió, gaudim de la presentació.

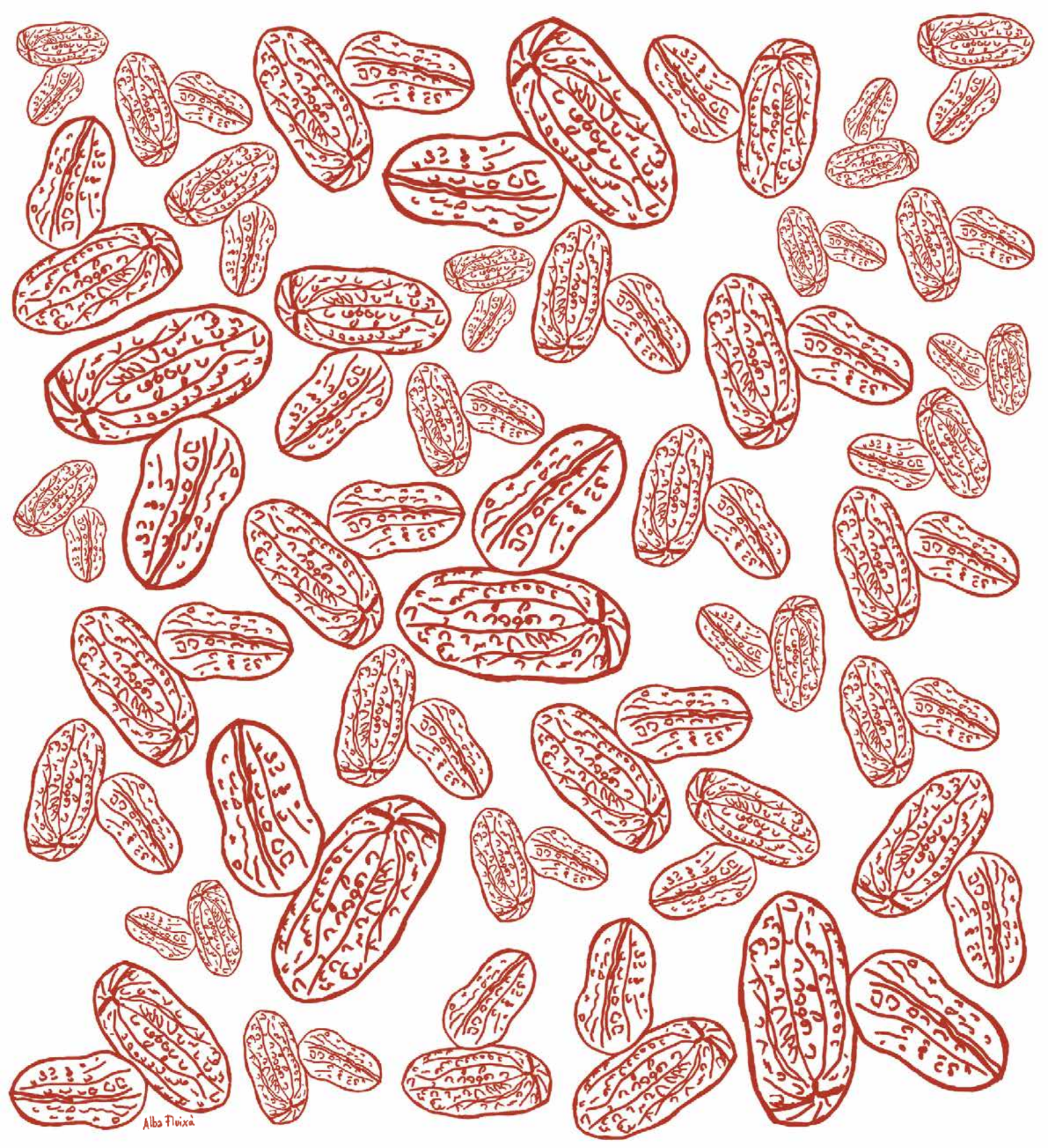

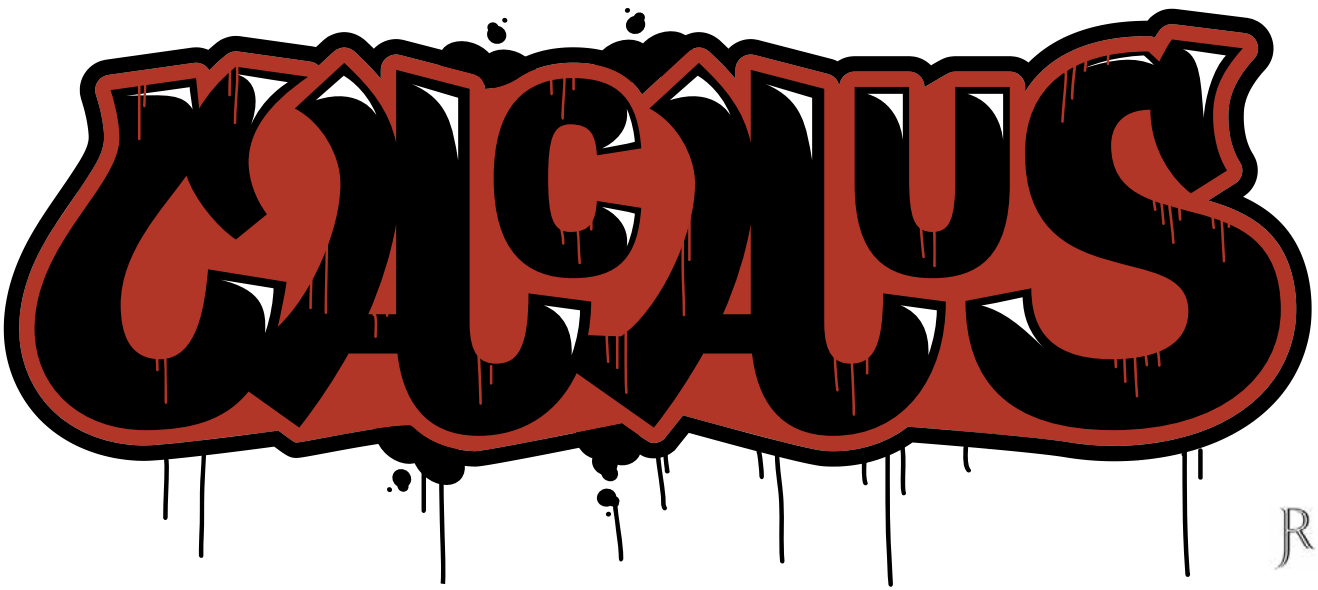

PRESENTACIONS

Alba Fluixà

CAPS

Devota oració dels sants CACAUS

L'economia de la falla té una cosa:
Tothom vol festa, beguda, saraus,
fer -com sempre- el que li rota
i no li demanes més cacaus.

Si Sant Josep no ens empara
haurem de pujar enguany la quota.

Ai! Maleïts balanços anuals!
Com de sostenible és hui la falla?
Fallers d'Honor? Publicitats?

Que el llibre i els monuments tenen la talla!
Lliura'ns sant fuster de tots els mals!
Que hi haja prou per festa i per a traca,
si no haurem de rascar-nos la butxaca
i em pense que els cacaus estan fallats.

Toni Lluís & Enric Xavier

50
EURO
artepipa

Únics en el món

IMMACULADA CERDÀ
Tècnica lingüística de la Diputació de València i Acadèmica de l'AVL

Passejar pel carrer més comercial de qualsevol ciutat és arriscar-te a un *déjà-vu*. Mires els rètols, escoltes la música que s'escapa per les portes i no saps a quin país del món et trobes. Les mateixes franquícies, les mateixes botigues noves que aparenten antigues, els mateixos eslògans, «and more...». Sembla que el teu poble no existeix si no té un Zara, Starbucks o Rituals. Però, quan tots siguem iguals, què ens diferenciarà?

L'administració podrà fer incentius, regular horaris, etc., però som els clients i les clientes qui tenim la manilla en la mà. Si volem ser un país per a turistes, ho tenim fàcil, la faena està feta al 90 per cent. Ara bé, si volem ser els amos de la casa i del corral, de la pereta ensucrada i de la figuera verdal haurem de començar a exigir i a filtrar. Caldrà recordar que entre una magdalena i un *cupcake* hi ha, a més d'un grapat d'euros més, una quantitat de sucre, conservants i colorants, obscena. Comencem, per tant, a exigir bons tallats i cremadets, i que vinguen amb un somriure i un rotllet d'anís i oblidem els *latte macchiato* a 10 euros. Recuperem els llocs on el personal ens atén en la nostra llengua, perquè som qui paga i volem sentir-nos com a casa.

Siguem diferents, reivindiquem el nostre lloc en el món, els nostres costums, hàbits, menjars, música i fem-ho en la nostra llengua, amb les nostres paraules. La sostenibilitat (els productes de quilòmetre zero) ha d'anar lligada a la llengua del territori. D'Alzira al món, perquè el futur és tant global com local.

SENSE FER RES

Alzira, divendres 19 de març de 2049

VICENT CUCARELLA
Economista

Ahir es va prendre la decisió de prohibir la cremà de les falles per precaució, després d'analitzar el nivell de contaminació i el risc d'incendis per les altes temperatures, les ràfegues de vent i la sequera permanent.

És una de les conseqüències de la nostra imprudència durant dècades. Ens hem comportat com fills malcriats, abusant de la mare natura, mentre ella ens consentia per damunt de la seua capacitat.

No sols hem perdut qualitat de vida pel canvi climàtic, sinó que també patim les seqüeles d'haver perseguit un creixement econòmic continu en un planeta de recursos limitats. Això provocà una gran bombolla financera mentre balafiàvem valuosos recursos naturals i energètics, a costa de les generacions futures.

Al mateix temps destinàrem diners públics a rescatar negocis privats fallits o els dilapidàrem en grans projectes que sols beneficiaven a uns pocs. Fins i tot consentírem la privatització de sectors bàsics per al benestar col·lectiu, com l'electricitat o l'aigua.

Ara tenim dificultats per a generar ingressos públics, les administracions no garanteixen els serveis d'educació, sanitat ni serveis socials de manera equitativa, i sofrim l'abandonament d'infraestructures excessives en perill d'esfondrament.

Amb resignació recordem els nombrosos avisos que a principis de segle ens advertiren sobre la necessitat d'ajustar l'economia i la societat a la capacitat de la biosfera. Ara patim les conseqüències de no haver canviat a temps cap a una societat més senzilla, col·laborativa i respectuosa amb el medi ambient.

FER-LA POC O FER-LA MASSA?

ORETO TRESCOLÍ
Regidora àrea de Festes, Tradicions i Turisme de l'Ajuntament de l'Alcúdia

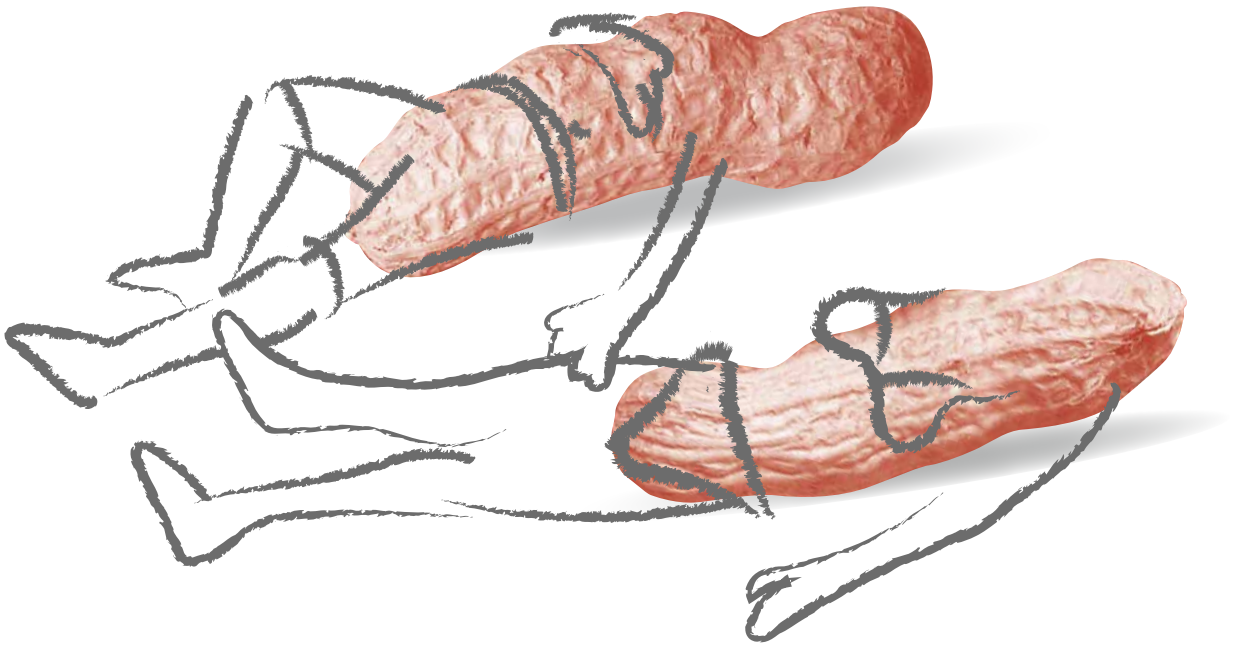
En un món cada cop més globalitzat que se'ns escapa inevitablement de les mans, afanyar-se a conservar arrels, o arromangar-se a fer-ne de noves, si cal —com deia Hobsbawm—, esdevé una necessitat quasi vital si no volem que de sobte se'ns emporte el vent en un bufit. I potser ens plantegem si deu ser millor acceptar-nos com a llavors voladores redolant sense cap referent precís, o si deu ser millor acotar fanecades i arrelar en un punt exacte. On deixarem a sant Roc perquè no el caguen les mosques? Són inevitablement les dues cares de la mateixa moneda, que com si d'un pèndol es tractara ens porten d'un extrem a l'altre si no atinem bé el seny. En els darrers anys, el gegant econòmic de la globalització ha fet trontollar la naturalitat de les tradicions, la llengua, els referents literaris, la gastronomia... tot convertint cada manifestació en un element de culte que requereix ser preservat i difós per a no morir engolit en la seua insignificança davant la immensitat d'un públic global. Morim d'inanició o morim d'èxit? Sempre val més perdre que més perdre. Si mal és vore com progressivament minva la participació en els rituals festius, mal és també que una excessiva massificació turística i una desmesurada *espectacularització* sacrifiquen la pròpia celebració de la festa, fins al punt que la lectura i el consum extern de l'element festiu acaben menjant-se i desvirtuant l'autèntic consum de la festa per part del poble que la crea, la sent i la viu. Al darrere, probablement un grapat de temors no superats, una sensació de vulnerabilitat que ens porta a voler assegurar la pervivència dels costums a colp de declaracions BIC, d'immobilismes, de reconeixements patrimonials, o de fites d'interés turístic divers, amb un conservadorisme de vegades fins i tot contradictori amb la pròpia vida dels fets. És el preu de la fama! Què li anem a fer!

El ben cert és que enmig del difícil equilibri d'arrels, l'univers de les festes sembla haver-se tornat un instrument ben potent que, ben entés, podria cohesionar col·lectius cada cop més diversos i plurals i fer front a l'orfandat del no-res, amb la flexibilitat adient perquè s'amplie l'abast sense haver de sacrificar les essències. Però quan un fet adquireix l'aura sagrada d'allò venerat, generalment es torna immòbil i involuntàriament deixa de ser festa en sentit estricte per a convertir-se en religió —si se'ns permet usar el terme—, i en aquest punt tota transgressió i canvi ha de passar el filtre de l'ortodòxia. En els darrers

temps la festa sembla haver deixat de banda les seues accepcions originàries vinculades a la diversió, a la devoció popular, a la participació plena, a la consolidació de les relacions de veïnatge als barris... per a passar a aixecar-se com un ritual d'autorepresentació immòbil, com un beneït salvavides enmig de l'oceà de la indefinició identitària. I clar, feta la benedicció, acudeixen els pelegrins en massa a venerar les relíquies, i sovint les fan pols —com és lògic de l'ús i l'abús— en una creixent *turistització* que pot esdevindre desbordant. I és que la festa popular, per a sobreviure, arriba a encomanar-se quasi feudalment a l'aparador de les mirades, dels drons, de les càmeres, de les estadístiques, dels visitants i dels reporters que la retransmeten. El capitalisme ens ha ensenyat que el creixement és addictiu. Sí. Però fins on? Parlem de sostenibilitat. Malauradament, en alguns casos la festa ja no respon a la naturalesa interna del col·lectiu que la celebra, sinó als múltiples interessos de qui l'observa. I sovint no la valorem per la seua especificitat intrínseca sinó per la quantitat de *likes* que genera. I de sobte, Narcís ja no sap qui és més bell, si ell mateix o el seu reflex dibuixat a l'aigua. *Postureig* festiu? Autorepresentació constant? Clarament. Si no eixim als mitjans, no existim. Deixar-se vore i visibilitzar l'existència d'allò que un fa, és sens dubte un revulsiu per a les nostres festes, que s'alimenten amb els reconeixements externs. Però anem amb compte de no caure en l'enverinat desig d'invertir l'ordre natural de les coses. Que, com diuen: "el qui no és de raça, o la fa poc o la fa massa"!

Sol i xiringuitos

BÀRBARA TORRES
Escriptora

L'*hominis gamba*: persona que, arribada l'època estival, s'endinsa en les platges amb la roba de bany justa, i enlluerna, a tot aquell individu que s'atreveix a observar-la, amb el to de la pell, i que durant el primer dia d'estiueig es dedica a tombar-se al sol, rostir-se com un pollastre, i fer el volta i volta durant les hores en les quals Llorenç brilla esplendorós. Durant el dia beu ingestes de sangria i satura els *xiringuitos* en busca de la famosa *Paella*. A la nit, embruta els carrers amb els líquids que intenta ingerir i d'altres que expulsa sense control, fuma cigarrets que li fan veure animals voladors i que llença al terra, perquè clar, les papereres li resulten inexistents, i canta, com si es cregués el millor tenor o la millor soprano durant la matinada per delectar els veïns i veïnes que l'endemà han de matinar. I mentre l'*hominis gamba* fa de les seues, amagat entre para-sols, tovalloles, menjar escampat per la sorra i sudoracions dels homínids del voltant, obris el periòdic agosaradament en busca de les ofertes culturals que la ciutat regala als elements estranys i rars que volen amarar-se d'art i teatre. Però oh, horror! Les exposicions que t'agraden no estan i les obres teatrals es reprendran al setembre, clar, els i les intèrprets han de descansar. I del cinema no cal parlar! Les estrenes vénen per al Nadal. Et queda l'oferta local, els concerts de banda, les festes del poble mentre penses: per què? I és que ja ho diu la dita *Spain is diferent*.

L'explicació DE LA DISCÒRDIA

mai més!

XAVI BARBER
Mestre d'escola

Cada any el mateix. Quan arriba el moment de partir el pastís del pressupost, una part poc rellevant quantitativament de la comissió, però que sempre està ahí, mira amb recel a eixe grupuscle de sonats que cada any es dedica a confeccionar el llibret. *Serà precís, això?,* pensen. I és que alguns i algunes, quan escolten la paraula cultura, no trauen el revòlver perquè no en porten, però en lloc d'això se'n van a la barra del casal a demanar una cassalla per a desinfectar amb els seus efluvis els conductes auditius, no siga cas que la paraula se'ls en passe a l'enteniment i es contaminen.

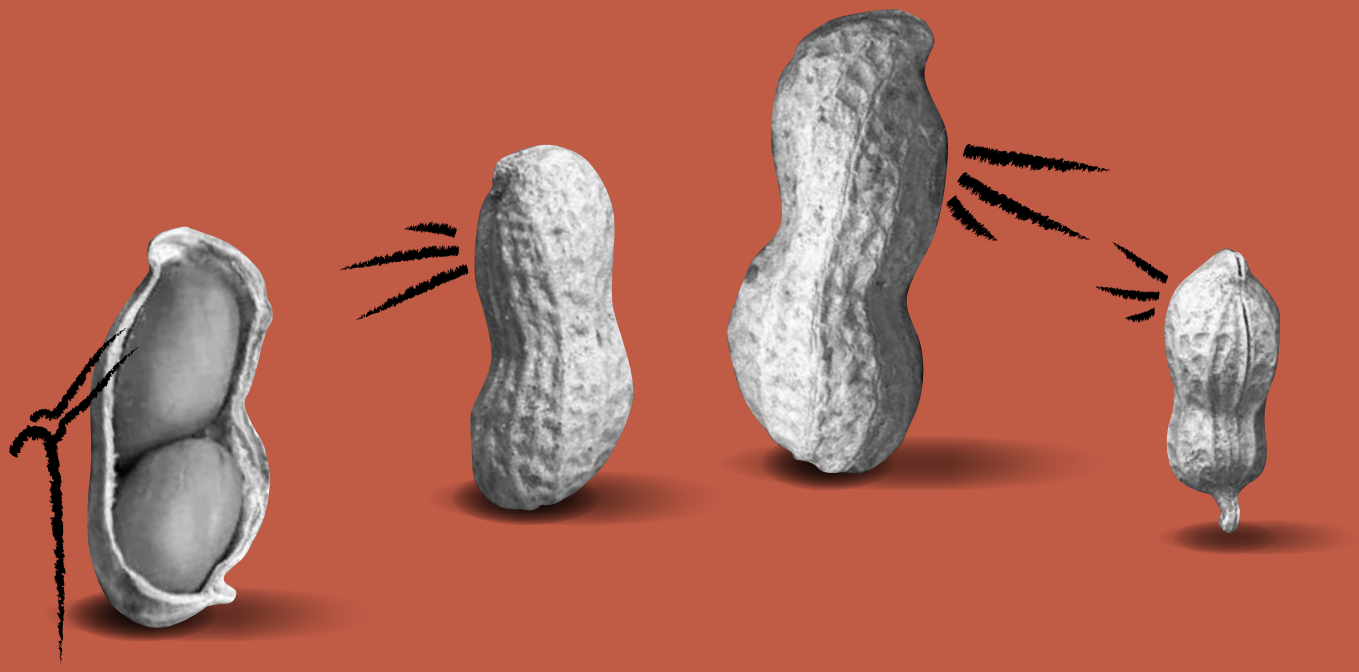
L'agosarada comissió de llibret no té altra ocurrència, any rere any, que *llevar-li* diners a partides *més importants* com ara el menjar, la beguda i el monument (com si l'explicació de la falla, ànima i gènesi del llibret, no formara part essencial d'aquesta). Han de triar una temàtica, buscar gent que escriga i bregar perquè ho facen dins dels terminis estipulats, seleccionar centenars de fotografies i imatges, coordinar textos i il·lustracions, parlar amb els que faran la maquetació i la impressió, pelar-se el cul buscant anunciants, preparar els actes de presentació... tot això esperant, com a mal menor, la indiferència d'una bona part dels correligionaris de la falla, que en altres casos et poden amollar que el llibret, de tota la vida, s'ha fet per a guanyar diners amb les publicitats i amb *la voluntat* del veïnat quan es repartia casa per casa, o allò que menys lletres i més fotos de dies de gintònic i llonganisses amb faves (que també estan bé, tu!). I si no s'accedeix a premis o subvencions i no ixen els comptes... bona nit, cresol.

Per això quan acaba l'exercici, o fins i tot abans, la gent del llibret, qüestionant la sostenibilitat d'un esforç tan gran, es jura que mai més. I a continuació, irreductible i romàntica, comença a pegar-li voltes al tema de l'any vinent.

ENRIQUE FURIÓ
Faller de la Malva

I TU, QUÈ EN PENSES?

Les falles, associació cultural valenciana per excel·lència, són un cúmul de gent, edats, i sobretot, d'idees i de gusts.

La imatge principal d'aquesta festa, per a qualsevol persona que no entén massa de falles, és la dels monuments que engalanen els carrers de les ciutats. Per això, i com si dels puntals de l'estructura principal d'una falla es tractara, fem un breu repàs de la gent que ens trobem al cau:

Primer puntal, els xiquets i xiquetes: encara que de vegades no ho pensem, són el futur d'aquesta festa. Plors i crits a l'ordre del dia, concursos improvisats de traca al costat de la jovenalla que seu a la vorera del cau, incitant a la gresca, i quantitat d'actituds que agraden uns dies, i altres no. Però com són tres dies de falles...

Segon puntal, els joves: són els més incompresos i sempre en peu de guerra amb tot el cau. La festa és la principal atracció, sempre amenitzada amb un bon alcohol, i no el de *garrafó*.

Tercer puntal, les famílies: aquells que des de menuts i menudes passen a tindre parella, i després, una família. Mentre que pels matins han d'estar pendents dels seus fills i filles, de nit tornen a ser joves: els néts i netes amb els avis, i els pares i mares, de festa. I quines festes! D'eixes que després amb les publicacions a les xarxes socials i fotografies al *whatsapp,* i enyorar amb la solteria i la joventut, han de tornar a la realitat.

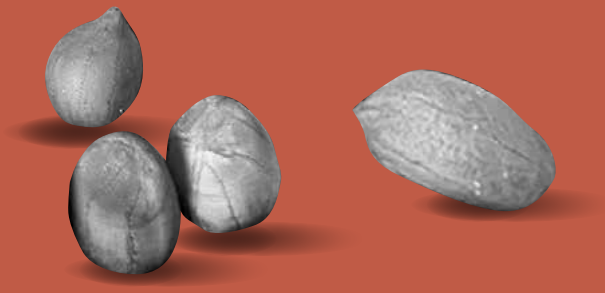
Quart puntal: els majors, aquell puntal que sosté el casal, els dinars i sopars, els jocs de taula, i sobretot, a tothom.

Però aquests quatre puntals tenen, i sempre tindran, els seus defectes. Alguna estella o forat que fan que es puga desprendre el monument que durant un any ha anat prenent forma, i en aquest cas, d'associacions centenàries o cinquantenàries. Perquè no tot és el que sembla, sempre hi ha assumptes en els quals mai no s'arriba a un acord unànime. DJ o orquestra? Paelles i torrà o càtering? Jocs infantils, sí o no? Els diners de la falla per a quina despesa: festes, monument o cultura?

Aquests són uns dels principals problemes que ens trobem en el dia a dia de la falla, i que fan que la falla, com els puntals del monument, cal que siga sostenible i, sobretot viable, perquè amb diners, torrons, i mentre que la utopia de tots seria un espai i una associació en harmonia, la veritat és que mai serà així.

Perquè no hi ha res com unes paelles i torrades fetes pels majors, i per a ocasions especials, un bon menú de càtering; unes festes infantils fets per als més menuts, per tal que els pares i mares que, juntament amb els joves, puguen gaudir de la seua joventut fins a altes hores de la matinada, sempre i quan un dia vinga el DJ, amic de tots els joves, i un altre dia vinga l'orquestra coneguda pels més majors, en unes nits on es barregen "*Paquito el chocolatero*", "*Viva el pasodoble*" amb Maluma, Ozuna o Pitbull.

I tu, què en penses?

El regle un pasdoble

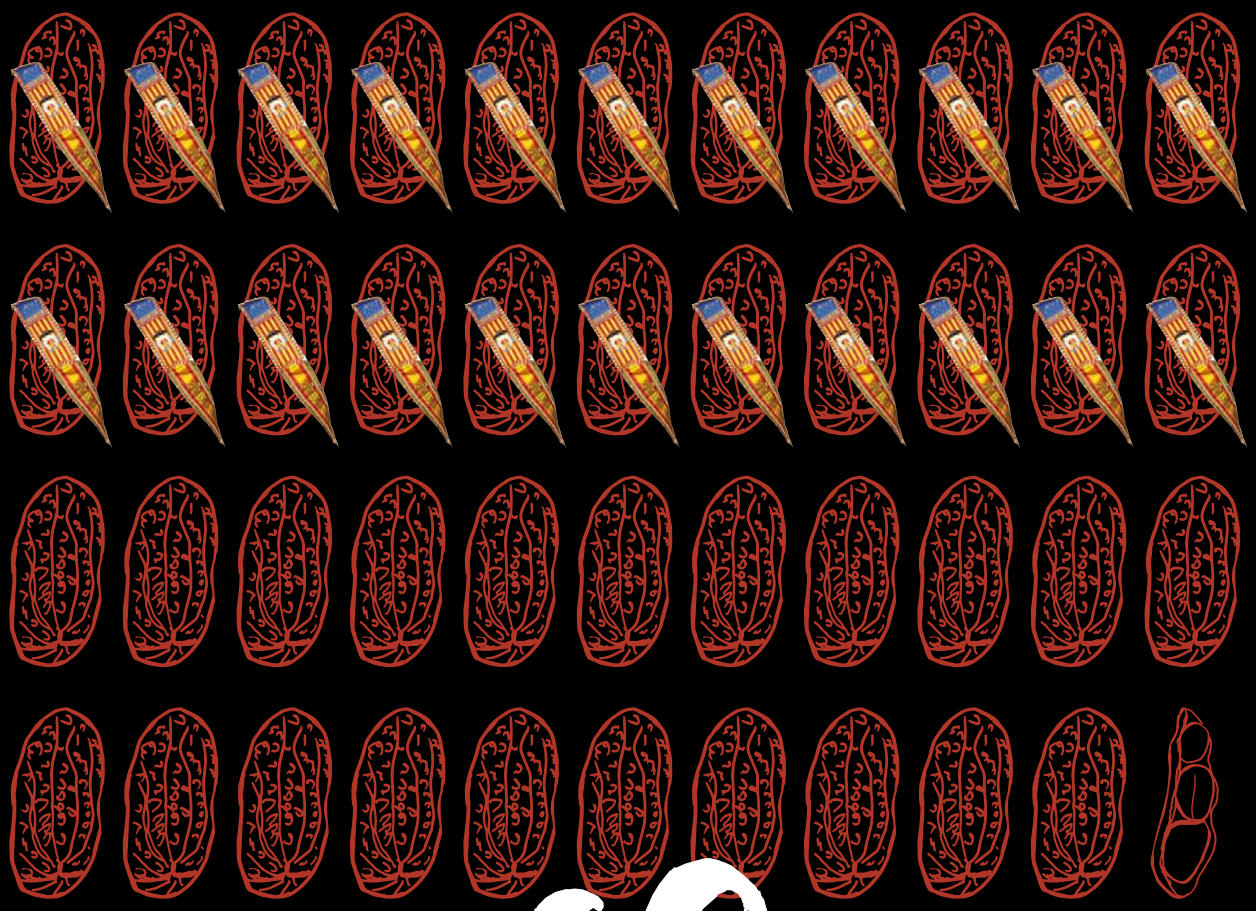

PILAR MONCHO
Regidora Bloc-Compromís, Ajuntament de Sueca
i Diputada Delegada de Turisme

Este matí he assistit al concert de Santa Cecília de la Societat Unió Musical de Sueca, on la fallera major de la Falla del Mercat rebia un gran regal: un pasdoble fet per a ella, amb el seu nom com a títol. Mentre escoltàvem el pasdoble fet per a Xelo, he començat a pensar en la festa fallera i en la simbologia del regal, per a mi comparable amb el regal d'un estel. Però, quin millor regal hi ha per a una fallera major que un pasdoble? Ja vos dic jo que més emotiu que eixe no hi ha cap. I és que si és complicat entendre les Falles si no eres valencià, més ho és encara pensar en les Falles sense la música, els focs d'artifici, els monuments fallers, els casals, el foc, l'alegria, la primavera i un llarg etcètera d'adjectius lligats a la gran festa dels valencians.

Un moment. Tots els adjectius que vos vénen al cap són positius? Vaja, doncs a mi no... Què penseu dels monuments fallers? Hauríem de dedicar uns instants per vore com han evolucionat des de "l'estoreta velleta per a la falla de Sant Josep" als d'ara, que estan fets de suro blanc. Un material fàcil de modelar però molt contaminant quan es crema. I tots els residus de plàstic d'un sol ús que es genera als casals? I l'olor a "fritanga" que fa el cap i casal tot el mes de març?

I ací pense jo que hauríem d'agafar el *Delorian* i tornar al passat, perquè hem de ser conscients del motiu o motius que ens han fet arribar a ser Patrimoni Immaterial de la Humanitat i que això comporta una responsabilitat per a poder-ho mantenir. Hem d'aprendre a evitar els costums dolents i fer de les Falles un atractiu turístic que siga capaç de portar riquesa a les nostres terres. Això implica un canvi per eliminar tot allò que contamina i hem d'anar substituint-ho per altres materials biodegradables. Si agafàrem el *Delorian* i viatjàrem al futur comprovaríem que la festa fallera sols viurà si és sostenible.

LACO MISSIÓ

cort d'honor, membres i guardonats

POEMA per a les falleres de la Malva

Feu falla, provoqueu la rialla,
sou festa, ànima d'una gesta,
motiu d'il·lusió, esclat de passió,
subtil elegància, genuïna fragància.

Alegria costant, joventut brillant,
rebombori del casal, comboi jovial,
batec de la comissió, viva expressió,
goig a mansalva, orgull de la Malva.

Miguel Á. Martínez Tortosa

1. Andrea Albalat Lledó
2. Sara Alemany Botella
3. Laia Araitoarro Pérez
4. María Amparo Arocas Timor
5. Alba Arroyo Merinero
6. Carla Bernabeu Moll
7. Nuria Blay Sayol
8. María José Bohigues Agustí
9. Arantxa Bohigues Parra
10. Mercedes Bohigues Valls
11. Andrea Boix Juan
12. Rosana Borrull Casterá
13. Alicia Bou Pascual
14. María Amparo Buendía Pau
15. Susi Caballero Pellicer
16. Ariadna Cáceres Castillo
17. Yaiza Cáceres Castillo
18. Ruth Camarena Peris
19. Mari Ángeles Castillo Peris
20. Carmen Castillo Peris
21. María Clari Marzal
22. Carolina Escudero Garrigues
23. Chelo Expósito Rodríguez
24. Isabel Gadea del Cura
25. Begoña García Albelda
26. Sandra García Albelda
27. Carla García García

28. Elisabet García García
29. Lorena Giménez Serrano
30. Gracia Gimeno Almiñana
31. Lorena Gimeno Almiñana
32. Virginia Giner Esteve
33. Paula González Caballero
34. Sofía González Sangil
35. Alba Guillem Martí
36. Blanca Gurrea Arocas
37. Paula Hernández Castillo
38. Tamara Hernando Montalvá
39. Marta Herráiz Giménez
40. Loles Iborra Ballester
41. Pilar Juan Zurano
42. Gemma Llopis Tello

43. Claudia Llorca Rodríguez
44. Cristina Llorens Furió
45. María José Llorens Furió
46. Sheila Madrid Expósito
47. Mari Ángeles Martín Ugarte
48. Sofía Martínez Miralles
49. Silvia Martínez Valls
50. Marta Mena Gallach
51. María Mesto Lirio
52. Pilar Mesto Lirio
53. Patricia Mira Blanquer
54. Ángela Mondéjar Pérez
55. Ana Montalvá Monsalve
56. María Ortiz Sánchez
57. Isabel Palop Martí

58. María Amparo Parada Buendía
59. Aina Parada Martorell
60. Ruth Pellicer González
61. Isabel Pellicer Rubio
62. Laura Pérez Artés
63. Mari Carmen Pérez Gadea
64. Mari Lluch Ramírez Puerto
65. Pilar Ramos García
66. Laura Roca Ibáñez
67. Aina Romera Castillo
68. Irene Roses Escandell
69. Carla Roses Serra
70. Marta Roses Serra
71. Marina Sampedro Spitz
72. Carla Sanchis Castillo

73. Carmen María Sanchis Castillo
74. Marta Sanchis Castillo
75. María Sanchis Fuster
76. Mari Carmen Sanfrancisco Vila
77. Inma Soler Iborra
78. Mar Soler Iborra
79. Carolina Sotos Quirce
80. Ainoa Rovira Martínez
81. Patricia Tarancón Albalat
82. Mercedes Valls Julio
83. Silvia Valls Julio
84. Noelia Varela Ferrer
85. Natalia Verdú Garés
86. Elena Vicioso Sangil
87. Marta Villalba Marco

Fotografies falleres: FOTOGRAFIA CALABUIG

COMISSIÓ

President
Fernando Cortabarra Fernández

Fallera Major
Ana María Justo Molina

Vicepresident Primer
Jorge Valverde Soler

Vicepresident Festejos
Carlos González Martínez

Vicepresidents Econòmics
Cristina Llorens Furió
Iván Hernández Sala

Vicepresidents de Casal
Raúl Castillo Peris
Bernardo Soler Monerri

Assessor a la Presidència
Salvador Caballero Pellicer

Secretària
María Amparo Parada Buendía

Vicesecretària
Nuria Blay Sayol

Tresorera
Silvia Dalmau Pérez

Comptadora
Noelia de la Concepción Bodí

Vicecomptadora
María Angeles Martín Ugarte

Delegades d'Oficina
Isabel Pasqual Pastor
Mercedes Albelda Talens
Ana María Gandía Domínguez

Delegada de Loteries
María Ángeles García Pérez

Delegats de Festejos
María José Llorens Furió
Patri Mira Blanquer
Gloria Martínez Llombart
Salvador Caballero Pellicer
José Antonio López Valverde
Juan Salvador Martínez Palomino
Francisco Domínguez Utrero

Delegat de Túnel del Terror
Francisco Javier Lázaro Ortiz
Sergio Parada Buendía

Delegats de Cabalcada i Pasdoble
Ángel Tello Casterá
Beatriz Sanchis Aguilar

Delegats d'Infantils
Gema Dalmau Pérez
Javier Valls Julio
Marian Cortabarra Fernández

Delegats de Cultura i Llibret
José Manuel Rubio Albentosa
Miguel Ángel Martínez Tortosa
María Isabel Pellicer Rubio

Delegades de Cens i Recompenses
Ana María Montalvà Monsalve
Tamara Hernando Montalvà

Delegada de Publicitat
María Isabel Pellicer Rubio

Delegat d'Esports
Daniel Hernando Montalvà

Directiu de Junta Local Fallera
José Parada Martínez

Delegats de Cadets
Borja Cortabarra Dalmau
Jorge Valverde Albelda
Arnau Castillo González
César Fàbregues Roses
Daniel Giménez Bohigues

Delegats de Junta Local Fallera
Adrià Lorenzo Rosell
Carlos González Martínez
José Carlos Giménez Gromaz

Delegat Jurídic
Jaime Bohigues Valls

Delegat de Prensa
Miguel Ángel Martínez Tortosa

Delegada Xarxes Socials
Paula González Caballero

Delegats de Pirotècnia i Crema
Francisco J. Sanchis Doménech
José Antonio Cameo Garrigues
José Pastor Martínez

Delegada de Falleres
María Amparo Buendía Pau

Delegades de Protocol
María Amparo Parada Buendía
Isabel Zanón Hernández
Patricia Zanón Hernández
Mercedes Valls Julio

Delegada de Presentacions
Carolina Sotos Quirze

Delegades de Replega
María José Bohigues Agustí
María Asunción Caballero Pellicer

Delegats de Casal
Julián Valverde Rodríguez
Pedro Guillén Piera
Gabriel Olmedo Hernández
Antonio Ripoll Asensio
Alberto García Sifre
Laura Pérez Artés
Sofía González Sangil
Mercedes Albelda Talens

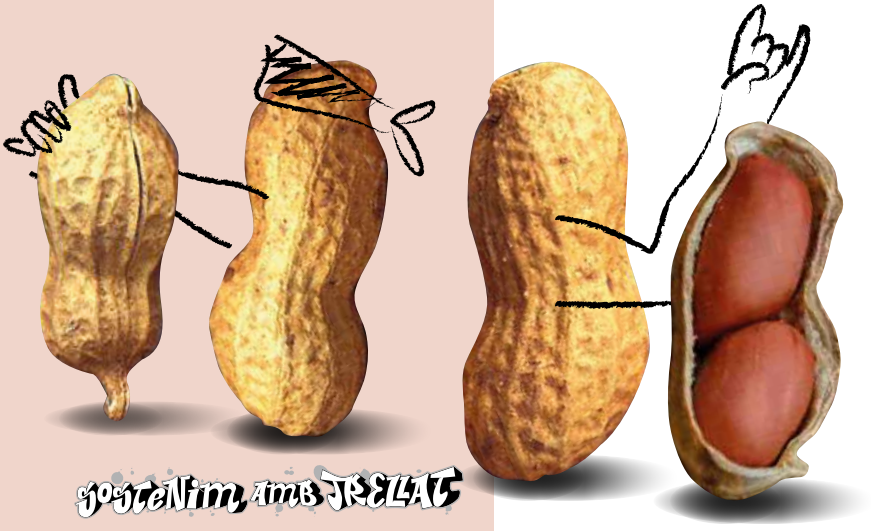
Delegats d'Activitats Diverses
Vicente Roses Fayos
Jerónimo Vélez Algaba
Isaac López Granero
Adrian Molina Sansaloni
Julio Vallà Villanueva

Bunyoleres
Antonia Bohigues Peris
María Ángeles Pla García

Delegats de Monument
José Pastor Martínez
Francisco Rosell Sanchis

Jurats de Monument
José Manuel Rubio Albentosa
José Pastor Martínez
Francisco Rosell Sanchis

VOCALS
Andrea Albalat Lledó
Alicia Albelda Pérez
Rosa Alemany Botella
Sara Alemany Botella
Francisco Alfonso Vivas
Noemí Alfonso Sanfrancisco
Lorena Andrés Serrano
Aitor A. Fernández de Gorostiza
Laia Araitoarro Pérez
Mª Amparo Arocas Tímor
Alba Arroyo Merinero
Susana Ávila Martín
Belén Ballester Martínez
Ana Ballester Martínez
Alba Barrera Madrid
Carlos Berenguer Doblas
Carla Bernabeu Moll
Genaro Bixquert Santos
Nerea Baldoví Crespo
Marta Blasco Espí
Mercedes Bohigues Valls
Arantxa Bohigues Parra
Alejandro Boix Juan
Andrea Boix Juan
Ricardo Boluda Sarrión
José Luis Bono Blay
Encarna Bono Martínez
Rosana Borrull Casterá
Ricardo Borrull Castro
Manuela Borrull Castro
Alicia Bou Pascual
Jesús Brines Escandell
Ariadna Cáceres Castillo
Yaiza Cáceres Castillo
Raül Calabuig Suñer
Elena Calabuig Negueroles
Ricardo Calvo Palomares
Ruth Camarena Peris
José Manuel Cardona Aviñó
José Miguel Carreres Mesto
Justo Carrió Badenes
Nuria Casasús Torremocha
Mª Ángeles Castillo Peris
Carmen Castillo Peris
María Clari Marzal
Carla Clari Giménez
Antonio Cortabarra Vera
Francisco Cuenca Ponts
Marc de Gracia Vercher
Paula Diosan
Belén Duato Badía
Mariano Escudero Candel
Carolina Escudero Garrigues
Chelo Expósito Rodríguez
Agustina Fernández Cruz
Jesús Ferrandis Soriano
Ariana Fiarni Requena
David Fisac Monje
María José Fontana Vila
Sara Fontana Mínguez
Marta Fuertes Mansanet
Enrique Furió Orba
Eva Fuster Albentosa

Isabel Gadea del Cura
Daniel Gandía Vila
J. Vicente García Sanchis
Sandra García Albelda
Begoña García Albelda
Eva García Ferrer
Elisabeth García García
Víctor Javier García Muñoz
Leticia García Calafat
Luis García Mollar
Carla García García
Pilar Garrigues Pamplona
Pablo Garrigues López
Bernat Gasco Moncho
Carlos Giménez Bohigues
Fredy Giménez Soriano
Lorena Giménez Serrano
Gracia Gimeno Almiñana
Lorena Gimeno Almiñana
Virginia Giner Esteve
Rafael Gómez González
Victoria Gomis Blasco
María Gregori Ortega
Alba Guillen Martín
Blanca Gurrea Arocas
Paula Hernández Castillo
Luis Manuel Hernando Carrasco
María Ángeles Hermita Conejero
Marta Herráiz Giménez
Pedro Huerta Martínez
Antonio Huertas Soler
Loles Iborra Ballester
Alejandro Iñigo Vila
Pilar Juan Zurano
Salvador Juan Mira
Mercedes Julio Boquera
Jorge Justo Molina
Ladislao Lancero Soler
Mª del Lluch Laudes Alfonso
Daniel Lencina Calatayud
Lucía López Argente
Rafael Landete Montalvá
Gemma Llopis Tello
David Llorca Ríos
Claudia Llorca Rodríguez
Alberto López Llopis
Pedro López Llopis
Sheila Madrid Expósito
Susana March Santamaría
Ignacio Marchesi Alcober
Teresa Mariner Vidal
Edgar Martí Bermejo
Susana Martín Ugarte
Rosa María Martín Campanero
Miguel Ángel Martínez Valls
Silvia Martínez Valls
Encarna Martínez Peris
Sofía Martínez Miralles
Marta Mena Gallach
Pilar Mesto Lirio
María Mesto Lirio
Carlos Miquel Durá
Eduardo Miquel Girbés
Pilar Molina Pérez
Ángela Mondéjar Pérez
Adrián Montalvá Serrano
Javier Monzó Giménez
Roxana Oliver Hernández
Alba Oriente Puig
Andrea Oriente Puig
Víctor Ortega Sanjuán
María Ortiz Sánchez
María Palomares Catalá
Ángela Mª Palomares Vidal
Isabel Palop Martí
Sergio Parada Buendía
Aina Parada Martorell
José Pascual Castillo
Raquel Pastor Masiá
Gala Pastor Soriano
David Pau Monleón
Adriana Pedraza de Amorim
Ruth Pellicer González
Mireia Perelló Estrelles
Mª Carmen Pérez Gadea
Carmen Peris Ferrús
Leticia Piquer Ortiz
Laura Piqueras López
Soraya Pous Albelda
Mª Lluch Ramírez Puerto
Sofía Ramón Alcolea
Pilar Ramos García
Alba Resa Añó
María Resa Añó
Tamara Ribero Balaguer
Laura Roca Ibáñez
Carmen Mª Roca Ibáñez
Rafael Roca Sario
Alba Román Ventura
Andreu Romera Castillo
Aina Romera Castillo
Nuria Rosell Montagud
Irene Roses Escandell
Marta Roses Serra
Carla Roses Serra
Ainoa Rovira Martínez
Mª Isabel Rubio Albentosa
Enrique Ruiz Valenciano
Empar Sáez González
Marina Spitz Sampedro
Jeremías Sánchez Pérez
Mª del Mar Sánchez Alcaraz
Manuel Sánchez-Pastor Arroyo
Carlos Sanchís Doménech
Carmen Sanchís Castillo
Carla Sanchís Castillo
Marta Sanchís Castillo
María Sanchís Fuster
Mª Carmen Sanfrancisco Vila
Mª Teresa Santamaría Gregori
Francisco Santamaría Lorja
Celeste Sario Boluda
Noelia Sayol Sánchez
Andrea Sifres Arribas
Elisa Simó Carrasco
José Manuel Soler Torro
Pablo Soler Iborra
Inma Soler Iborra
Mar Soler Iborra
Anastasya Sovgan
María Torres Prades
Pilar Vallés Chornet
Silvia Valls Julio
Noelia Varela Ferrer
Natalia Verdú Garés
Elena Vicioso Sangil
Marta Villalba Marco

GUARDONATS

Flama d'Or i Murta amb Brillants
José Manuel Rubio Albentosa

Flama d'Or
Carolina Soto Quirce
Ricardo Calvo Palomares
Francisco Javier Sanchís Doménech
Eva Mª Fuster Albentosa
David Llorca Ríos
Jorge Valverde Soler
Silvia Dalmau Pérez
Teresa Mariner Vidal

Flama d'Argent i Murta
Noemí Alfonso Sanfrancisco
Leticia Piquer Ortiz
Marta Blasco Espí
Salvador Juan Mira
Pilar Molina Pérez
Nuria Blay Sayol

Flama d'Argent
Celeste Sario Boluda
Nuria Casasús Torremocha
Belén Ballester Martínez
Adriá Lorenzo Rosell
Julián Valverde Rodríguez
Isabel Pascual Pastor
Isabel Zanón Hernández
Francisco Cuenca Pons
Marta Mena Gallach
Blanca Gurrea Arocas
Ariana Fiarni Requena
Marc de Gracia Vercher
Mª Amparo Arocas Timor
Natalia Verdú Garés

Flama de Coure
César Fábregues Roses
Inma Soler Iborra
Jorge Valverde Albelda
Borja Cortabarra Dalmau
José Manuel Cardona Aviñó
Sofía Martínez Miralles
Arnau Castillo González
Isabel Gadea del Cura
Laia Araitoarro Pérez
Susana Ávila Martín
Alba Resa Añó
María Resa Añó
Lorena Gimeno Almiñana

POEMA

per als xiquets i xiquetes de la Malva

Rama d'una bona branca,
saba que renoveu il·lusions,
llavor tendra d'infantesa,
pètals suaus de flors flaioroses.

Esclat constant de desfici,
bullici bategant d'una barriada,
anar i vindre sense control,
jocs de vida sempre al carrer.

Aigües clares que correu lliures,
llamps que enceneu el cel,
xàfecs de tardor mullant la terra,
trossets de pa acabats de coure.

Em produïu moltes sensacions,
em feu sentir mil emocions,
totes unides a un sentiment
la falla, la Malva, naturalment.

Miguel Á. Martínez Tortosa

1. Francisco Andújar Vélez
2. Marc Andújar Vélez
3. Inés Brines Pellicer
4. Jesús Brines Pellicer
5. Blanca Caballero Ortiz
6. Clara Caballero Ortiz
7. Cristina Calvo Llorens
8. Ricard Calvo Llorens
9. Andrea Carrió Llorens
10. Nuria Carrió Llorens
11. Pau Castillo González
12. Álvaro Domínguez Pous
13. Paula Domínguez Pous
14. Álex Escolá Herraiz
15. Iker Escolá Herraiz
16. Sandra Fábregues Roses
17. Daira Fisac Cáceres
18. Juan Fito Santamaría
19. Ana Garrigues Marín
20. Adrián Gandía March
21. Nerea González Caballero
22. Pau Huerta Martínez
23. Francisco Javier Lázaro Parada
24. Sergio Lázaro Parada
25. María José Lluch Bono
26. Hugo López Mira
27. Valeria López Mira

28. Hugo López Pérez
29. María López Pérez
30. Mireia March Aguilar
31. Andrés Marchesi Sanchis
32. Belén Marchesi Sanchis
33. Marcos Marchesi Sanchis
34. Sara Marchesi Sanchis
35. Marc Martínez Escudero
36. Martina Miquel Llopis
37. Triana Miquel Llopis
38. Laura Palau Vélez
39. Claudia Pastor Vélez
40. Iago Pastor Vélez
41. Aroa Rosell García
42. Francisco José Rosell García

43. **Pablo** Ruiz Gandía
44. **Diego Ruiz Gandía**
45. **Blanca Sánchez Giner**
46. **Irene Sánchez Giner**
47. **Ana Sancho Vallés**
48. **Pau Santamaría Jorques**
49. **Marina Soler Pérez**
50. **Pau Tello Mena**
51. **Joan Valls Roses**
52. **Neus Valls Roses**
53. **Carmen Valverde Albelda**
54. **Adrián Valverde Pascual**
55. **Julián Valverde Pascual**
56. **Ángela Ull García**

Fotografies xiquets i xiquetes: FOTORAUL CALABUIG

President
Miquel Albelda Zanón

Fallera Major
Alejandra Sanchis Fuster

Delegat de Junta Local Fallera
Francisco Javier Lázaro Parada

Vocals

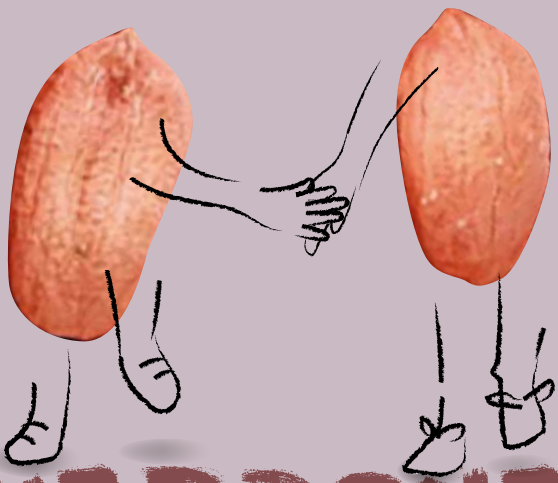
Martina Albelda Zanón
Andreu Albert Cortabarra
Francisco Andújar Vélez
Marc Andújar Vélez
Inés Brines Pellicer
Jesús Brines Pellicer
Clara Caballero Ortiz
Cristina Calvo Llorens
Ricard Calvo Llorens
Andrea Carrió Llorens
Nuria Carrió Llorens
Pau Castillo González
Miquel Cayo Hervás
Aitana Cortabarra Dalmau
Paula Domínguez Pous
Álvaro Domínguez Pous
Iker Escolá Herráiz
Álex Escolá Herráiz
Sandra Fábregues Roses
Daira Fisac Cáceres
Juan Fito Santamaría
Adrián Gandía March
Julia García Sanchis
Jorge García Torrent
Ana Garrigues Marín
Martina Giménez Barrera
Nerea González Caballero
Pau Huerta Martínez
Adrián Juan Molina
Sergio Lázaro Parada

Mª José Lluch Bono
Hugo López Pérez
María López Pérez
Valeria López Mira
Hugo López Mira
Mireia March Aguilar
Belén Marchesi Sanchis
Sara Marchesi Sanchis
Marcos Marchesi Sanchis
Andrés Marchesi Sanchis
Marc Martínez Escudero
Leyre Martínez de la Concepción
Héctor Martínez de la Concepción
Sofía Martí Diosan
Joel Micó Mira
Martina Miquel Llopis
Triana Miquel Llopis
Ángela Morcillo Domínguez
Martí Oriente Pellicer
Laura Palau Vélez
Iago Pastor Vélez
Claudia Pastor Vélez
Aroa Rosell García
Francisco José Rosell García
Pablo Ruiz Gandía
Diego Ruiz Gandía
Andrea Sáez Durá
Irene Sánchez Giner
Blanca Sánchez Giner
Alejandra Sánchez Dalmau

Víctor Sánchez-Pastor Jerez
Ana Sancho Vallés
Pau Santamaría Jorques
Marina Soler Pérez
Pau Tello Mena
Ángela Ull García
Joan Valls Roses
Neus Valls Roses
Carmen Valverde Albelda
Adrián Valverde Pascual
Julián Valverde Pascual

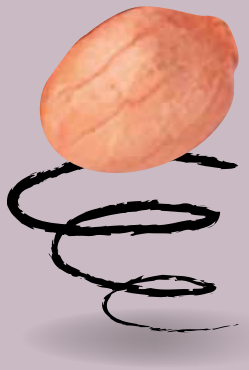
GUARDONATS INFANTILS

Coet d'Or
Hugo López Mira
Sara Marchesi Sanchis
Paula Domínguez Pous
Joan Valls Roses

Coet d'Argent
Marc Martínez Escudero
Sergio Lázaro Parada
Pau Tello Mena
Irene Sánchez Giner
Juan Fito Santamaría
Ana Garrigues Marín
Alejandra Sánchez Dalmau
Alex Escolá Herráiz
Neus Valls Roses
Iago Pastor Vélez

No hi ha cavalcada per a tant de "ninot".

DISFRESES

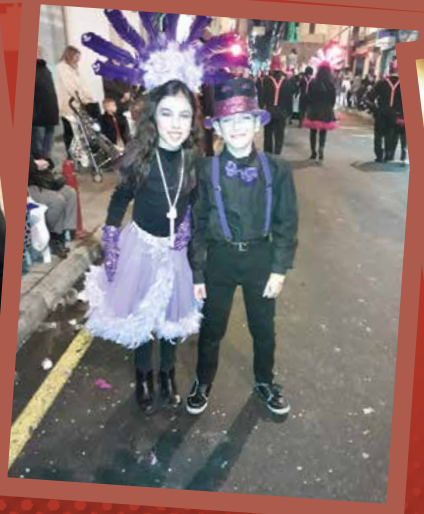

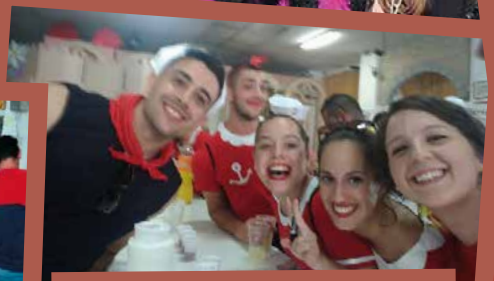

2018
Hugo
Ariadna
Inés

PIN

DISFRESSES

Alba Fluixà

Cats
De
Plastic

un oceà de GOTS de plàstic buits

Una mar de gots buits sobre l'asfalt,
deixalles i brutícia assegurada.
Ha acabat l'últim acte cultural?
Entre pixarrada i pixarrada.

A la societat del consum i el consumisme
tots estem mirant cap a l'abisme.

No pot ser que siga un desgavell,
cada cop que hi ha una festa o un concert.
Hi ha qui fa el que a ell l'ix del budell
convertint la ciutat en un femer.
No hi ha normes, ni ètica, ni trellat,
reballant els gots de plàstic al carrer.

Si és així, la festa s'ha acabat.

Toni Lluís & Enric Xavier

ECO
4FE
artepipa

puum!

PÓLVORA FALLERA O VANDALISME: eixa és la qüestió

JESÚS PERIS LLORCA
President de l'Associació d'Estudis Fallers (ADEF)

¿Són les falles acústicament sostenibles? Si se'm pregunta específicament per la qüestió dels coets i la pólvora, la resposta és sense dubte que clar que són sostenibles. No puc concebre la festa de les falles sense mascletades, sense traques, sense despertades, i, de fet, algunes d'aquestes pràctiques estan minvant en els darrers anys estrangulades per normatives pensades des de molt lluny o aplicades des de prop amb poqueta amplitud de mires i menys estima per la nostra cultura. Tampoc crec que siga cap problema que els xiquets de la comissió facen esclatar coets al voltant de la falla. Forma part de la nostra manera d'entendre el temps de la festa: els esclats festius són la marca sonora de la interrupció de la quotidianitat, de la recuperació per a la gent de l'espai públic habitualment ocupat íntegrament pels cotxes.

El que no és sostenible de cap de les maneres és el vandalisme. Perquè a més, el vandalisme és perillós i constitueix un ús abusiu de l'espai de tots i de totes. En alguns moments s'ha viscut un excés de tolerància amb la venda indiscriminada de coets de mida excessiva, fins i tot de coetons i de femelletes, que han sigut utilitzats per a la destrucció del mobiliari urbà, per a l'assetjament de persones, per a exhibicions patètiques de fanfarronades descerebrades. I això és el que no pot ser, el que no ha de ser.

A més, moltes vegades els perpetradors d'aquestes accions no són ni tan sols fallers. Són visitants confosos per una idea equivocada de la diversió fallera que de vegades se'ls ha venut, o visitants i locals que només veuen en les falles una ocasió per a la *burrera*. No ens enganyem. L'ús descontrolat de la pirotècnia no només no forma part de la festa, sinó que és un problema per a aquesta, embruta i distorsiona la seua imatge, i, com sabem bé els fallers i falleres del Barri del Carme de la Ciutat de València, pot fins i tot impedir-nos el gaudi dels carrers de la nostra demarcació.

La pólvora fallera és sostenible. Sostenible i essencial a la festa. El vandalisme pirotècnic massiu és insostenible i perjudicial. Així de senzill.

Tot va de CATEGORIA

LAIA FONTANA
Biòloga i poeta

En termes quantitatius, la biodiversitat valenciana és ben elevada. Només cal fer un cop d'ull al web del Banc de Dades de Biodiversitat de la Comunitat Valenciana: el total d'espècies que té registrades ronda, ni més ni menys, les 19.800! D'altra banda, el País Valencià, a més de ser ric de dies com diria l'Estellés, és també ric de béns ambientals, amb la xifra capicua de 22 Parcs Naturals. I, si a les xifres esmentades li afegim que ara existeix una consciència del poble i política de cuidar el medi ambient complementada amb projectes de divulgació d'orígens diversos, podríem pensar que tot va de categoria. Però no és el cas, perquè...

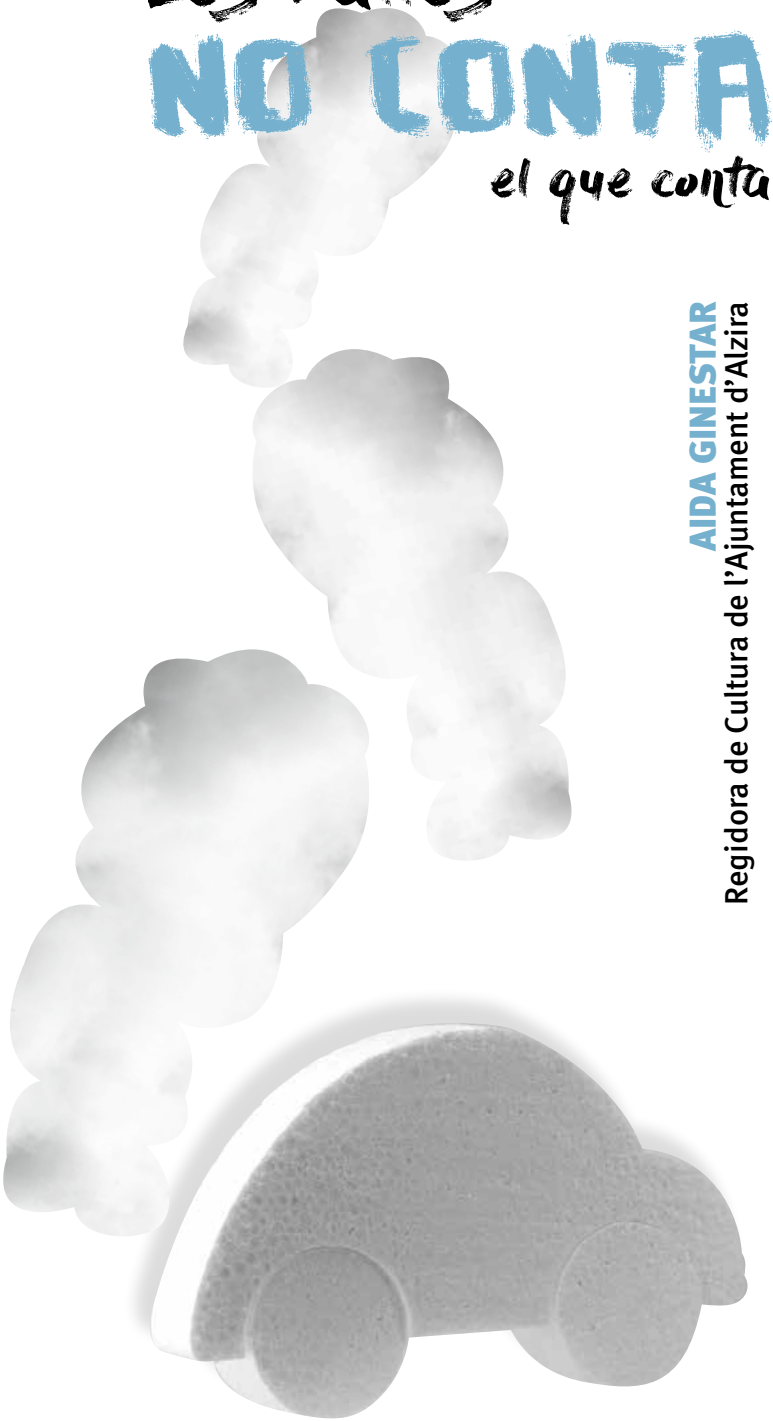
Totes les ideologies polítiques tenen la mateixa sensibilitat cap als nostres ecosistemes? No, i irònicament les més conservadores són les que menys aposten per la conservació de la natura. Totes les espècies catalogades com a vulnerables o en perill d'extinció dels hàbitats valencians tenen figures legals i plans d'actuació que es duen a terme per a la seua protecció? No, i per tant tenim espècies de primera i de segona. Tothom coneix que és una rosseta? No, i és un ànec amenaçat de plomatge ros que nada per l'Albufera. Tanmateix, sabem de sobra què és un elefant i les barbàries que pateix pel seu ivori, sense que, més enllà dels zoològics, visca al nostre continent.

Mentre les decisions polítiques no s'ajusten als interessos no escrits del nostre entorn, mentre totes les espècies amenaçades no reben un tractament de protecció igualitari, mentre no empatitzem amb les espècies no emblemàtiques (i no només em referisc a la fauna vertebrada no famosa, sinó a la fauna invertebrada, qualificada sovint com a fastigosa, i a la flora), només estarem en un bon punt de partida: el d'un llarg camí per a arribar al punt òptim de sostenibilitat dels ecosistemes valencians, un dels indicadors eficaços del grau de maduresa de la nostra societat.

Les Falles NO CONTAMINEN, el que contamina és l'avorriment

AIDA GINESTAR
Regidora de Cultura de l'Ajuntament d'Alzira

Potser que esta sentència semble una frivolitat davant d'arguments com el de la contaminació ambiental produïda per la cremà dels cadafals la nit de sant Josep. Però, davant d'este argument, n'exposaré dos més.

El primer: portem ja un grapat d'anys acusant el "suro" de la producció d'un fum negre que contamina quan les flames el consumixen. Però, realment no sabem si això és així. Simplement, perquè no s'ha publicat cap estudi científic que ho demostre. No sabem si és el "suro", la pintura plàstica o, fins i tot, la fusta qui escampa eixe fum tan poc estètic. Ni tampoc podem dir, a ciència certa, si eixe fum contamina. Ja és hora que les institucions ens posem mans a l'obra per a esbrinar-ho.

Ara, el segon, segons els resultats de les mesures dels índex del nivell de contaminació ambiental de la Conselleria de Medi Ambient, a la ciutat de València, la setmana amb un menor nivell de contaminació de tot l'any és la de Falles. Nit de sant Josep inclosa.

Les Falles són les festes més sostenibles del planeta, perquè en cada cantó hi ha una falla que anul·la la circulació dels gasos dels tubs d'escapament de milers de cotxes durant una setmana. La insostenibilitat de les nostres Falles és comuna a la resta de qualsevol festa del món; l'abús d'ús d'energia, de la proliferació de residus, de la producció de sorolls... No són més contaminats que la resta, tot i que, dins del món faller, caldria renovar ja discursos socials que resulten insostenibles dins de la societat del Segle XXI.

Ara bé, si parlem de sostenibilitat i insostenibilitat, una cosa sí que ens ha de quedar clara. Des del punt de vista cultural, les Falles són un exemple de sostenibilitat. Les Falles són culturalment sostenibles. La nostra festa és eixa porta amable per la qual no és que moltes valencianes i valencians tenim accés a la cultura, sinó que convertix a més gent de la que ens imaginem en promotors culturals. Setmanes culturals, teatre, dansa, publicacions literàries com esta, música, il·lustracions... Les Falles netegen l'adjectiu "comuna" a molta gent que deixa el seu anonimat per unes hores, per uns dies, per convertir-se en artistes, cantants o escriptors de renom.

Estes accions culturals, acotades durant molts anys a les falleres i fallers, han afegit nous actors al seu repartiment. Actors que no, precisament, han d'estar censats en una comissió fallera. Són aquells que el Doctor Gil-Manuel Hernàndez Martí ha batejat amb la denominació de "fallants". Un neologisme que introduïx per a designar el que ben bé podríem denominar com a 'amants de les Falles' en un context de modernitat avançada. Cal aclarir, però, que amb eixa paraula no al·ludix uns amants convencionals de la festa fallera, en el sentit conegut de fans, friquis o entusiastes folklòrics; ni necessàriament els fallers, que se l'estimen i valoren des dels seus propis codis rituals. Es refeix, més prompte, a un nou subjecte del gaudi de la festa, preferentment no faller, a qui atrauen especialment les seues dimensions més estètiques, patrimonials i vivencialment creatives.

Les Falles, per tant, són un exemple de sostenibilitat. A les Falles la cultura és sostenible. Perquè les Falles no contaminen, el que contamina és l'avorriment.

FALLES sostenibles ?

VERÓNICA PÉREZ LLORET
Filòloga i Fallera

En aquest article us parlaré sobre el tema de la relació entre la sostenibilitat i les falles.

En primer lloc, en referència al vessant ecològic, un dels materials més utilitzats és el porexpan. El monument causa un impacte ambiental que es repetix cada 19 de Març pel fet que aquestes combustions poden abastar nivells prou tòxics. Una opció per tal d'abandonar l'ús d'aquest material és retornar a la fusta. La vareta, que s'empra amb força fa duradora la cremà i a més a mnés, la seua olor és millor i fins i tot, produïx una crepitació bonica.

Pel que fa a les restes de deixalles produïdes per les múltiples activitats i l'alegria fallera Els papers dels coets de les *despertaes*, cal abocar-los al fem. A més, sempre s'invertix més en neteja en estes dates. Ja que parlem d'una festa que impulsa de manera creixent l'economia de les diferents localitats, és important que les institucions s'hi involucren. A més, molts gots de plàstic, per diverses iniciatives, són reutilitzats cada nit per falles responsables amb l'entorn i que no volen multiplicar les deixalles als carrers.

Altres factors que poden limitar la sostenibilitat de les falles poden ser l'excés de turistes i la conseqüent massificació. Conec molta gent que va el dies anteriors a la plantà per tal de veure amb tranquil·litat, encara que siga, part dels monuments (sense tanta gent i la brutícia i el soroll que genera el circuit habitual).

Un altre meló que cal encetar és el dels i les artistes fallers/es que arrisquen cada vegada més diners per tal de fer falles i sense cap tipus de protecció. Deu ser una aposta per la sostenibilitat millorar les seues condicions laborals.

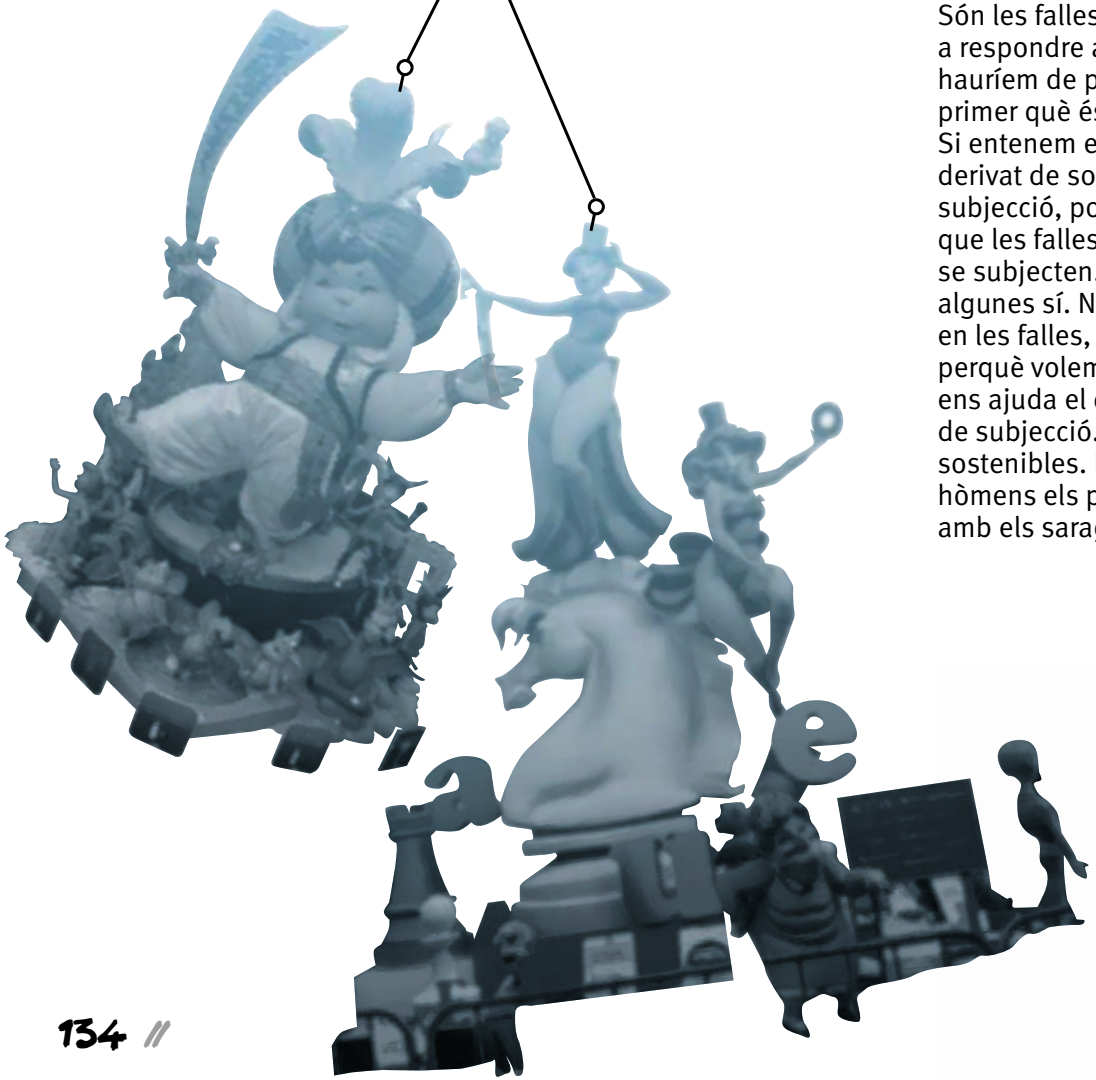
Només podem, des de la insostenibilitat fallera, lluitar per millorar totes estes qüestions. Així, des de la renovació i la transformació les falles perduraran uns quants segles més.

FALLES

ÁNGELES HERNÁNDEZ
Periodista

Són les falles sostenibles? Per a respondre a esta pregunta hauríem de preguntar-nos primer què és la sostenibilitat. Si entenem el terme com a derivat de sosteniment, de subjecció, podem concloure que les falles evidentment se subjecten. No cauen. Bé, algunes sí. Ningú ens subjecta en les falles, ens quedem perquè volem. A les falleres ens ajuda el cosset en temes de subjecció. Ens les fa més sostenibles. Desconec si als hòmens els passa el mateix amb els saragüells.

sostenibilidores o sostenibiliscients

Si entenem sostenibilitat en el sentit de *mantenibilitat*, en les falles hi ha mantenidors, que en realitat serien sostenibilitats, encara que amb molts és difícil sostindre el cap dret durant els seus discursos. En el cas que pensem en la sostenibilitat com a pròpia, és a dir, que se sosté a si mateix, evidentment les falles ho fan. Se sostenen elles a soles, sense ajuda de l'hostaleria, ni dels veïns, ni del turisme. En termes econòmics són sostenibles (a si mateixes) no sostingudes (per altres). Però també sostenen altres coses, per tant, serien al mateix temps *sostenibilidores*, fan sostenibles altres negocis.

Per tant, com se sostenen i sostenen, i fan que altres coses se sostinguen serien *sostenibiliscients*. És a dir, tenen el poder de la *sostenibilització*. Vist així podem inferir que esta *sostenibilització* és intrínseca a les falles, forma part d'ella mateixa, per tant seria una *autosostenibilització* pel que podríem parlar de falles *autosotenibiliscients*. Però així mateix les falles també se sostenen unes a altres, en el sentit de suport, de sosteniment, no d'aguantar, perquè hi ha algunes que no s'aguanten entre elles. Per tant, en el sentit de *sostenibilització* mútua i pròpia, les falles serien *autoextrasostenibiliscients*. Si a açò sumem els organismes fallers que donen suport a les falles com agrupacions, juntes i la resta, estos serien *supraautoextrasostenibiliscients*. Així que arribats a este punt, després d'haver aclarit el terme *sostenibilitat* podem inferir sense por d'equivocar-nos que sí, les falles són sostenibles.

President? Fallera Major? Cort d'honor? Junta Local Fallera?

ADRIÀ LORENZO
"El pupil"

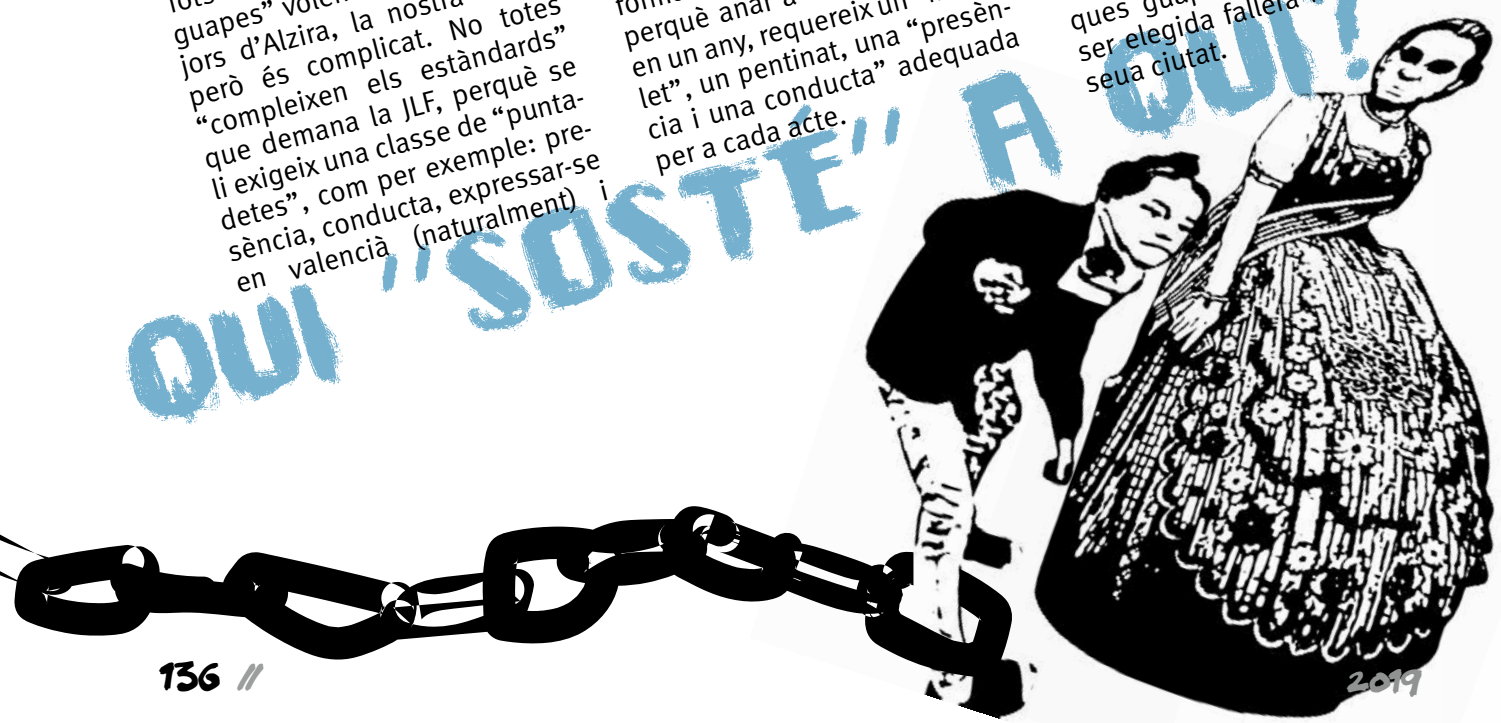
(Sospire) Presentem la *Fallera Major d'Alzira, Regina de les festes i Clavariessa Major del Gremi de Fusters d'Alzira, la senyoreta...*". Uf, m'ha costat més dir tots els títols nobiliaris que "sostenir-la" a ella i a tota la seua Cort d'Honor en braços. En canvi, a l'hora de presentar el President de la Junta Local Fallera és més fàcil i més curt, sols cal dir: presentem el *President de la Junta Local Fallera* "..." i "xim-pum", fora complicacions.

Tots sabem que moltes "xiques guapes" volen ser Falleres Majors d'Alzira, la nostra ciutat, però és complicat. No totes "compleixen els estàndards" que demana la JLF, perquè se li exigeix una classe de "puntades", com per exemple: presència, conducta, expressar-se en valencià (naturalment) i tindre historial faller, sols falta que li demanen carnet de conduir, un màster, dues carreres universitàries i el títol de manipuladora d'aliments (donant-li un poc d'humor al tema). Però els dos primers són un poc subjectius, i no estan definits al reglament, per tant, no se sap quina és la bona presència, ni quina la bona conducta, sols ho saben els "electors", però com tots sabem sempre apareix l'amiguisme perquè es nomene una o una altra. Per a mi, un poc injust, però és el que hi ha. I una vegada elegides, ja sabem tots els actes als quals han d'anar, i com de guapes i formades que han d'assistir, perquè anar a uns 2000 actes en un any, requereix un "modelet", un pentinat, una "presència i una conducta" adequada per a cada acte.

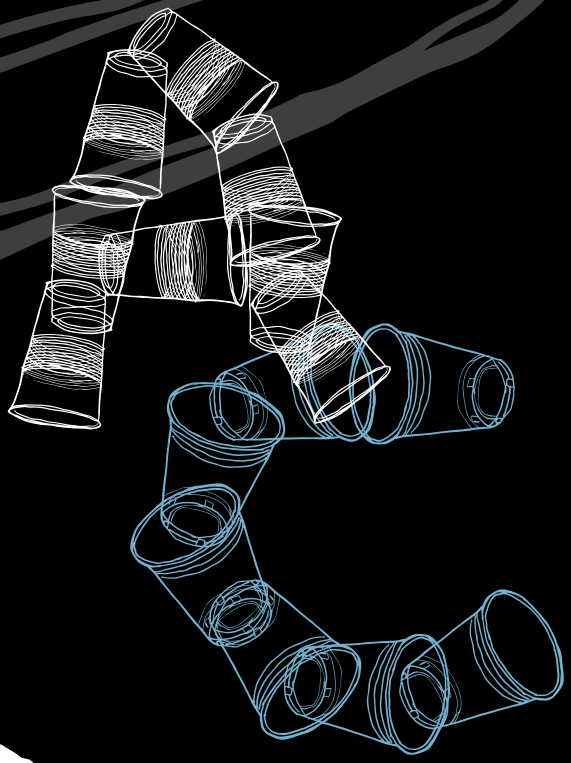
Per tots aquests motius moltes d'elles crec que acaben ben fartes de tant de formalisme i títol nobiliari (per cert, en té més que la Duquessa d'Alba), i prefereixen passar els dies de Falles a la seua benvolguda comissió, que bé m'ha quedat home!, parec el presentador d'un acte de falles.

En canvi, per a ser president de la JLF sols necessites una bona junta directiva, tindre "padrins" a totes les falles, perquè et voten i si els vots són favorables, ja pots dir que eres el PRESIDENT DE LA JUNTA LOCAL FALLERA D'ALZIRA.

No vull clavar-me en llocs on no em toca, però és la meua humil opinió, i al final pensaré que és més fàcil sostenir totes les «xiques guapes» en braços que ser elegida fallera major de la seua ciutat.

Agraïm la col·laboració de les fotos a:
TotAlzira Actualitat Diari Digital, Valcano,
Foto Raül Calabuig i Riberaexpress.

ACTIVITATS CULTURALS

Discurs d'agraïment per la concessió de la Insígnia d'Or DE LA CIUTAT D'ALZIRA 2018

a José Manuel Rubio Albentosa i Miguel Ángel Martínez Tortosa

Alzira, 30 de desembre de 2018 · Saló Noble de l'Ajuntament d'Alzira

Senyor Alcalde d'Alzira, Diego Gómez,
regidores i regidors de l'Excel·lentíssim Ajuntament,
distingits guardonats,
senyores i senyors,
bona nit.

Sense dubte, és per a nosaltres, una tasca realment difícil resumir ara i ací, en un breu parlament, totes les emocions, els records i les vivències que hem tingut el plaer immens d'experimentar des que ens vau comunicar la concessió de la Insígnia d'Or de la ciutat d'Alzira. En primer lloc, va ser la sorpresa inicial, aquella telefonada que ja forma part d'uns dels moments més rellevants de les nostres vides, fins a arribar a l'acte de hui, on podem compartir la nostra alegria amb els amics, els familiars i totes les persones que esteu ací presents. Però, de tots els sentiments viscuts, hi ha un que destaca per damunt de tots i que volem manifestar en primer lloc: el nostre més profund i sincer agraïment a les persones de la corporació municipal que, com a representants del poble d'Alzira, heu tingut a bé, concedir-nos en un acord generós, una distinció tan gran i valuosa, per la gran trajectòria que té en el temps, ben visible en el nom dels guardonats en anys anteriors. En conseqüència, vos hem de donar les gràcies i ho volem fer de manera senzilla, perquè sou vosaltres els qui ens premieu amb un reconeixement i un honor que nosaltres, en absolut, hem d'atorgar-nos l'arrogància de considerar merescut.

Els premis no són distincions per a les quals treballes, creiem que no s'han de buscar mai. Ni per descomptat hem de pensar que ens el mereixem. Ens els han de donar, si és que altres persones ho consideren oportú, però nosaltres només hem de treballar dia a dia, amb l'única —però gran— satisfacció del treball ben fet. És a dir, acomplir en la mesura que ens pertoca cadascuna de les tasques laborals, socials, intel·lectuals, socials i ètiques que portem a terme. Per això, el nostre primer sentiment és, ha estat i serà sempre, el de gratitud que, a través vostre, fem extensible al poble d'Alzira.

I el segon, evidentment ha de ser el d'estima, un sentiment que per sort ens allunya sempre de l'egoisme, de la vanitat, de creure'ns superiors i que tots estan en l'obligació de destacar contínuament els nostres fets. L'estima ens ha de fer persones humils i sinceres perquè no som res sense l'ajuda dels altres. Motiu pel qual, pensem que tots els premis, fins als que puguem considerar més ben donats, tenen alguna part d'injustícia, perquè darrere sempre hi ha persones que han fet possible que els guardonats ho siguen.

I en el nostre cas, no podia ser diferent aquesta premissa. En el meu cas, la meua dona Mari Lluch. Quan la vaig conèixer, ella era Fallera Major i jo músic, i tot va canviar, perquè ella ha continuat de fallera i jo, em vaig passar a la militància activa de la festa, encara que en els últims anys he tornat a la música. A ella, i als meus fills Pep i Mari Lluch, els dec aquesta insígnia, ah!, i a una persona que va creure cegament en mi, la meua sogra, ja que el començament d'aquesta borratxera cultural va ser difícil i ella li deia constantment a la seua filla "tranquil·la que el que està fent el teu home és bo, i si no ja ho comprovaràs amb el temps". Per tant Pilar, vull que compartisca amb mi, part d'aquesta insígnia, perquè les seues paraules estaven plenes de raó.

Per la meua part, el meu agraïment va dedicat també a la meua dona Silvia i als meus fills Miguel Ángel i Silvia. Quan va començar la nostra gran pel·lícula cultural no estàvem casats. Després vingué el matrimoni i els fills. I la tasca de José Manuel i meua era diària. No hi havia ordinadors, ni correus electrònics i els telèfons eren

fixos motiu pel qual les reunions i les eixides de casa eren contínues. Gràcies Silvia!, perquè tu també vas creure cegament en mi i vull destacar com anècdota que la meua dona es anà de part del meu fill major, en una butaca del Gran Teatre en la I Setmana Cultural. No esperava menys d'ella!

Però, en aquest camí, les nostres dones i fills no són els únics que ens han acompanyat. Hem tingut darrere moltes altres persones a les qui estimem i, gràcies a les quals, podem dir orgullosos que rebem hui la distinció més important de la nostra vida. Començant per ma mare, la meua germana, com he dit els meus fills, el meu gendre, sogres, la meu família extensa de cunyats, nebots, passant per les amigues i els amics.

Però seria injust si dins d'aquests reconeixements no tinguera present a dos persones que participaren, una d'elles encara ho fa, del nostre projecte. El primer és el meu cunyat Enrique que ja no el tenim entre nosaltres, i l'altra, és la meua neboda Maria Isabel que, des de fa un grapat d'anys, forma part del nostre equip.

Per la meua part, també vull deixar constància del meu agraïment a ma mare, els meus sogres, germans, cunyats, la família que en una mesura o altra et dóna el seu suport.

En aquest any tan especial, tenim una gran satisfacció, ja que la meua neboda Inés Brines Pellicer, és la Fallera Major Infantil d'Alzira, un orgull i honor que compartim tots els membres de la família, però jo de manera molt especial.

Mira si José Manuel i jo ens hem compenetrat al llarg de tot aquest temps, que jo, enguany, també compte amb una neboda que és la Fallera Major d'Alzira, Mer Bohigues Valls, per tant, en aquest aspecte compartim també orgull i honor amb tota la família.

Al llarg d'aquests 31 anys de matrimoni cultural, també volem deixar el nostre record i més sentit agraïment a moltes persones, tant de la comissió com de fora d'ella que van donar el consentiment a un projecte nou, arriscat en el seu moment i, fins i tot, com tota innovació que s'intenta implantar, molt contestat per part d'alguna gent. Eixe agraïment va per a tota la nostra comissió i especialment per a la junta directiva de l'any 1989, persones majors que junt a nosaltres, posaren la seua firma per a crear uns estatuts d'allò que va ser l'Associació Cultural i Festiva Falla Plaça Malva.

Després, en aquesta relació d'agraïments, seguirem per Salvador Andrés i Pascual. Ell ens va saber transmetre el verí llibreter que ja no ha pogut parar de córrer per les nostres venes.

I continuem pel primer regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Alzira al qual presentàrem el nostre projecte i ens va ajudar d'una manera ferma, Joan Sancho Alario. Amb ell va començar la nostra relació institucional amb l'Ajuntament que ja no hem deixat mai, fora el regidor de cultura del PSOE, del Bloc, del PP o de Compromís.

Per altra banda, l'escriptor d'Alzira Josep Ballester va ser qui ens va introduir en els ambients culturals de València. Ell va ser qui va començar a trencar les barreres entre els escriptors, el món de la cultura i les falles.

Però, sense cap dubte, la peça clau del nostre engranatge cultural és Josep Antoni Fluixà, al qual s'ha afegit, des de fa uns anys, la seua filla Alba. Ells dos ens sacsegen culturalment, són incansables a l'hora de pensar, proposar i com no, d'executar projectes. Des d'ací afirmen amb ple convenciment i de manera sincera que sense els Fluixà, allò que hem fet, en l'aspecte cultural, ni haguera arribat tan lluny, ni tindria la qualitat i la categoria amb què s'han desenvolupat les nostres activitats. Així és que, des d'aquesta tribuna, volem fer patent el nostre agraïment pel seu treball, complicitat i una cosa molt important, per compartir una amistat sincera.

Ignorem els motius concrets que vos fan pensar que nosaltres podíem meréixer la distinció que ens feu l'honor per l'àmbit cultural, però estem segurs que heu tingut en compte la nostra tasca a la nostra comissió que s'ha convertit en un referent indiscutible de la cultura i de les falles. En conseqüència, la nostra falla també es mereix que compartim amb ella, amb tots els presidents, directives i, sobretot, la gent que ha estat al nostre costat treballant. Es tracta de persones que, sempre que les has cridat, han sigut fidels a les nostres propostes. Homes i dones que no han eixit mai en les fotografies, però que són també responsables del nostre èxit. A totes elles volem que arribe la nostra estima i el nostre agraïment.

Hi ha una qüestió important a destacar per la nostra part. Durant més de 30 anys hem treballat junts fent el llibre de la Falla Plaça Malva i hem organitzat moltíssimes activitats culturals. Hem fet de gestors culturals a Alzira, amb el mèrit extra d'haver-ho fet d'una manera altruista i vocacional. Ningú dels dos té cap carrera universitària, però hi ha una màxima que diu que qui estima el seu ofici, aprén més que el que s'estudia en una carrera. Nosaltres hem fet de la cultura, la llengua i les nostres tradicions un ofici sense demanar a canvi res, hem treballat per elles sense ser-ne uns professionals, però fent-ho amb la major dignitat i professionalitat que hem sabut.

En la nostra maleta ens enduguem una gran quantitat d'amics de dalt a baix de la nostra Comunitat.

Ens sentim orgullosos d'haver sigut pioners, tant en la confecció d'un nou model de llibre de falla, com en l'organització de Setmanes Culturals, però, sobretot, tenim la gran satisfacció que moltes comissions falleres, ens hagen seguit en el viatge, se n'hagen pujat al carro de la cultura i dels llibres i damunt, per què no dir-ho, que ens guanyen.

Però no sempre ha estat tot tan fàcil com pareix. Els principis van ser durs. Vam ser criticats, sobretot,

per l'estament faller que no entenia el que estàvem fent, i, el món de la cultura ens infravalorava dient-nos "la cultureta". A més, quan començàrem aquesta aventura pocs creien en ella i més d'u va posar entrebancs. Ara, amb el pas del temps, hem demostrat que la nostra quimera estava encertada, que el camí a seguir era l'adequat. Prova d'això és que dos xicots d'una falleta d'Alzira, hui compten amb l'amistat i el respecte de molts escriptors, periodistes, pintors, dibuixants i gent universitària, de la qual cosa, sentim un orgull immens.

Sempre hem estat convençuts que hi havia una altra manera de fer festa, sense deixar de costat la diversió i tot allò que porta intrínsec ser faller. El nostre èxit té uns adjectius molts clars: constància, perseverança, il·lusió, respecte, treball, esforç i, com no, amistat.

El nostre convenciment d'allò que estàvem fent ha sigut inassequible al desànim. El nostre col·lectiu ens ha deixat el salconduit ideal per a poder realitzar a la perfecció una manera diferent d'entendre les falles, fent cultura, però en majúscules.

Ens han confós contínuament com a germans, en la Conselleria d'Educació ens batejaren con a Batman i Robin; però no, no som dos superherois, som dos alzirenys normals i corrents, sense delers de grandesa, que estimen per dalt de tot Alzira i les Falles.

Rebem, en conseqüència, amb orgull la Insígnia d'Or de la ciutat d'Alzira i ho fem no només com a tribut, ni com a record enyoradís d'una època passada, sinó, sobretot, com a bandera d'una

actitud exemplar que creiem que hui fa falta que siga imitada per moltes famílies: la cultura i els valors de solidaritat, treball ben fet, esforç i compromís personal, entre molts altres, no són aspectes gratuïts i residuals, sinó essencials de les persones, si és que volem, naturalment, encarar el futur amb garanties d'èxit.

Nosaltres així, modestament, ho creiem i hem tractat de transmetre-ho als nostres fills, i de moment, podem dir-ho amb orgull de pares, n'estem satisfets. Ells, Mari Lluch, Silvia, Pep, i Miguel Ángel i la gent de la seua generació són el futur i a ells els correspondrà, si és que ho fem bé, donar-nos les gràcies.

Unes gràcies que nosaltres, aquests humils fallers —ja sabeu, qui perd els orígens perd la identitat—, vos volem tornar a donar.

Res més, i enhorabona també a tots els altres guardonats —Salvador Ausina, Cortés Zapatos, Creu Roja d'Alzira i Vicent Martínez— perquè amb la seua important tasca, duta a terme en els seus àmbits respectius, són uns magnífics companys de viatge en aquesta inoblidable nit.

Fotografies: FOTORAULCALABUIG

RAÚL CALABUIG
2019
2019

Inés Brines Pellicer i Mer Bohigues Valls.

FALLERES MAJORS D'ALZIRA 2019, ORGULL DE LA MALVA

MIGUEL Á. MARTÍNEZ TORTOSA

El d'enguany és un exercici especial per a la Plaça Malva. Trenta-cinc anys intensos d'història des d'aquell 9 de maig de 1983 en el qual es va fundar la nostra comissió. Al llarg de tot aquest temps, la Malva havia tingut la sort de tindre dos Falleres Majors Infantils d'Alzira, Rebeca Casterá i Maria Sanchis.

Però enguany ens ha tocat la grossa, en el bon sentit de la paraula, ja que la nostra falla, el 10 de juny, va esclatar en festa en el Gran Teatre, quan la presentadora de l'acte d'elecció va obrir els dos sobres que marcaran el futur faller de dos persones. L'alegria, les abraçades i les llàgrimes es van fondre quan pels altaveus s'anunciaren els noms d'Inés Brines Pellicer i Mer Bohigues Valls, sí, dos falleres de la Malva, d'eixes que els corre la sang fallera per les venes, foren les elegides pels seus electors. Les dos van nàixer a la falla, i, de ben menudes, pujaren a per la seua banda acreditativa que no ha deixat de lluir amb orgull i gràcia.

La comissió de la Falla Plaça Malva s'enorgulleix del fet que les dos màximes representants de l'exercici 2018-19 pertanguen a esta comissió.

Una alegria encara més gran si es té en compte que enguany elles són Falleres Majors també en l'any que la Junta Local Fallera d'Alzira celebra el seu 75 aniversari.

Inés Brines Pellicer,
dolça i gentil moreneta,
orgull de la nostra placeta,
i ara del nostre poble sencer.

Des del nostre estimat llibret,
et felicitem de manera sincera,
perquè per a tots és un gran fet,
que sigues d'esta comissió, fallera.

Mer Bohigues Valls,
fallera de soca-rel,
ímpetu i perseverança
és la teua gran lloança.

Hui toques cautelosa el cel,
aconseguint un gran anhel,
i la Malva diu de tot cor,
visca la seua Fallera Major.

José Manuel Rubio Albentosa.

PRIMERA FLAMA D'OR I MURTA AMB BRILLANTS EN LA FALLA PLAÇA MALVA

La comissió de la Falla Plaça Malva, al llarg dels seus 35 anys d'història, mai havia tingut a cap faller posseïdor de la Flama d'Or i Murta amb Brillants. Enguany, per fi, ja ens estrenem en aquest apartat, ja que José Manuel Rubio Albentosa serà el primer.

Parlar de José Manuel és parlar de la Malva en estat pur. Es va apuntar a la falla en el segon any d'existència d'aquesta, ja que la seua dona, Mari Lluch, el primer any de falla estava embarassada i eixia de comptes en el mes de març.

Al quart any, després que deixara el seu càrrec Salvador Salvador Goig i amb un entusiasme fora del normal, va accedir a la presidència de la comissió, amb tan mala sort que aquell any fou el de la riuada del 87 i no es van plantar falles. L'any següent, la seua dona Mari Lluch Ramírez, va ser la Fallera Major de la Malva. La resta de la història diu que va compartir presidència amb les Falleres Majors, Dora Albado, Carmina Castillo, Isabela Álvarez, Eva Roses, Maria Isabel Pellicer i Rosa Maria Peris. Huit anys consecutius de president al quals cal afegir l'exercici 2013-2014, en el qual va formar part de la junta gestora de huit presidents en actiu que tenia la falla.

De José Manuel podem afirmar sense cap temor a equivocar-nos que ha sigut el creador de les Setmanes Culturals de la Malva, així com de totes les activitats culturals i educatives que la Malva ha organitzat al llarg d'aquests últims 31 anys.

Però si d'alguna cosa se sent orgullós José Manuel, és del seu llibret de falla. Allà per l'any 1989 es va fer el primer de la comissió i des d'aquell moment no s'han deixat de guanyar premis cada any. El bagatge és impressionant, fet que l'ha conduit a llaurar-se un prestigi tant a Alzira com a la resta de la Comunitat, sent un exemple a seguir par part de moltes comissions falleres.

José Manuel és un faller entregat a la seua comissió, amant de viure cada divendres el sopar del casal, vestir-se de faller o passejar en brusa els dies de falles. Viu de ple i pas a pas la construcció dels monuments fallers. És un faller respectat, amb una visió espectacular per innovar coses dins de la comissió, és una persona que mai es cansa de pensar, d'aportar idees per al Tro d'Avís i amb una capacitat de treball inesgotable.

José Manuel Rubio Albentosa té ben guanyada aquesta recompensa per tot allò que ha aportat a la Malva i ara, la comissió, li ho agraeix en aquest article destacat dins del llibre de la falla, una manera com una altra que quede constància d'eixe reconeixement a tants anys de festa i treball.

30 ANYS
d'Associació Cultural Falla Plaça Malva

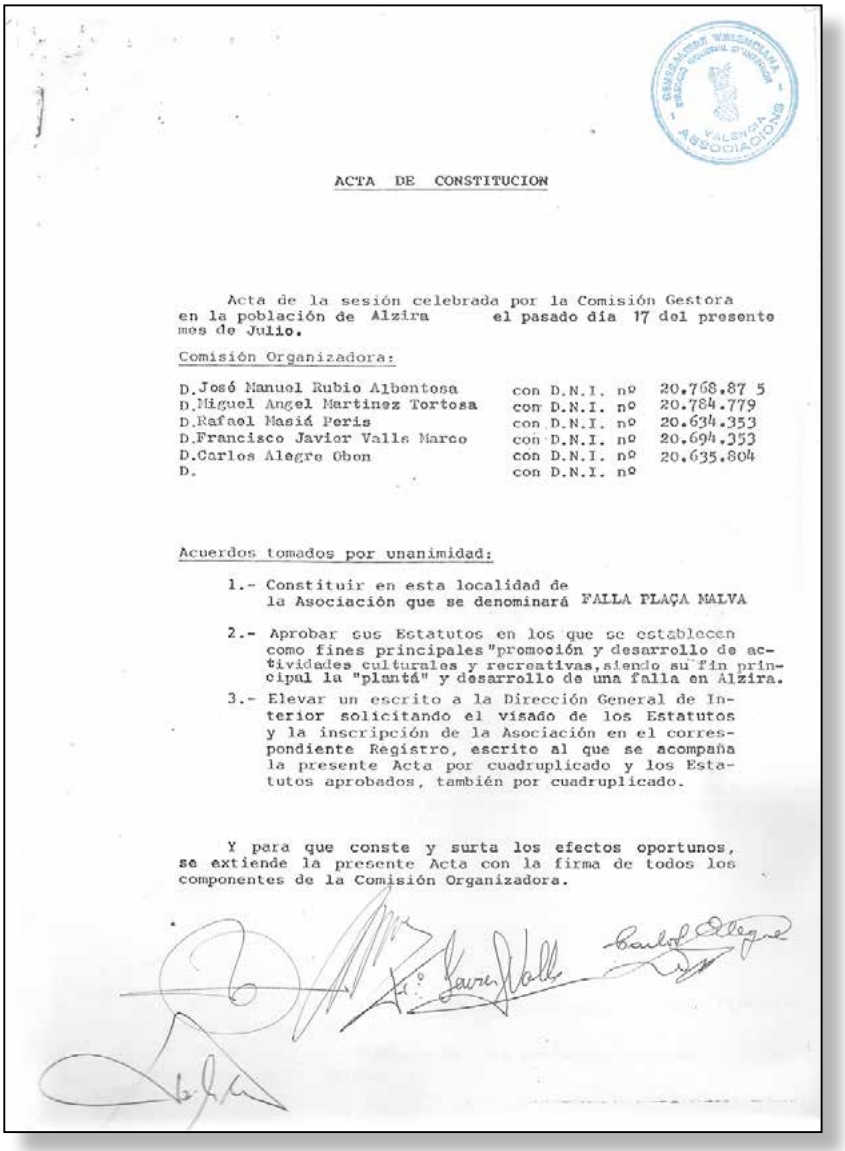
MIGUEL ÁNGEL MARTÍNEZ TORTOSA · JOSÉ MANUEL RUBIO ALBENTOSA

Junta directiva de l'any 1889

Els aniversaris estan fets per a celebrar-los, per fer un compte enrere en la memòria i sobretot per recordar que s'ha de continuar avançant.

En l'exercici 1988-89 la Falla Plaça Malva transitava pel seu cinquè any d'existència i l'any anterior havia accedit a la presidència José Manuel Rubio Albentosa. El primer pas que es va pegar és donar d'alta a la comissió com a associació cultural i festiva; concretament el 21 de setembre de 1989 quedava inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat Valenciana. Des d'aquell mateix

ACTA DE CONSTITUCION

Acta de la sesión celebrada por la Comisión Gestora en la población de Alzira el pasado día 17 del presente mes de Julio.

Comisión Organizadora:

D.José Manuel Rubio Albentosa	con D.N.I. nº	20.768.87 5
D.Miguel Angel Martinez Tortosa	con D.N.I. nº	20.784.779
D.Rafael Masiá Peris	con D.N.I. nº	20.634.353
D.Francisco Javier Valls Marco	con D.N.I. nº	20.694.353
D.Carlos Alegre Obon	con D.N.I. nº	20.635.804
D.	con D.N.I. nº	

Acuerdos tomados por unanimidad:

1.- Constituir en esta localidad de la Asociación que se denominará FALLA PLAÇA MALVA

2.- Aprobar sus Estatutos en los que se establecen como fines principales "promoción y desarrollo de actividades culturales y recreativas, siendo su fin principal la "plantá" y desarrollo de una falla en Alzira.

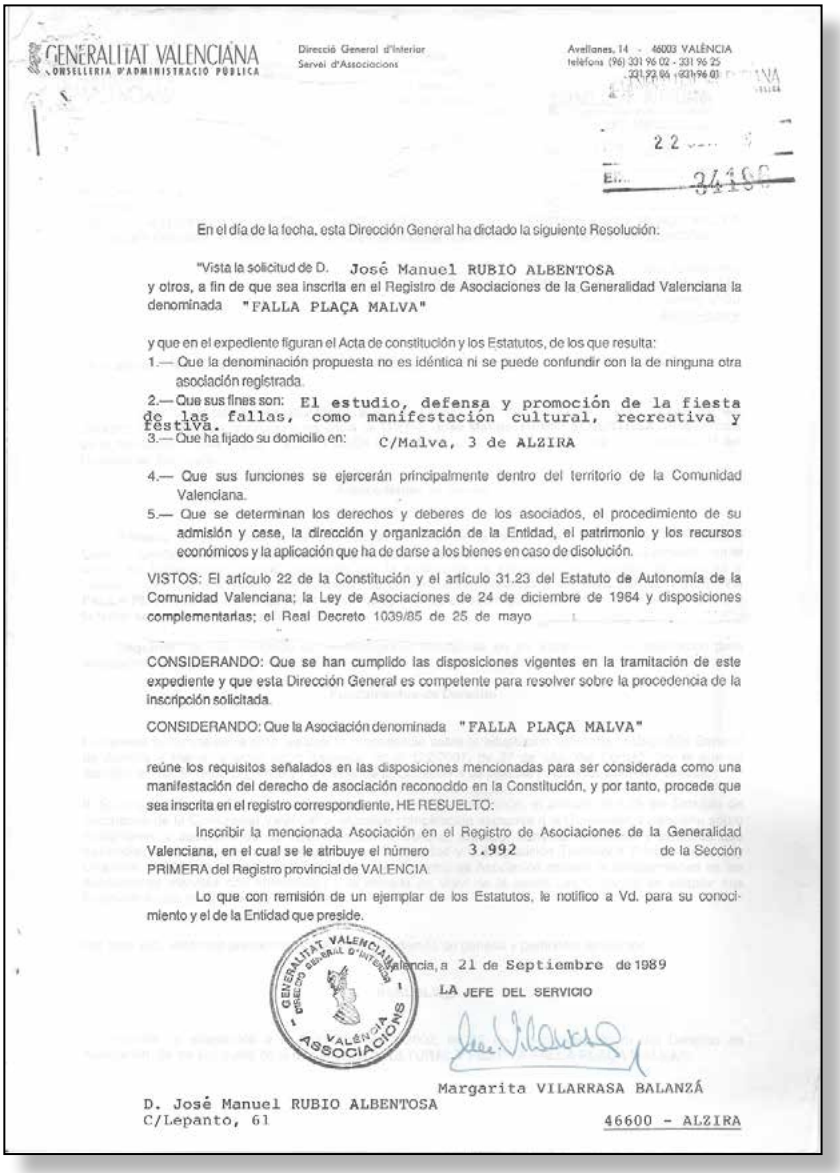
3.- Elevar un escrito a la Dirección General de Interior solicitando el visado de los Estatutos y la inscripción de la Asociación en el correspondiente Registro, escrito al que se acompaña la presente Acta por cuadruplicado y los Estatutos aprobados, también por cuadruplicado.

Y para que conste y surta los efectos oportunos, se extiende la presente Acta con la firma de todos los componentes de la Comisión Organizadora.

moment passàvem a tindre personalitat jurídica pròpia i un número d'identificació fiscal, fonamental de cara a gestionar qualsevol classe de documentació i davant tot tipus d'estaments i entitats.

Aquells primers estatuts de l'Associació anàvem signats per quatre directius de l'exercici en qüestió, Carlos Alegre Obón, Francisco Javier Valls Marco, Rafael Masiá Peris, Miguel Ángel Martínez Tortosa i el president, José Manuel Rubio Albentosa.

Allò que pareixia una qüestió menor va ser l'inici de tota la nostra bogeria cultural. Des de la Junta Local Fallera d'aquell moment, vam rebre la reprovació i ens déiem que amb tot aquell embolic que estàvem muntant, ens carregaríem les falles i la festa. Nosaltres ignoràrem aquells desbaratats arguments i començàrem una tasca per la qual ens hem distingit no tan sols a Alzira, sinó a la Comunitat Valenciana. La resta, molts de vostés, ja ho sabem... deu anys fent cursos de valencià al nostre casal, vint-i set setmanes culturals, grups de teatre tant d'adults com a infantils, concursos nacionals de fotografia, concursos de betlems, concursos de targetes de Nadal, de corals infantils, catorze edicions de la Guia Didàctica, vint-i-una edició del concurs de narrativa infantil i juvenil, onze edicions del concurs de poesia infantil

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'ADMINISTRACIO PUBLICA

Direcció General d'Interior
Servei d'Associacions

Avellanes, 14 - 46003 VALÈNCIA
telèfons (96) 331 96 02 - 331 96 25
331 92 06 - 331 96 03

22 ...
E/... 3439

En el día de la fecha, esta Dirección General ha dictado la siguiente Resolución:

"Vista la solicitud de D. José Manuel RUBIO ALBENTOSA y otros, a fin de que sea inscrita en el Registro de Asociaciones de la Generalidad Valenciana la denominada "FALLA PLAÇA MALVA"

y que en el expediente figuran el Acta de constitución y los Estatutos, de los que resulta:

1.— Que la denominación propuesta no es idéntica ni se puede confundir con la de ninguna otra asociación registrada.
2.— Que sus fines son: El estudio, defensa y promoción de la fiesta de las fallas, como manifestación cultural, recreativa y festiva.
3.— Que ha fijado su domicilio en: C/Malva, 3 de ALZIRA
4.— Que sus funciones se ejercerán principalmente dentro del territorio de la Comunidad Valenciana.
5.— Que se determinan los derechos y deberes de los asociados, el procedimiento de su admisión y cese, la dirección y organización de la Entidad, el patrimonio y los recursos económicos y la aplicación que ha de darse a los bienes en caso de disolución.

VISTOS: El artículo 22 de la Constitución y el artículo 31.23 del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana; la Ley de Asociaciones de 24 de diciembre de 1964 y disposiciones complementarias; el Real Decreto 1039/85 de 25 de mayo

CONSIDERANDO: Que se han cumplido las disposiciones vigentes en la tramitación de este expediente y que esta Dirección General es competente para resolver sobre la procedencia de la inscripción solicitada.

CONSIDERANDO: Que la Asociación denominada "FALLA PLAÇA MALVA"

reúne los requisitos señalados en las disposiciones mencionadas para ser considerada como una manifestación del derecho de asociación reconocido en la Constitución, y por tanto, procede que sea inscrita en el registro correspondiente, HE RESUELTO:

Inscribir la mencionada Asociación en el Registro de Asociaciones de la Generalidad Valenciana, en el cual se le atribuye el número 3.992 de la Sección PRIMERA del Registro provincial de VALENCIA.

Lo que con remisión de un ejemplar de los Estatutos, le notifico a Vd. para su conocimiento y el de la Entidad que preside.

GENERALITAT VALENCIANA · DIRECCIÓ GENERAL D'INTERIOR · VALÈNCIA · ASSOCIACIONS

Valencia, a 21 de Septiembre de 1989

LA JEFE DEL SERVICIO

Margarita VILARRASA BALANZÁ

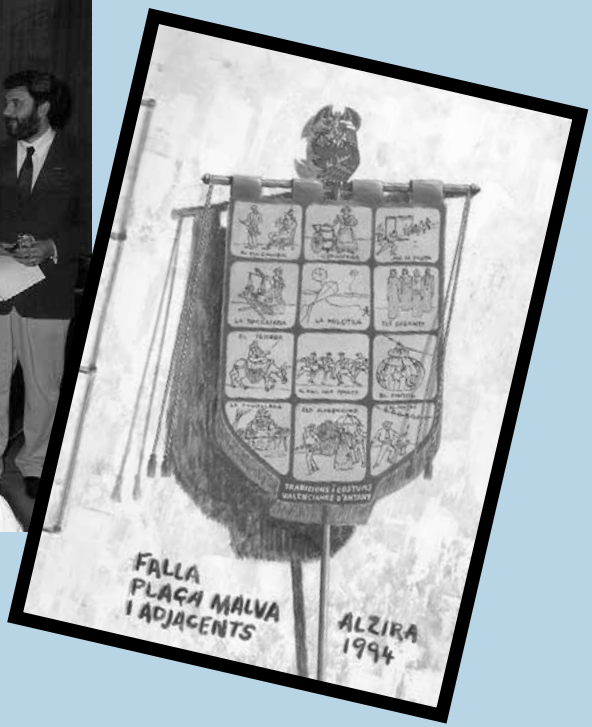
D. José Manuel RUBIO ALBENTOSA
C/Lepanto, 61
46600 - ALZIRA

i juvenil, tretze del concurs de poesia satírica Malva, trenta-un llibre de la falla, creadors junt amb l'Associació d'Estudis Fallers de València, de les Lletres Falleres, publicació de llibres: "Alzira Pretèrita", "Escola i municipi", "Flora i fauna de la Ribera", "Poetes d'Alzira", "Història del Monestir de la Murta", la reedició de la revista "Xúcar" i dels llibres de la Junta Local Fallera des de 1944 fins a 1969 i "El llibre d'Alzira", edició de cedés: "La *pantanada*, vint anys després, un record inesborrable", "Alzira, passat i present" fotografies d'Alfonso Rovira, "Les nostres muntanyes".

A la vista està que no ens hem carregat les falles i que hui, el camí iniciat per aquells que pareixíem uns il·luminats, és seguit i copiat per moltes comissions, la qual cosa ens ompli d'orgull i satisfacció perquè, ser els pioners sempre és alentidor.

Trenta anys ens contemplem, amb un calaix ple de records, d'anècdotes, de treball, il·lusions i de gratituds. Fer-se major no té cap importància si, en un cas com aquest, eres capaç d'assaborir el que has dut a terme, una gran lluita per tant sols cinc lletres, MALVA.

MIGUEL ÁNGEL MARTÍNEZ TORTOSA
JOSÉ MANUEL RUBIO ALBENTOSA

CRÒNICA D'UN ÈXIT A LA MALVA...

25 anys del primer premi de llibret a València

Les falles de 1994 van tindre un color i sabor especial per a la Falla Plaça Malva, ja que aquell exercici, la nostra comissió va aconseguir, per primera vegada, el primer premi del Concurs a la Promoció i Ús del valencià en els llibrets de falla, que organitza la Generalitat Valenciana.

La nostra febra llibretera havia nascut feia poc, tan sols quatre anys abans, en 1989, aquell exercici, férem el primer llibret de falla amb la inestimable ajuda del gran amic Salvador Andrés i Pascual. Amb l'empenta i la il·lusió d'aquella gran novetat per a nosaltres, vam obtenir el tercer premi al concurs que

Entrevista realitzada per José Luis Cañamero, de RTVE, i per un periodista de RNE.

organitza la Junta Local Fallera d'Alzira. A l'any següent va ser el quart premi a Alzira i en 1992 ja vam assaborir el primer premi en aquesta convocatòria.

L'anècdota curiosa ve en 1993, quan el llibre de la falla ja estava imprés i ens assabentàrem que la Generalitat Valenciana havia organitzat uns premis per a la normalització del valencià. El concurs marcava que els textos havien d'estar escrits i corregits en el valencià normatiu, un requisit que aleshores el nostre no complia. De tota manera el nostre llibre d'aquell any estava dedicat al 750 aniversari de l'entrada del Rei Jaume a la ciutat d'Alzira. El llibre tenia forma de pergamí, anava encunyat, confeccionat a mà, lligat amb fil d'or un per un i el remat d'aquest fil estava lacrat en la portada. Vull afegir que en aquell moment, la falla publicava els textos tal com els autors els havien entregat. Tot i no estar corregit el llibre i davant de l'espectacularitat de la publicació, la Generalitat ens atorgà un sisé premi, per a nosaltres era com arribar i besar el sant.

Però com que ja sabíem el que volíem, ens posàrem mà a l'obra i el primer que férem va ser contactar amb l'amic i alzireny Josep Ballester, que va ser qui s'encarregà de la direcció tècnica, amb el suport també d'Enric Solbes.

Josep Ballester ens va oferir la possibilitat de contactar amb gent del món de les falles a València com Gil Manuel Hernández Martí, Josep Lluís Marín o Lluís Mesa, entre altres.

El llibre de 1994 ja estava enllestit, una publicació en format gran, confeccionada a mà, i nugada en fil de palomar que comptava paradoxalment amb un pròleg de Josep Gregori i col·laboracions entre altres del mateix Josep Ballester, Eduard Soleriestruch, Josep Franco, Baltasar Vives, Salvador Bataller, Ramón Guillem, etc.

La portada va ser obra de l'autor Luis Rojas Delgado i mostrava un estendard de la Malva amb una auca. Com que estava ja a punt, allà que ens presentàrem.

Els primers dies d'aquell mes de març de 1994, vam rebre

Fotografia de la comissió feta en la Conselleria de Cultura moments després d'arreplegar el primer premi de llibret.

una comunicació oficial per part de la Conselleria de Cultura i Educació que anunciava que el nostre llibre havia sigut considerat el millor de la Comunitat Valenciana. Pocs dies després, les Falleres Majors de la Malva, Maria Isabel Pellicer Rubio i Rebeca Casterà Cuenca, en companyia dels presidents José Manuel Rubio Albentosa i Emilio Picot Selfa, van rebre l'estendard guanyador del primer premi, de mans del conseller de Cultura, Joan Romero i del director general de Política Lingüística, Jesús Huguet.

Després d'aquest èxit, la nostra comissió no ha parat de participar en el concurs esmentat, i de de fet, és l'única falla de tota la Comunitat que ha obtingut premi en totes les edicions. En la falla li agafàrem el gustet al concurs i en les seues 26 edicions hem aconseguit 8 primers premis, 7 segons premis i 3 tercers, comptant que des de 2004 fins a 2018 no baixàrem del pòdium.

En tot aquest temps hem aconseguit, segons diu Gil-Manuel Hernández, actual director del Museu Faller de València i un dels estudiosos més destacats de les falles, "Ser, en definitiva, un llibre capdavanter en la nostra Comunitat, que explica entre la seua nòmina de collaboradors amb artistes, intellectuals, científics, pensadors i treballadors de la cultura de la terra amb un especial interès per a reivindicar i normalitzar l'ús del valencià".

MIGUEL ÁNGEL MARTÍNEZ TORTOSA

VA D'ANIVERSARI

75 anys de Junta Local Fallera d'Alzira

Enguany, la Junta Local Fallera d'Alzira compleix 75 anys des de la seua creació allà per l'any 1944. Una llarga trajectòria fallera avala el treball i bon quefer d'aquesta entitat per la qual han passat una gran quantitat de persones, amb més o menys encert, però que totes han treballat per engrandir les Falles d'Alzira.

En 1944, ostentava l'alcaldia del nostre poble, Lisardo Piera Rosario i la primera Fallera Major d'Alzira va ser María Virtudes Piera Muñoz. També es va nomenar Fallera d'Honor a María Luisa Laporta Ozante, filla del Governador Civil de València.

En aquell any també apereix el primer llibre de la Junta Local Fallera, en ell podem contemplar les fotografies de les Falleres Majors i els esbossos de les 9 falles que es plantaren aquell exercici. Les comissions eren les de la 'Plaza Café Colón', 'Capuchinos-Hospital', 'Plaza del Caudillo', 'Calle Colón', 'Doctor Ferrán', 'General Dolz', 'Plaza del Mercado', 'Plaza de San Juan' i 'Calle Gandía'.

Per altra banda, també apareixen les fotos de les Falleres Majors Infantils i dels esbossos dels sis monuments que es plantaren: 'Falla Barrio San Juan-Pastora', 'Plaza del Caudillo', 'Calle Costa', 'Calle Bailén', 'Mayor San Agustín' i 'Reyes Catòlicos'.

L'acta de constitució de la Junta Local Fallera d'Alzira va tindre lloc el 29 de gener de 1944. Els primers integrants d'aquella junta van ser: Antonio Martínez Benedito, president; Juan Ortega Vicente, vicepresident; Bernardo Fontana Martínez, secretari; Luis Suñer Sanchis, vicesecretari i José Ribes Soler, Ramón Serra Juan, Rafael Belda Belda, Ramón Nicolau Ortells, José Gómez Pujades, José María Sales Luis, Pedro Riberoles Dolz, com a vocals.

Com a activitats que va organitzar aquella primera Junta Local Fallera cal destacar la primera exposició del Ninot, que es va fer als salons del Café Colón.

El programa oficial de festes incloïa repartiment de banderes amb dolçainers. Plantà amb disparada prèvia de carcasses. Despertades amb trons de bac i cercaviles amb dolçainers. Lliurament de premis i estendards amb les autoritats acompanyats per la Banda Municipal d'Alzira. Disparada de traques a migdia. Desfilades de les diverses bandes de música des de l'Ajuntament a les distintes barriades, on es feren concerts. El dia de Sant Josep, diana a càrrec de la Banda Municipal, volteig general de campanes, missa, processó, bunyolades en els centres benèfics. Festa del Pasdoble amb imposició de corbatins a les bandes i ja per últim, la cremà de tots els monuments, sense establir cap ordre ni preferència.

Des d'aquell 1944 es compleixen 75 anys de la seua existència en què les Falles d'Alzira han anat creixent. En total 142 Falleres Majors entre grans i infantils i 21 presidents han conformat la seua història.

D'aquells 15 monuments de 1944 hem passat als 70 de l'actualitat. S'ha creat un reglament que ha tingut diverses modificacions i actualitzacions amb els congressos fallers que s'han dut a terme. S'ha evolucionat positivament en la indumentària i des de 2004 les Falleres Majors compten amb sedes espolinades exclusives nomenades 'model Alzira'. S'han creat seccions en els monuments, tant grans, com infantils, però sobretot i més important és que s'ha convertit en la festa per excel·lència dels alzirenys amb unes 7.000 persones censades en les comissions. La Crida, el Concurs de Mascletades, l'Ofrena, la Cavalcada, les Paelles, el Pasdoble, Concurs de llibrets i teatre o els actes de presentació i exaltació de les falleres, entre altres, són actes que han arrelat entre els fallers i els alzirenys.

Des de la Malva, vaja per davant el nostre més sincer reconeixement a tantes i tantes persones que han invertit el seu temps lliure en les Falles d'Alzira amb el desig i la consideració que per a seguir creixent s'ha de continuar treballant, i en aquests temps que corren cal fer-ho amb seny, trellat i molt de cap.

Activitats culturals de 2018

Amb la llengua fora **va ser el fil conductor de totes les activitats culturals de 2018 en la Malva. La comissària Alba Fluixà i el conseller de Cultura, Vicent Marzà i altres autoritats i convidats també estigueren posant per la llengua.**

Els artistes que participaren en l'exposició col·lectiva multidisciplinària, comissariada per Alba Fluixà, reflexionaren artísticament al voltant del poder de les lletres i les paraules. Una mostra que titularem "Grafies d'una llengua".

Toni Colomina va exposar POP EYE, una recopilació de nous i antics treballs en molt diversos formats i tècniques, però sempre reflectint la mirada "pop" tan peculiar de l'artista.

Invitats il·lustres del món de la política i la cultura estigueren present en la presentació del Tro d'Avis i el lliurament del Guardó d'Or a Josep Gregori. Inmaculada Guerrero, Carlos Galiana i Ángeles Hernández van ser els presentadors.

La Colla de les Raboses d'Alzira va ser l'encarregada de rebre amb tabal i dolçaina als invitats. Després posaren junts.

"Connectats" pel valencià va ser una exposició de materials usats en campanyes per a la promoció lingüística en l'àmbit local, fruit de la col·laboració de la Unitat de Normalització Lingüística de la Diputació de València amb l'Escola d'Art i Superior de Disseny de València.

Es va dur a terme la presentació del llibre *La remor del vent* de l'escriptora Mari Carmen Sáez en la que gaudirem d'un recital de poemes i un cafè-tertúlia amb l'autora.

Les càmeres de Ribera Televisió feren també un "Punt Cultural" amb l'autora del llibre.

En el pati porticat exposarem 30 ANYS, "Amb la llengua fora". La història en imatges del Tro d'Avís 2018.

Salvador Bolufer va fer un recital presentació del llibre *Versos (per) versos*. Un conjunt de paròdies burlesques, gentileses divertides i sarcasmes sociopolítics conformen els principals aspectes d'aquesta concentració de versos salvatges de rima acurada i de caiguda satírica, de vegades corrosiva.

Versos a l'Illa va ser un concert/recital de poesia amb la lectura poemes d'Ibn Khafadja i inspirats en la seua obra. Amb actuació musical a càrrec d'Enric Casado. Es presentà també *L'antologia poètica* d'Ibn Khafadja publicada pel Consell Valencià de Cultura.

Josep Antoni Fluixà va presentar la novel·la infantil *Peter Pan i la desaparició del foc*, publicat per Edicions Bromera.

Concert a càrrec de Pep Gimeno "Botifarra" també va cantar "Amb la llengua fora"

Acompanyat pel seu guitarrista Pere Ródenas interpretaran un concert on es barrejaren tradicions i costums amb cançons i romanços, això sí, tot amerat amb humor i acudits.

La inauguració de la XXVI Setmana Cultural comptà amb la participació de la Colla les Figues d'Algemesí. Presentà Vicent J. Climent i va assistir el secretari autonòmic de Cultura, Albert Girona.

Es va celebrar un homenatge pòstum a Salvador Andrés i Pascual, poeta i historiador alzireny que comptava amb una prolífica obra i una persona amb una molt marcada vida cultural dins de la nostra ciutat. Va actuar Hilari Alonso.

També es van anunciar els finalistes del Premi Malva Alzira de Poesia Satírica i el Premi Murta de Microrelats de la Junta Local Fallera d'Alzira.

Un any més, el Palau de les Arts, va acollir el lliurament dels premis a l'ús del valencià en els llibrets de falla que convoca la Generalitat.

Algunes de les exposicions de la XXVI Setmana Cultural van eixir d'Alzira, concretament al Museu de la Festa d'Algemesí.

ARRÒS I CUL

una parella sostenible cent per cent[1]

Conversacions d'un faller consort (any IV)

RICARDO CALVO

Xe nano, la nostra falla és sostenible?... ai, veges... si no la sostenim nosaltres, qui la va a sostenir?... cauria de segur.

I tu que saps més d'açò? I com la sostenim...? Evidentment pagant la quota, però també la sostenim cada vegada que desfilem als passacarrers, els divendres al casal, els diumenges de paella... *vamos*, fent que la nostra falla estiga viva —*fent falla que diuen molts i moltes*...— I bona mostra de la nostra sostenibilitat són el gran nombre de situacions que s'han donat al llarg de l'exercici, que considerem que fan falla, i que reproduïm a continuació.

En este sentit, sense dubte 2018 ha sigut l'any de l'arròs —concretament del licor d'arròs— i de la cultura —s'ha parlat de cultura i culturetes barbaritats, sobretot després que el llibret quedara 3r a Alzira i 4t a tot el País— combinació que en la nostra falla ha donat molt de si, com no podia ser d'una altra manera....

En este sentit he tingut molta ajuda del *meu pupilo*, el projecte d'*agente benemérito* Lorenzo (també conegut per "servir y proteger" que li diuen els seus amics i a qui la seua iaia resa cada vegada que se presenta a unes oposicions de guàrdia civil, per a que suspenga i es dedique a una altra cosa...), amb qui he compartit i disfrutat molt de temps d'arròs i cultura (*vamos*, de fernos *xupitos* d'arròs i de fer comentaris sobre el llibret), i a qui també anomenaren "el aprendiz", per juntar-se amb "el maestro y la hechicera". Qui el dia del sopar de l'entrecot, aparegué amb una marca roja al front (semblava una marca de la peli de Harry Potter). Segons el seu atestat se la va fer llevant-se el casco a migdia quan va anar a la mascletà,à,à,à... però com?, *pues* es veu que se llevà el casco amb les ulleres ficades i se rascà amb la patilla de les ulleres... *vaja guàrdia civil !!!* Per a dissimular li proposàrem signar-li un autògraf amb boli roig —per exemple d'Aspar, personatge alzireny destacat i que en breu eixiria a la palestra pel seu afer, presumptament— amb el circuit de fórmula 1 de València.

[1] Som conscients que el text no compleix amb requisits de normalització lingüística, donat que reprodueix gran quantitat d'expressions populars valencianes tal i com tingueren lloc.

T U R A ,

Font: Bea Sanchis.

I com que parles del que parles, el que sempre carrega és el *casalero*, este any Pedro diu que ha acabat de l'arròs fins a més amunt del gorro... una miqueta exagerat perquè li hem demanat algun que altre un arrosset (o dos perquè sempre eren vàrios...), un dia va arribar a dir: "*cria cuervos, que te sacarán los ojos*... ¿los ojos?... *lo que te sacarán es el arroz...*".

També relacionat amb el *casalero* i l'arròs, Carlos (el de la Clínica del Masaje del carrer Colón, li faré un poquet de publicitat, a vore si aixina me regala un massatge), el dia de la plantà en la barra del casal, després d'esmorzar se li ocorre dir: *"... esta és la mitja horeta tonta que no saps què fer..."* Pedro que entrava al casal i el va sentir, *"... pues ahí hi ha dos palets de beguda per a descarregar del camió..." (*com que mitja horeta *tonta*, tres quarts descarregant el camió...) això sí, després ens va convidar a un arrosset...

Arròs hi va haver també el dia de la cavalcada multicolor, quan al cantó de la Citröen (ara casal de Camí-Nou i Plaça d'Alacant), Julio, Víctor el de Sueca i Alberto volien pixar, perquè no pixaren pel carrer, els vaig dir que anàrem al casal de la Plaça d'Alacant que jo tenia un amic,... entràrem, pixaren i com que estàvem prop de la barra ho intentàrem, encara que no ens volgueren posar res... com que volíem dos arrossets, eixint Julio i jo anàrem a buscar el meu amic Marcos (patrocinador oficial de la falla, de fet encara està el rètol allí i que a més era el pare dels dos presidents infantils), el trobàrem disfressat de *jefe indio* (guapo, guapo)... i de seguida cap a dins cap a la barra i dos arrossets... I com no podia ser d'una altra manera, després totes les falles, Julio: *"... anem a buscar al teu amic el de pont de llum, pot de llum o llum de pot..."* (tot menys dir el nom correcte, punt de llum...")

I parlant d'arròs (encara que siga del que es menja) em contà la meua dona -que també vol eixir al llibret- que a la paella no oficial que es va fer un diumenge abans de falles, Javi el Forner, li comentà: *"...jo crec que a eixa paella li sobra algo... el què Javi? —li preguntà sorpresa la meua dona—... li sobra un tronquet de la dreta..."* (em direu que açò no és arròs en estat pur!)

I també pel que fa a l'arròs, però del bomba, cal fer una menció especial a tots aquells comentaris que es fan al llarg de l'any faller, que no poden arreplegar-se al text, perquè serien "bombes falleres" amb efectes no controlats. En este apartat cabria el d'enguany fet per Andreu al sopar de la presentació amb el pont de ferro (ell sap de què parlem, qui vulga saber més que li pregunte a ell) o tots aquells amb Isaac referits al Director del MUMA (el seu futurible sogre i benvolgut amic i company meu, Agustí Ferrer), o a Ripoll i Iván, de les seues parelles.

I d'arròs també, del que ens menjàrem a la presentació infantil, la discussió que es va donar (perquè es poseu en situació: els xiquets al jardí

Font: Elaboració pròpia.

jugant i els pares i mares fent falla a la barra amb la música... tant és aixina que com algú va dir: *"... arribarà un dia que a la presentació infantil sols vindran els pares —i mares—..."*). Com deia, la discussió va vindre pel títol del llibret *trau la llengua o amb la llengua fora?* (per cert un encert de títol encara que no guanyàrem...) va donar molt de si, un muntó de converses i sobretot un grapat de fotos amb la llengua fora o traient la llengua...

I entre cullerada i cullerada d'arròs, un molt bon tipo que si bé ja no és faller, ho podria ser en qualsevol moment, m'aconsellava en veure traure la llibreta: "*... vés a espai amb el que escrius que conforme estan les coses, te tanquen per enaltecimiento del terrorismo fallero o incitación a la sublevación popular (però no la del PP,* és *clar...)"*

Com que visionaris de l'arròs hi ha a tots els llocs, i La Malva no podia ser menys (*vamos*, no som d'especial però especials som un *rato*), digueu-li-ho si no a Víctor —el de Sueca que coneix a Baldo (Joan Baldoví el de Compromís, almenys això diu ell sempre)—, *"jo a l'any que ve no faria llibre, a l'any que ve faria un TBO... concretament... Teo va a la Malva..."* i avançat a la seua època, en un altre moment volia refundar la falla: *"... l'anomenarem Nova Malva, i jo seré el de RRHH per a fer la selecció de personal...."*.

Les propostes noves per al llibret del futur que no n'han faltat, des de la proposta d'Alberto de *crear espais virtuals a La Malva...*" (complicada encara que molt encertadament) o els que han manifestat la necessitat d'un llibret amb imatges vives, un llibret 2.0, 2punset, amb vídeos 4.0 o com va proposar Gloria amb un codi QR i que la gent poguera descarregar-se les fotos.

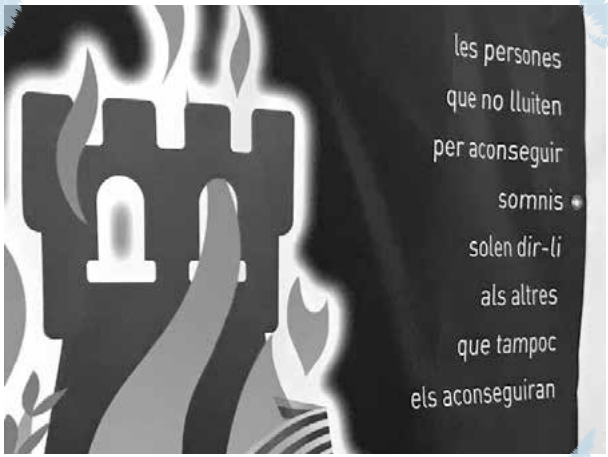
Dos exemples d'eixa necessitat de llibret amb imatges vives per a poder reviure situacions: visualitzeu Javi el Forner, amb una perruca de cabell llarg, arrissat, canós i escarotat... a qui es pareixia?.... pareixia el germà de Tamarit –el mag- era clavadet... I un altre exemple foren les mamelles de Gabi el dia de la cavalcada multicolor..., mai unes mamelles havien sigut tant seguides a la nostra falla! Es convertiren en top-trending-topic en poc de temps (a que fan falta imatges precís!).

Parlant de cultura a la barra, l'"Administri" (com li diuen els joves a Ignacio des que va ser Vice d'Economia), el meu *pupilo* i jo, entrà José Manuel (el cultureta major de la falla) que s'arrimà on estàvem a saludar, i ja que estava, aprofitàrem i li preguntàrem un dubte que teníem: tu creus que hem perdut el premi del llibret per l'article de la fallera *consorte*? ...ell respongué amb un somriure sospitós, segur que sí que ha sigut per això! ..." Encara com que no ho va sentir Javi (Lázaro, el uniprovincial) que em va repetir en diverses ocasions que per culpa del meu article havíem perdut al premi del llibret, que si no me sabia malament, que no ho tornara a fer, pel bé de la falla ...

I parlant de barra, concretament de Cortabarra i com que es parlava d'un possible canvi de govern en el si de la falla, el mes de març amb l'arrancada de l'activitat casalera es va convertir en un temps molt adient per a fer campanya i sondejos electorals (fins i tot el meu *pupilo* va dir allò que *"Juego de Tronos" abre sus puertas en La Malva)*. El futurible per aquells moments –ara ja president en cap- proclamava en un dels micromítings la seua proposta de fer un llibret "bilingüe" per falta de redactors autòctons amb

Font: Bea Sanchis.

Font: Carlos, el massagista.

el mitjà (esperem que com a bon polític no complisca les seues promeses i el llibret continue sent un espai de promoció del valencià).

Gloria —una cultureta que sí que té el mitjà— després que Ortifus ens dedicara els llibrets, va dir: —*Necessitem que arreplegue tot açò que ens passa, necessitem un llibret 2.7 (dos Punset)*. Comentari que es va mesclar amb un altre no tant cultureta, quan algú a la barra contava secrets d'alcova i com la nit d'abans havia tingut "*vahos bacorals*" (la nostra falla és aixina, igual sorgeix un acudit cultural com un bacoral... som o no sostenibles?) I parlant del seu home, Pedro —el Punset de la falla, que li diu ella—, quan eixírem a l'ofrena i la *malvamunta* feia aparició (tots amuntonats i no s'acabava mai), va dir: *"... ¡aquí sobre gente y hace falta un ERE! ¡yo creo que se está preparando un ERE malvero!..."* (vorem quins seran els criteris per a decidir qui se queda i qui no).

Javi el Forner -el germà de Tamarit- em va avisar a la presentació infantil, que volia eixir al llibret, concretament em va dir: —... *tens un rato?*... Imagineu-vos amb eixa pregunta... no estem allí encara, de miracle.

I no menys cultural va ser el dia 18 quan en arribar del passacarrer, amb una cerveseta a la mà a la barra del casal esperant per a dinar, aparegueren una parelleta de falleret i fallereta, millor no ho conte, mireu-ho... que esta vegada sí que tenim foto...

I cal anar a espai que el despertar cultural de les falles està ahí, no tant sols pel *lado oscuro* cultural de la Plaça del Forn i el seu llibret, si no, vegeu el que tenia la Falla Nou Penalet a l'entrada del seu casal desmuntable (i nosaltres amb un casal com el que tenim...).

I per a tancar i fer més sostenible l'article, no puc deixar-me a les meues "muses malveres" (inspiració i pou sense fons de moments, comentaris i frases per al llibret...)... *els Joses* (Antonio, Carlos i Chamare). El primer amb *tinc el cor encés en Malva* (que sense saber-ho després es va convertir en el # oficial de les falles 2018 i de les famoses camisetes), el segon que, com a bon exnúmero 1 que porta sang malva per les venes, li responia al comentari de Julián de *bons reflexos* quan a un passacarrer quasi el xafà, *"... és que per a ser president s'han de tindre bons reflexos... per a vore-les vindre..."*. I la tercera, quan es referia a la torrà de la plantà com a la torrà *pensió completa*. *Vamos* que no tenen desperdici..., en un putxero, d'ells ho gastarien tot... fins i tot la corfa.

Recorregut
DE L'EXPERIÈNCIA D'UNA FALLERA

ROSA MARÍA PERIS
Fallera de la Malva

Tots amant la mateixa Festa,
i cadascú amb idees contraposades.
Tots amant la mateixa Falla,
i cadascú amb opinions diverses.

Les Falles començaren fetes de trastos,
ara s'engalanen i s'han convertit en ninots,
que amb crítica i sàtira envolten la Falla.
I així mateix, com si d'una Falla es tractara,
alguns fallers es tiren els trastos,
uns altres es comporten com a ninots,
i tafanegen entre ells, a tot arreu pel cau.
Això sempre s'ha fet aixina.
Això mai s'ha fet així.

Sensació de: tanta gent i tan sola.
Responsabilitat, control, desbordament.
On és l'alegria? No la sent.
Tasques, crítiques, exigències.
On està la germanor? No la veig.
Descobrint-me a la Falla.
Coneixent-me a través dels fallers.
Què està passant? Para.
Què estàs fent? Para.
Projeccions, dubtes, responsabilitat, perdó.

Ocult després de la culpa que comporta a la defensa i a l'atac.
El ninot, eixe personatge que creia ser, es crema i es torna en res.
I en la quietud, apareix, sempre estava ací, el meu Ser.
Sentir la passió d'eixa fallera a l'escenari del Gran Teatre.
L'oloreta d'eixes paelles coent-se amb un cau ple.
Eixos concerts, idees culturals expressant-se, compartint-se.
Veure gaudir als fallers ballant al compàs de la música.
Decorar el monument faller, oh, com m'agrada!
Caminar pel carrer, amb vestits cosits per la meua mare,
envoltada amb una xaranga sonant al ritme.
Tots els sentits en plenitud, ara sí.
L'oloreta a pólvora, els colors dels vestits brillant,
el soroll de la música sonant, les rialles dels fallers divertint-se.

Eixes reunions a la Junta amb rialles, comunicació, col·laboració, decisions.
Començarem sents poquets però entregats i amb dedicació.
I anaren sumant-se, completant-se.
Amb un objectiu comú: el benestar de tots.
La igualtat entre els fallers i el respecte de la diversitat.

Reconec que he passat moments incòmodes, dels quals he d'agrair-ho tot.
I moments en què m'he sentit enamorada, moments plens d'Amor.

Tots amant la mateixa Festa.
Units en alegria a aquesta passió.
Tots amant la mateixa falla.
Brillant amb harmonia i Amor.

EDU MIQUEL
President de la Malva, exercicis 2017 i 2018

DOS ANYS *de penes i glòries*

Encara recorde aquell 3 de maig de 2016, era tard i jo estava a la dutxa ja que venia de fer esport, va sonar el timbre, eren les deu de la nit, vaig pensar: "Qui serà a estes hores?" En això em cridà la meua dona i em digué que era a mi a qui buscaven, quan vaig baixar allí, eren sis membres de la falla que volien parlar amb mi, però jo no sabia de què. Com eixe any la meua filla Martina era la fallera major infantil, doncs bé... pensava que anàvem a parlar d'això.

Bé, digueu... la sorpresa va ser majúscula perquè em van dir de ser jo el president. El primer que em vingué al cap va ser que estaven bojos, si jo no entenia de monuments, no sabia res de falles, de fet, si la meua filla no haguera sigut la fallera major infantil, jo no volia continuar de faller, ja que jo no tinc sang fallera i no sent tot el que veia que la gent del voltant meu sent per la Malva. Rotundament els vaig dir que no, que no sabent res de falles ni de la falla no em veia capaç de fer eixa gestió, això sí, a causa del meu desconeixement. Després de dialogar una llarga estona, entre tots em van convèncer de pegar eixe pas, clar, sobretot per la meua nineta Martina, encara que ella sí que tenia president infantil, la gestió de la falla podia quedar un poc desemparada sense president gran. En un moment donat vaig dir que sí, que seria el president de la Malva per la meua filla. La meua sorpresa va ser molt gran, ja que es posaren tots a celebrar-ho amb cava inclòs, pel que em vaig adonar, estava tot orquestrat, i la meua dona era la protagonista principal d'aquesta història. Em digueren que no me preocupara que tindria molta ajuda.

Eixe mateix dia ja tenia vicepresidenta, Isabel, la meua amiga va ser la primera a implicar-se. Al dia següent ens posàrem a buscar equip, uf!, això sí que ens costà, ja que tenia diversos obstacles: no coneixia a la gent en la falla i esta gent tampoc em coneixia a mi, ja que sóc faller poc de temps i no anava quasi a la falla, tan sols en falles.

Primer que tot vaig intentar buscar una personeta per a dur la part econòmica que per a mi és la part més important de la falla. Vam pensar amb Rosa, vaig fer diferents reunions i cafenets amb ella però no hi havia manera, es negava en redó, ja que venia d'estar dos anys de secretària amb l'anterior president. Al final va accedir a ajudar-me però no volia ser vicepresidenta econòmica; el meu compromís amb ella va ser estar al seu costat en tot moment ajudant-li amb tots els treballs d'esta parcel·la.

Després, en la falla, cada divendres li ho vaig dir a molta gent, ja que per a mi haguera sigut una gran idea que tots els grups de la comissió aportaren almenys una persona, d'esta forma coneixeríem les idees de cada grup i les haguérem pogut aplicar en el dia a dia de la falla, satisfent els interessos de la majoria, però em vaig adonar que això era una quimera. Tots em donaven la mateixa resposta: "És que jo tinc faena", ah, ah, ah, que jo sóc un privilegiat que no en tinc a fer perquè visc de *rento*! Bé, estava sols amb la meua *vice* i Rosa que m'ajudaria però sols durant un temps.

Vaig conèixer la meua fallera major, Mer, una dolçor de xiqueta i amb unes arrels falleres a la Malva molt grans. Tots els membres de la seua família són fundadors de la falla, i sa mare Merce, la primera fallera major de la Malva. Vaig indagar i preguntar pel germà, Jaume; em donaren bones referències d'ell, per la qual cosa el vaig cridar i el vaig mig obligar que ho fera per la germana. D'eixa forma el vaig convèncer i així ja tenia un altre vicepresident.

Seguidament vaig anar a diferents actes amb l'anterior fallera major, Tamara, un encant de persona, i li vaig proposar ser la secretària i em va dir que sí, bé, ja n'érem quatre i jo.

Ja no va hi haver forma d'incorporar a ningú més fins que un dia va vindre a una reunió un amic de Jaume, Enrique, i a partir deixe mateix dia s'incorporà a l'equip.

Durant tot l'any no trobàrem casaler, persona fonamental en el nostre cau. Em vaig haver d'ocupar jo amb l'ajuda de Jaume i Enrique, encara que sempre he tingut l'ajuda incondicional de la gent major que dic jo (Jerónimo, Roses, José Luis, Toniquín...).

Van ser moltes reunions de dimarts amb la meua junta, alguna reunió en JLF, tots els divendres a la falla. Vaig fer un màster a marxes forçades de falles i tot el que envolta a aquestes.

Vaig conèixer de prop la Setmana Cultural, el punt fort de la nostra falla, per allò que ens coneixen a tot arreu quan eixes fora d'Alzira. Vull pensar que la falla més coneguda fora d'Alzira és la Malva, eixa impressió he tingut estos dos últims anys. També vaig conèixer de prop a Miguel Ángel i José Manuel, dos personetes que durant 26 anys han fet unes setmanes culturals impressionants; són els impulsors de la cultura en la nostra falla i cal dir en les falles d'Alzira. Personalment no havia assistit mai a elles, però sí que he de dirvos que durant estos dos últims anys he gaudit molt en estos actes i intentaré, si la feina m'ho permet, assistir a tots els actes que puga per a gaudir d'ells. També vull parlar del nostre Tro d'Avís. En 2018 férem el 30 aniversari del llibret. Encara recorde en 2017 anar al Palau de les Arts Reina Sofía per a arreplegar un segon premi; quin orgull i satisfacció va ser pujar a l'escenari com a representant de la Malva junt a les meues falleres majors i el president infantil.

Arribaren les primeres falles com a president; havíem apostat per canviar sobretot el menjar al nostre casal que, per a mi, personalment, era pèssim: menjar no massa bo amb plat de plàstic, coberts i gots de plàstic. Va ser una aposta personal en canviar-ho. Vaig decidir amb el suport de la meua junta fer un càtering per a dinar i sopar. Encara recorde

aquell primer dia quan entràrem al casal, les taules parades amb tapet, plats de ceràmica, copes de vidre i coberts d'acer; allò pareixia una boda, tots es quedaren impressionats i de seguida començàrem a celebrar-ho. Va ser un començament de festa molt bo.

Una de les sensacions que més em va agradar va ser el dia de l'ofrena. La perspectiva que tenia de ser l'últim i tindre a una de les comissions més grans d'Alzira desfilant davant de mi va ser un orgull i una satisfacció per ser el president.

El dia de la cremà, en teoria per a mi era el millor, es cremava la falla, quines ganes tenia; m'ho havia passat molt bé però estava esgotat i jo tenia clar que amb eixe acte acabava la meua tasca de president en la falla. Eixe dia es va convertir al final en un malson, ja que després de cremar la falla, anàrem a sopar i faltaren entrepans; una cosa que molta gent no entén és que sempre pot haver-hi algun error, però ho vaig intentar arreglar fent un altre sopar després de falles al casal on vingué molta gent.

En acabar les falles, la meua vicepresidenta Isabel, va decidir presentar la seua filla Inés com a fallera major infantil; em va parèixer de categoria però ja li vaig avançar que no comptara amb el fet que jo continuara, qüestió que entengué, però no parava de repetir-me fins que presentàrem els comptes. Eixa mateixa setmana férem una reunió de junta per a preparar-la i els vaig preguntar a tots que si estaven disposats a continuar sempre i quan no es presentara ningú més a la presidència. La resposta va ser unànime: "Sí", tots volien continuar excepte jo, que, la veritat, no estava per continuar. Així anàrem a la reunió on presentàrem els comptes, per cert, expectació màxima per veure el resultat, crec que mai havia anat tanta gent a una reunió d'aquestes. S'havia fet el mateix que altres

anys, millorant moltes coses i fent un càtering de bandera amb dinar i sopar de calent en plat, i servit amb cambrers professionals. Havíem aconseguit presentar un resultat positiu, justet, però positiu, tota una fita duta a terme per cinc persones al capdavant d'una comissió de 374 fallers. Bé, al llarg de la reunió, per tres voltes vaig demanar que per favor, si es presentava algú al càrrec de president per a donar continuïtat a la falla. Ningú es va presentar, i com sóc home de paraula, i així li ho havia dit a la meua junta, ja que no es presentà ningú, vaig afirmar amb aquestes paraules: "*Pues* per a donar continuïtat a la falla, esta junta continuarà un any mes". La sorpresa va ser quan un faller, Fernando, ens digué: "*Pues si això és així jo em presente a president*", mai entendre per què no ho va fer un minut abans, i ell haguera sigut nomenat immediatament president, al fer-ho després de dir que continuàvem, no em va parèixer bé, i vam decidir que es votara. Es votà i vaig tornar a eixir de president, els fallers van donar el seu vot de confiança a mi i a la meua junta.

Este segon any per a mi va ser més fàcil, ja sabia molt més de la gestió d'una falla, coneixia pràcticament a tots el fallers i les seues inquietuds i preferències, també vaig tindre la sort d'incorporar a dos persones més, a Pedro com a casaler, peça fonamental i que em va resoldre molta feina, i també David. Així vaig arrodonir un gran equip.

Ja sabia abans que acabaren les falles 2017 qui anava a ser la Fallera Major de 2018, Ariadna, una fallera de cap a peus, molt arrelada familiarment a la Malva: quatre generacions actualment fallers en actiu a la nostra falla; i completàrem amb Inés com a fallera major infantil, però el problema era que no trobàvem president infantil. La sorpresa ens la donà Pedro en una reunió de la junta, presentant el seu nebot Hugo al càrrec.

He de dir que he tingut molta sort amb les dos falleres majors que he tingut, he gaudit molt junt a elles, si poguera triar no dubtaria, les tornaria a triar com a falleres majors amb mi; i de les dos infantils, què he de dir? Una, la meu filla, Martina, i Inés, dos xiquetes irrepetibles, han sabut a pesar de la seua curta edat, estar en tot moment representant la Malva a un gran nivell, i els meus *presis* infantils, a veure quin dels dos és mes *crack*. Adri o Hugo, uns presidents de categoria.

He anat a molts actes en els quals he fet molts amics, sobretot amb els companys de

presidència d'altres falles que en molts moments m'han aconsellat i ajudat.

Però sí que aconseguírem diverses coses: milloràrem les presentacions els dos anys, amb canvi de sales i unes orquestres espectaculars, sobretot la d'enguany. Som una comissió que ens mereixem eixe nivell en les presentacions i en les orquestres que duguem a elles; és el nostre dia de festa fora de la setmana fallera.

També, com a acomiadament de les falles del 2018, i a petició de molta gent jove, ens faltaven unes camisetes per anar tots iguals en el Mig Any Faller i el ral·li. El dia de Sant Josep, com a colofó de la festa, es repartiren a tots els membres de la comissió i per a sorpresa meua, encara va haver gent que no els paregué bé; mai ho entendré; et donen unes camisetes sense cap despesa, que ningú fins ara ho havia fet, i encara tenim crítiques! En l'argot faller diria que això és de traca, encara que si sospese, hi hagueren més alabances que crítiques; em quede amb això.

L'exercici 2018 es presenta després d'un magnífic i inigualable any, un resultat econòmic excel·lent molt superior que el any 2017, que ha permés deixar un bon romanent per a les falles de 2019.

Llàstima que en els dos anys que he estat de president no ens han acompanyat els premis dels monuments, ja que a tots ens agrada pujar pel banderí del primer premi.

Sols em queda agrair a esta junta que m'ha acompanyat estos dos últims anys, per fer una gran tasca, sacrificar el seu temps per la falla i per a la falla. Potser en uns anys algú d'ells s'anime a ser president o presidenta. Ja els vaig dir que si era així i em necessitaren, estaria allí per donar-los suport en tot. També agrair a tots el fallers que no esmente i que quan hi ha coses que fer, sempre estan presents sense demanar-los-ho, cosa que admire, ja que ho fan perquè senten la Malva.

Espere que estos dos últims anys els fallers de la Malva hagen gaudit, ja que tot el que hem fet ha sigut per ells i per a ells.

Una abraçada a tots ben gran.

CERCAVILES

La Malva a mansalva.

BAR EL OSCAR

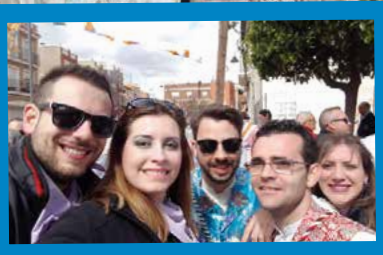

CERCAVILES

Alba Fluixà

FILLES DE JARDIN

artepipa

Estan verdes
(sonet electoral àcrata)

S'acosta el temps de la collita electoral,
ja vénen els compradors alfarrassant,
els caps, els que hui cullen a jornal
prometen, prometent i regalant.

Prompte es buidaran els camps de vots,
a canvi del preu que algú els hi posa,
voletejaran al teu voltant els abegots
i de tu només voldran tots una cosa.

Vindran a pel teu vot, donant consells,
a veure si ara et porten dels ramals
i et fan votar a algun manifasser.

Tu vota a qui a tu t'isca dels budells
i lliura't tu mateix de tots els mals,
gaudint del verd fullam d'un taronger.

Toni Lluís & Enric Xavier

Qui te compte, DE LA TERRA I LA LLENGUA?

MARIA VIU
Regidora de Promoció del Valencià de l'Ajuntament de Burjassot

Aparentment, la cultura, la sostenibilitat i el medi ambient són qüestions que no tenen res a veure. De segur que aquesta afirmació s'ha vist sustentada durant molts anys per les manifestacions i, sobretot, els fets de més d'un polític. I és que tradicionalment les actituds de promoció de la cultura, igual que les de sostenibilitat i de cura del medi, tenen fama de no reportar beneficis a curt termini, o d'aquells que fan lluir la gestió de les persones que deuen la seua responsabilitat —i de vegades el seu jornal— als vots de la ciutadania.

Durant massa temps, fer carreteres de moltes vies, apartaments a vora mar o inaugurar obres faraòniques ha sigut més del gust de determinats governants que recuperar un patrimoni que deia molt del nostre passat magnífic. I el mateix ha passat amb la llengua, ens hem anat deixant menjar l'espai, el valencià ha sigut arraconat com si fora una instrument comunicatiu de segona, per a fer servir només a casa, com les espardenyes o la bata de *boatiné*.

Però en realitat, la cura que tenim del nostre entorn i de la nostra cultura és el que ens defineix com a poble. I en aquest sentit, les polítiques que duga a terme el govern valencià, i les diverses institucions, començant pels ajuntaments, han de tindre un objectiu molt clar que vaja adreçat a recuperar la dignitat dels valencians i les valencianes. Potser a algunes persones els semble que protegir i promocionar el medi ambient o la llengua no passa de ser un exercici nostàlgic que va en contra del progrés, que no porta riquesa o que no és important per a la supervivència, però res més lluny de la realitat.

Des dels ajuntaments, les administracions més properes a les persones, s'han de potenciar activitats diverses i atractives, que mostren la utilitat de la defensa del medi i de la llengua. I això no sols és possible, sinó que, dut a terme de la manera adequada, pot engrescar la joventut i la gent gran a reconèixer-se en el patrimoni i arrelar-se a la terra. Passejades pels termes, pels paratges naturals, accions de neteja i repoblament, explicacions vehiculades en valencià; actuacions de grups musicals *de la terreta*, promoció de receptes típiques de la zona, cursos de cuina saludable... hi ha un fum de maneres d'acostar la cultura i el patrimoni natural a la ciutadania. Només hem de començar a implementar-les des de les administracions. Perquè és natural que ens agrade defensar allò nostre, només hem de sentir que, efectivament, la terra i la llengua ens pertanyen, i eixa és, precisament, la tasca que correspon a l'administració. Quin sentit tindria, si no, el poder públic? Que hi ha més important que vetlar pel nostre passat —el físic i el sentimental— per a construir amb garanties el futur?

de la terreta

Reunió cancel·lada

ENRIC LLUCH
Escriptor

El secretari del conseller va tornar a llegir l'ordre del dia i va arrufar el nas.

1. Aprovació de l'acta anterior.
2. La sostenibilitat de la llengua: el suport institucional.
3. Altres qüestions.

El secretari del conseller va comprovar que hi havia cadires per a tots els convocats i va esperar plantat a la porta de la sala de juntes.

El secretari executiu del CCV, Consell Cultural Valencià (Sesevé), va saludar amb efusivitat, va seure en la primera cadira a mà esquerra, va deixar el mòbil sobre la taula i es va quedar mirant el sostre durant tres segons. Únicament tres segons, perquè immediatament, va sonar l'aparell.

La conversa, de primeres a base de monosíl·labs, va resultar tan expansiva que el secretari del conseller va estar en condicions de reproduir-la quasi amb exactitud:

—No..., sí... no..., sí..., que no me interesa..., dísselo al presidente..., cuando quieras..., oye, si ves a Margarita, se lo comentas..., por mí que no quede. Adiós.

El president de la FVAC, Federació Valenciana d'Iturals (Fevac), es va presentar remullat com un cigró. Va saludar sense massa interés, es va afluixar el nus de la corbata, va seure a la primera cadira a mà dreta, va traure l'*iphon* i se'l va afixar a l'orella dreta:

—Maldonado, oye, que estaré reunido hasta mediodía..., que l'assumpte que em vas comentar..., sí, sí, ése..., ponte en mi lugar, collons, que desde la barrera es muy fácil..., oye, Maldonado, que no puc parlar ara, collons..., vale, que ya hablamos mañana.

El tercer en arribar, el vicepresident de l'ACV, Acció Cultural Valenciana (Acevé), va pronunciar un *Bon dia i bona hora,* va seure al costat del president de la Fevad, es va mirar el rellotge de polsera i va consultar el Samsung s9. A continuació, va accedir al watsapp i va teclejar:

—Coñ de reun. amb consell per sostenibil de la llengua. Cap a 12? Tavis si acab abans

El mòbil del secretari del conseller va sonar en aquell instant. La conversa va resultar molt curta. A penes es va guardar el telèfon dins de la butxaca, va anunciar als presents:

—Ho sent, senyors. El conseller m'acaba de comunicar que es cancel·la la reunió sine die. *Motius familiars inexcusables.*

Quan els convocats van abandonar la sala de juntes, el secretari del conseller va rebufar, alleugerit, des del fons del fetge. A continuació, va agafar les còpies de les ordres del dia i les va fer a micones.

SEUES, VOSTRES, NOSTRES

ELENA BASTIDAS
Diputada Nacional del PP

Ningú pot dubtar, a estes altures, que tot el que envolta el món de les Falles en la província de València va més enllà de ser un col·lectiu compacte. Té tanta riquesa de matisos com de colors en els seus monuments, de brodats la seua indumentària, d'idiosincràsia els seus barris o de ritmes la seua música. I en tant que transversal, en tots els aspectes des d'on es vullga observar, seria un objectiu impossible, inclús m'atreviria a dir contraproduent, pretendre "apropiar-se"; des dels partits polítics o els governs de torn del que denominem "el món faller".

Pot ser temptador. De fet hi ha qui al llarg de la història ha volgut fer-ho en direccions oposades i amb la mateixa intensitat. Però quan un moviment social, cultural, festiu, és tan gran i forma part del sentiment més arrelat de concòrdia, d'unió, d'expressió de la riquesa cromàtica d'un poble. Venç sempre.

És cert que moltes decisions que s'adopten des de les institucions i es debaten en elles afecten directament o indirectament a este col·lectiu. En la meua experiència personal de 12 anys d'alcaldessa d'una ciutat tan fallera com Alzira, sempre va haver-hi consciència per part de tots els partits de la seua importància i s'obrava en conseqüència.

Les Falles i el món que les envolta representen una forma de vida, una forma de ser. Són, per tant, unes tradicions seues, vostres, nostres.

Encara no hem arribat a tot

ISABEL JIMÉNEZ ROCHEL
Regidora de Comunicació
Ajuntament de Sueca

Tant fa si la mida del nostre poble és més o menys gran però, d'un temps ençà, les activitats culturals de tot tipus amb la nostra llengua com a protagonista o amb les més diverses expressions de la nostra cultura, de la nostra manera d'entendre el món i veure la vida, s'han multiplicat de manera exponencial. Presentacions de llibres, homenatges, concerts, certàmens literaris, exposicions, trobades de tota mena, ocupen el pas de l'any de les nostres viles i ciutats amb una activitat abundosa que, a tot aquell amb voluntat de participar-hi, acaba posant-lo en un compromís. Malgrat fer mans i mànigues per assistir-hi, per no defraudar a qui et convida si no hi vas i, al mateix temps no aclaparar-te, no arribem a tot.

Hi ha una dita popular la qual sentencia que *"en pot menut hi ha la bona confitura"*. Però en la matèria que ens ocupa, en la lliure voluntat que mou qualsevol activisme cultural, l'excés sempre és saludable perquè és l'expressió manifesta d'una societat civil que és vol potent, incisiva, i motivada per permetre a tota la nostra societat, a la qual pertanyem tots els valencians, "*despertar de la llarga somnolència digestiva*" de segles, de la qual es queixava Joan Fuster.

L'activisme cultural per ser creatiu, per mantindre la seua raó de ser, sempre ha d'estar lliure de cotilles. De cap manera ha de ser doctrinari. Quan s'intenta o s'acaba perpetrant una institucionalització o una professionalització, perd aquesta raó de ser per convertir-se en una altra cosa. Un acte institucional, encara que siga al voltant de la cultura, no és una activitat cultural. Una excessiva intromissió funcionarial acaba amb l'activitat engolida pel reglament. Una pretesa professionalització acaba la majoria de les vegades en un negoci ruïnós.

Les administracions han de continuar facilitant les estructures i els mitjans dels quals disposen per fornir i seguir motivant qualsevol expressió cultural de la societat civil. Expressió que de manera ineludible ha de venir de la lliure voluntat de manifestar-la. Encara que continuem sense poder arribar a tot. Al capdavall no deixa de ser una bona senyal: significa que continuem vius com a societat, compactes com a poble.

LES FALLES:

LA SOSTENIBILITAT D'ALLÒ EFÍMER

MARIA JOSEP AMIGÓ
Vicepresidenta de la Diputació de València

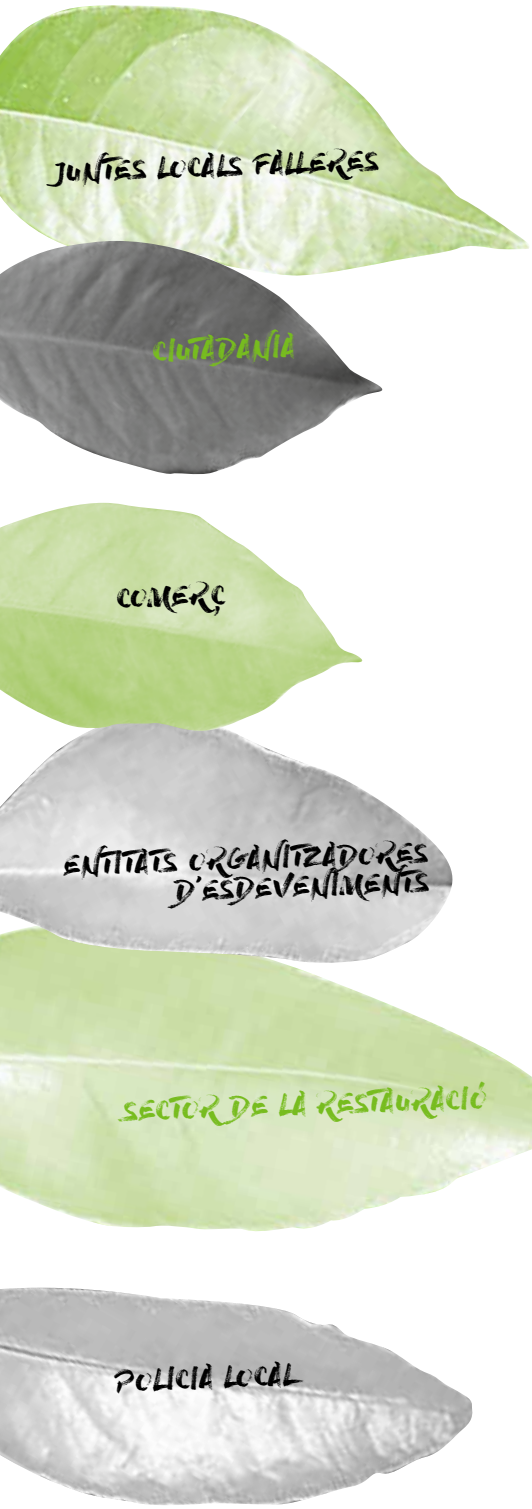
Les falles són la festa valenciana més coneguda arreu del món, una tradició arrelada en moltes poblacions del nostre País; una festa que forma part del patrimoni que compartim com a poble i que destaca per les nombroses implicacions econòmiques, culturals, socials i ambientals que van molt més enllà dels dies de festa estricta.

A més a més, des de novembre de 2016 les Falles són Patrimoni Immaterial de la Humanitat, fet cabdal que aporta un reconeixement i un potencial turístic encara més gran però que, alhora, exigeix el compliment d'una sèrie de garanties de sostenibilitat de la festa. Amb tot, cal conjugar el creixement amb criteris de desenvolupament sostenible, tot aprofitant els avanços tecnològics que faciliten la participació ciutadana així com les sinèrgies entre les administracions públiques.

És en aquesta línia que la Diputació, la Generalitat i l'Ajuntament de València treballem conjuntament perquè les Falles avancen cap a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, alhora que es mantenen o milloren els beneficis econòmics i socials de la festa. I és per aconseguir aquests objectius que s'ha impulsat el projecte "Per unes falles sostenibles", que pretén analitzar l'estat actual de les Falles per així poder plantejar actuacions concretes. Aquesta anàlisi, que contempla un estudi social (amb aspectes com la seguretat i la higiene, les queixes veïnals o la cohesió del món faller), un estudi econòmic-turístic (per trobar vies de desestacionalitzar la festa) i un estudi ambiental (per valorar residus, emissions o eficiència energètica), es fa amb la participació de tots els grups implicats en la festa (el món faller, però també professionals, comerciants, veïnat, turistes...).

Serà, doncs, amb la interacció d'aquests estudis i les aportacions que s'obtinguen des de la participació, que s'elaborarà un pla d'acció per consolidar unes Falles més sostenibles mediambientalment i socialment. Les nostres festes i el que representen per als valencians i valencianes com a poble, s'ho mereixen.

Sostenibilitat? Això què vol dir?

PACO FERNÁNDEZ
Poeta

Hi ha paraules que fa uns quants anys no existien, però que a poc a poc han anat incorporant-se a la nostra vida quotidiana, paraules com: Whatsapp, Facebook, etc., doncs bé, perdoneu-me la comparació anglòfona, però jo diria que 'sostenibilitat' podria formar part d'eixe grup de mots que no estàvem acostumats a sentir i que ara ens apareix constantment en premsa i d'altres mitjans de comunicació.

Parlar de sostenibilitat és parlar de conscienciació global, de compromís, de defensa del nostre entorn, de la nostra societat, de la nostra cultura i també de la nostra festa. És una difícil tasca que demana la implicació de molts col·lectius: de les Juntes Locals Falleres, de la ciutadania, del comerç en general, de les entitats organitzadores d'esdeveniments, del sector de la restauració, de la policia local, etc.

La millora dels continguts dels llibrets de falla és un pas més en eixe projecte de sostenibilitat del món faller, i els concursos organitzats per la Federació de Lletres Falleres són un trampolí de divulgació que hem d'aprofitar al màxim, però sense convertir-los en una batalla campal per tal de guanyar els primers premis.

Ja sabeu, l'objectiu no és guanyar, és participar-hi! Almenys això diuen, però estic convençut que els que hi participen i no guanyen premis se'n van a casa amb una cara de *'mala llet'* que segurament els farà més exigents i competitius l'any següent. Deu ser això també una forma de sostenibilitat? Què en pensaria Bernat i Baldoví si alçara el cap? A saber!

CONCURS
DE POESIA
SATÍRICA

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA MALVA

ACTA DEL LLIURAMENT DEL PREMI MALVA 2018 AL MILLOR POEMA SATÍRIC D'UN LLIBRE DE FALLA

Reunit el jurat format per: Josep Antoni Fluixà, director de la Fundació Bromera i escriptor, Enric Lluch, escriptor, Jesús Peris Llorca, doctor en Filologia Hispànica, professor de la Universitat de València i President de l'ADEF i Verònica Pérez Lloret, filòloga, actua com a secretari sense vot, José Manuel Rubio Albentosa, coordinador cultural de l'Associació Cultural Falla Plaça de la Malva, el dia 19 de febrer de 2018, a les vint-i-una hores, decideixen atorgar els premis següents:

Finalistes:
Poema titulat: ***Superherois al rescat***
Autor: Patrícia Moragón Fandos
Comissió: Falla Víctor Pradera Ferran d'Aragó d'Algemesí

Poema titulat: ***Hauràs de pixar assegut***
Autor: Xavier Barber Asensi
Comissió: Falla Plaça del Forn d'Alzira

Poema titulat: ***Un gat amb botes vanitós, en les xarxes socials és un mentider ben gros***
Autor: Josep Enric Gonga
Comissió: Falla Sagrada Familia "Corea" de Gandia

Poema titulat: ***Coses del llenguatge***
Autor: Francisco Fernàndez Ruiz
Comissió Fallera: Falla Verge de Sales de Sueca

Millor poema satíric d'un llibre de falla:
Poema titulat: ***El tio collons***
Autor: José Antonio Martínez Giner
Comissió: Falla Cambro de Tavernes de la Valldigna

El jurat vol destacar l'alta participació i l'augment considerable de la qualitat dels treballs presentats. Així mateix, agrair a les nombroses falles que han participat dels diferents pobles de València i la resta de pobles de tota la Comunitat.
Han participat 110 poemes
I perquè així conste i als efectes oportuns, signe aquest certificat.

El secretari
José Manuel Rubio Albentosa

EL TIO COLLONS

José Antonio Martínez Giner
FALLA CAMBRO DE TAVERNES DE LA VALLDIGNA

Entre els fums de la cremà
el Tio Collons insisteix
si a partir de l'endemà
el càrrec que ostentarà
serà el que ell es mereix.

El problema persistent
des de temps molt ancestrals
és que ha fet més d'un intent
de tindre un càrrec decent
i amb rellevància especial.

La primera ocupació
d'un càrrec prioritari
dins de la delegació
de la seua comissió
va ser la de secretari.

Només va durar un dia
per abús d'activitat:
i el Tio Collons dimitia
entre queixes que emetia
a un conegut sindicat.

L'any següent va transcendir
que era encarregat del bar,
perquè ell solia dir
que li encantava servir
cassalla abans de sopar.

Però aquesta situació
el feia massa feliç
i va haver de fer abandó;
en cada consumició
ell se'n feia cinc o sis.

Quan la UNESCO va arribar,
eufòrics per l'optimisme,
l'hi van voler col·locar
però ell es va negar
al·legant favoritisme.

Ja solament li quedava
ser la Fallera major,
i als amics els comentava
que ara mateix es tallava
el pam i mig de penjoll.

Fins que un dia el Tio Collons
va sentir interiorment
que de totes les opcions
i càrrecs en condicions
volia ser president.

I està feliç i pagat
amb la nova ocupació,
perquè diu que ha delegat
el treball més complicat
i ja no pega ni brot.

COSES DEL LLENGUATGE

Francisco Fernàndez Ruiz
FALLA VERGE DE SALES DE SUECA

Tenim un llenguatge ric,
però té mots... '*delicats*',
ara veureu per què ho dic
si teniu curiositat.

Si utilitzem algun mot
que tinga doble sentit,
això pot ser perillós...,
sempre hi haurà algun graciós
que en farà algun acudit.

Si dic la paraula '*figa*'
—volent parlar de figueres—
si hi ha algú que va d'eixida
pensarà alguna parida,
i açò que dic és de veres.
No pensarà en eixa figa
ni tampoc en les paleres.

La gent és molt malpensada
i si va de xirigota
quan amolla una burrada
no es calfa ni la cabota.

Cabota? He dit cabota?

De segur que hi ha un idiota,
—que posant cara de fava—
pensarà en altra cabota...,
i d'eixa jo no parlava.

I si parlem del moniato,
de naps, d'ous, o de pardals,
ja no et salvarà ni el Tato,
la gents ja perd els modals.

Tot provoca una rialla!
¿Què pensarà una beata
que tinga una ment obtusa,
quan li diguen que a Alboraia
l'orxata ix..., de la *xufa?*

Altra paraula dubtosa
i que es presta a confusió,
és dir la paraula *'bossa'*
en una conversació.

'S'ho va ficar dins la bossa'
Què penseu d'esta expressió?

Perquè jo tinc la quimera
-sense ser mal educat-
que es pensa més en l'ouera
que en la bossa del mercat.
Tot açò és molt complicat!

I encara podríem seguir
parlant de mots 'delicats'
però no em puc excedir
i per això vaig a dir:
que el poema..., s'ha acabat.

UN GAT AMB BOTES VANITÓS, EN LES XARXES SOCIALS ÉS UN MENTIDER BEN GROS

Josep Enric Gonga
FALLA SAGRADA FAMÍLIA "COREA" DE GANDIA

És una cosa que té nassos,
com a Internet caiem en braços
de tota una colla de coents,
d'*influencers* incompetents,
que amb xorrades són capaços
de lligar-nos amb uns llaços
que són forts i resistents.

Quan el compte vaig obrir,
un Gat a *facebook* va eixir
saltant entre dos sofàs
i acabant dins d'un cabàs;
quan el vídeo va finir
el Gat a tots ens va dir:
sóc del Marqués de Carabàs.

Per *WhatsApp* m'han enviat
una altra xorrada del Gat.
Va vestit de seda i ras,
amb ulleres sobre el nas,
porta botes, va mudat,
i diu que així l'ha posat
el Marqués de Carabàs.

Sols pensa a aparentar
qui a *Instagram* sol posar;
un jove amb el Gat al braç
bell i amb una gentil faç,
al món intenta cridar
quan el Gat vol mostrar,
sóc el Marqués de Carabàs.

Per *youtube* ix a parlar
perquè vol *influenciar*,
amb un llenguatge procaç
molt de soca i poc sagaç,
els consells que sol donar
el Gat diu que els va idear
el Marqués de Carabàs.

Hi ha gent que es vol vantar
i el que vol és amagar
que és un falsari fal·laç,
busca una glòria fugaç
i a un altre per ell fa passar
per així poder triomfar
com el Marqués de Carabàs.

Com al conte del Gat amb botes
a tots ens prenen per idiotes,
diuen de manera loquaç
ser el Marqués de Carabàs
i resulta que no són res,
persones sense interès,
que oblides en un plis-pas.

HAURÀS DE PIXAR ASSEGUT

Xavier Barber Asensi
FALLA PLAÇA DEL FORN D'ALZIRA

Sé que pot ser humiliant
per a un home tan brillant.
Massa voltes ja t'he dit
que per a mi és important,
així que ja ho he decidit:
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Podràs ser plenipotenciari
o un exitós empresari
ben acostumat a manar.
Tot això serà secundari
quan al comú hages d'anar.
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Que sigues home de ciència
que ve d'una conferència,
expert en divulgació
o en impartir docència,
no canvia la situació.
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Tant se val el teu prestigi
i que sigues un prodigi
d'intel·lecte i destresa.
No voldràs tindre un litigi
amb mi, que sóc la mestressa!
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Després tu et desentens
- adduint drets no vigents-
de fer la reparació
amb fregall i detergents
de l'erràtica micció.
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Et sents trist i avergonyit
i et sembla un mal acudit
o una maledicció dels déus:
abans et pixaves el melic
i ara et pixes els peus.
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

Una pròstata dilatada
ha deixat molt afectada
la teua masculinitat.
Estic ben consternada,
però pren-t'ho amb dignitat.
Si no encares el canut,
hauràs de pixar assegut.

SUPERHEROIS AL RESCAT

Patrícia Moragón Fandos
FALLA VICTOR PRADERA FERRAN D'ARAGÓ D'ALGEMESÍ

Superman és eixe home
verduler des de fa temps
que et coneix i sempre et fia
i que lluita dia a dia
i aparenta estar content.

Wonderwoman és la dona
que només fa que cuinar
i plena mil carmanyoles
perquè el fill que viu a soles
puga el seu lloguer pagar.

I els que perden sou i feina
quan fan vaga convençuts
són herois poc valorats
de vegades menyspreats
però per sort ben tossuts.

I continuen lluitant
com les nostres àvies fan,
dones que sense pensió
però amb molta determinació
nets i fills tiren endavant.

Perquè corren temps difícils
i ens costa poder somriure
però no hi ha kriptonita,
ni Camps, ni Fabra, ni Rita
que ens lleven ganes de viure.

Al casal, menjar, beure i xarrar és allò principal.

CASAL

CASAL

Alba Fluixà

Pipes de
CALABAZA

De la carabassa

A la meua carabassa.
Pense si algun dia me'n vaig,
ja no podré acaronar-te,
ja no podrem raonar.

Emília Llavador
(Somiant amb la carabassa)

De la carabassa, com del porc,
S'aprofita sempre tot.

Escolta als de casa i sabràs,
des de les pipes al cor,
que és el que passa
amb la fecunda carabassa.

Ben bona torrada al forn,
fibrosa i pura dolçor,
com aquests bunyols que amb traça
fan les nostres bunyoleres,
les falleres de la Malva,
les més fidels, les de veres,
les que entre l'oli bullent,
posen la gràcia i l'accent
en fer-li el forat, l'ullet,
estant del foc a la mira
i fent tot allò que calga.

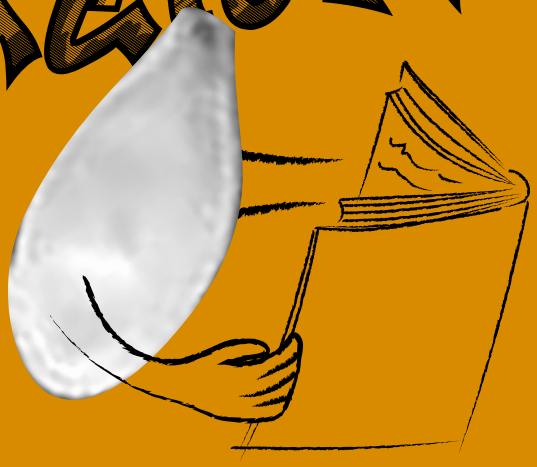
Bunyols com els de la Malva
no en fa ningú en tota Alzira.

Toni Lluís & Enric Xavier

RECICLA'T L'ACTITUD
artepipa

Estalviar-me les comparacions

FINA GIRBÉS
Mestra i Poeta

Diuen que les comparacions són odioses i, per a mi, més que aquest adjectiu feridor, les comparacions provoquen greuges que cal estalviar-se.

Com autora de poesia infantil, fa uns anys se'm va acudir indagar per internet quants premis hi havia per presentar-hi algun dels meus poemaris. Els premis es creen per a prestigiar la creació literària i per a incentivar i reconéixer els autors i les autores. Vaig comprovar que no n'hi havia ni un ni mig ni cap.

M'havia de sentir malament, doncs? Arrancar-me el cul a pessics? Esgarrar-me les vestidures? Nooooo! Ni pensar-ho! M'agrada acarar la vida amb optimisme i, per a escriure poesia infantil, cal mirar el món amb ulls de xiqueta. Crec que la majoria dels adults envegem l'època de la infantesa, lliure de preocupacions i maldecaps, de la qual guardem un record feliç.

És per això que m'estalvie les comparacions amb altres gèneres literaris i reflexione sovint sobre la sort d'haver trobat un camí, el de la poesia infantil, que tantes satisfaccions personals m'ha aportat i m'aporta.

El públic menut és sincer i agraït. Quan he visitat centres escolars m'he trobat amb un núvol de xiquets i xiquetes recitant sols o a cor els meus poemes; que se m'acosten quan firme i em diuen, per exemple, «M'han agradat molt els teus versos»; amb un professorat còmplice, que et rep com una reina i que ha sabut il·lusionar-los.

També, des de fa uns anys, les falles reclamen els meus poemes i m'ho posen fàcil: «Podries escriure'ns un poema que tracte sobre les llavors que plantem i produeixen fruits i que al mateix temps transmeta valors com l'esforç, la solidaritat i l'estima pel planeta?», o «un poema sobre l'home primitiu i la seua evolució en el neolític?». Però, m'agraden els reptes i, sobretot, admire la tasca de difusió de la cultura que ha encetat el món faller amb gran encert.

En definitiva, si m'arriben a casa segones edicions —la qual cosa significa que ja m'han llegit mil cinc-cents infants i hi ha mil cinc-cent poemaris més acabats de coure—...De què em puc queixar?

BINOMIS ESTRANYS: FALLES I SOSTENIBILITAT

MANUEL MUÑOZ

Vaja per on, m'ha tocat un tema ben interessant, i molt de moda com és la paraula màgica de la sostenibilitat. De fa uns anys cap ací, especialment des de la crisi fins ara és *trending topic*. Aquesta parauleta apareix molt a sovint als mitjans de comunicació, o en boca dels polítics. I a les falles, no es podia quedar enrere! El primer que imagine és la sostenibilitat econòmica. Quan es diu que els fallers cremen els diners, em bull la sang, ja que és una completa fal·làcia i una visió molt simplista de la festa. Sols tenint en compte el que es compra i treballa als tallers dels artistes fallers, ja es pot veure els diners que es mouen.

I què seria de la sostenibilitat en les falles si no fos pel que coneixem per *la peineta?* Siguem sincers, heu vist amb el pas del temps la de complements que van sorgint any rere any? Que si cossos del vestit, que si un nou jupetí, que ara ens fem el polar, la parca i l'impermeable per al dia que li dóna per ploure *(compte,* el DIA!). I a partir d'aquest punt comencem amb tota un no parar de *trastos,* com la bufanda fallera aquesta que es posà de moda l'any passat... i així fins un llarg etcètera de marxandatge promocionat per les *influencers* de la festa o popularment conegudes com a Falleres Majors. Per no parlar dels diners que es fan a les barres, que som valencians, i ens coneixem...

Ja fora de bromes, podríem dir que la festa fallera aporta una injecció econòmica prou gran tant al cap i casal com a les localitats que les celebren, però, per favor, no entrem en l'autobombo i l'exageració que tant agrada en la festa. Perquè també hem de pensar que, per exemple, a València, bàsicament la ciutat es para, i ací no exagere. L'activitat d'una ciutat es veu col·lapsada per la irrupció de la festa.

Però, per molt expert universitari que siga i vos puga fer un llistat sobre l'impacte econòmic i tal. Així i tot, vull explicar un terme que no ix molt, la sostenibilitat anímica. Si per alguna cosa les falles són sostenibles és per al nostre estat d'ànim, el de les falleres, els fallers i tots els que ens agrada aquesta festa; perquè el camí des del Nadal fins a l'estiu es faria dur, ben dur, si no fos per eixos beneïts dies de març en què tot es revoluciona i que esperem com llaurador que espera la pluja en temps de sequera.

Les falles ens donen uns dies per eixir-nos de tot allò establert i desordenar les nostres rutines i per a un col·lectiu, a més mediterrani com som, ens fa poder aguantar el dia a dia com cal del fred hivern que diu adéu en març.

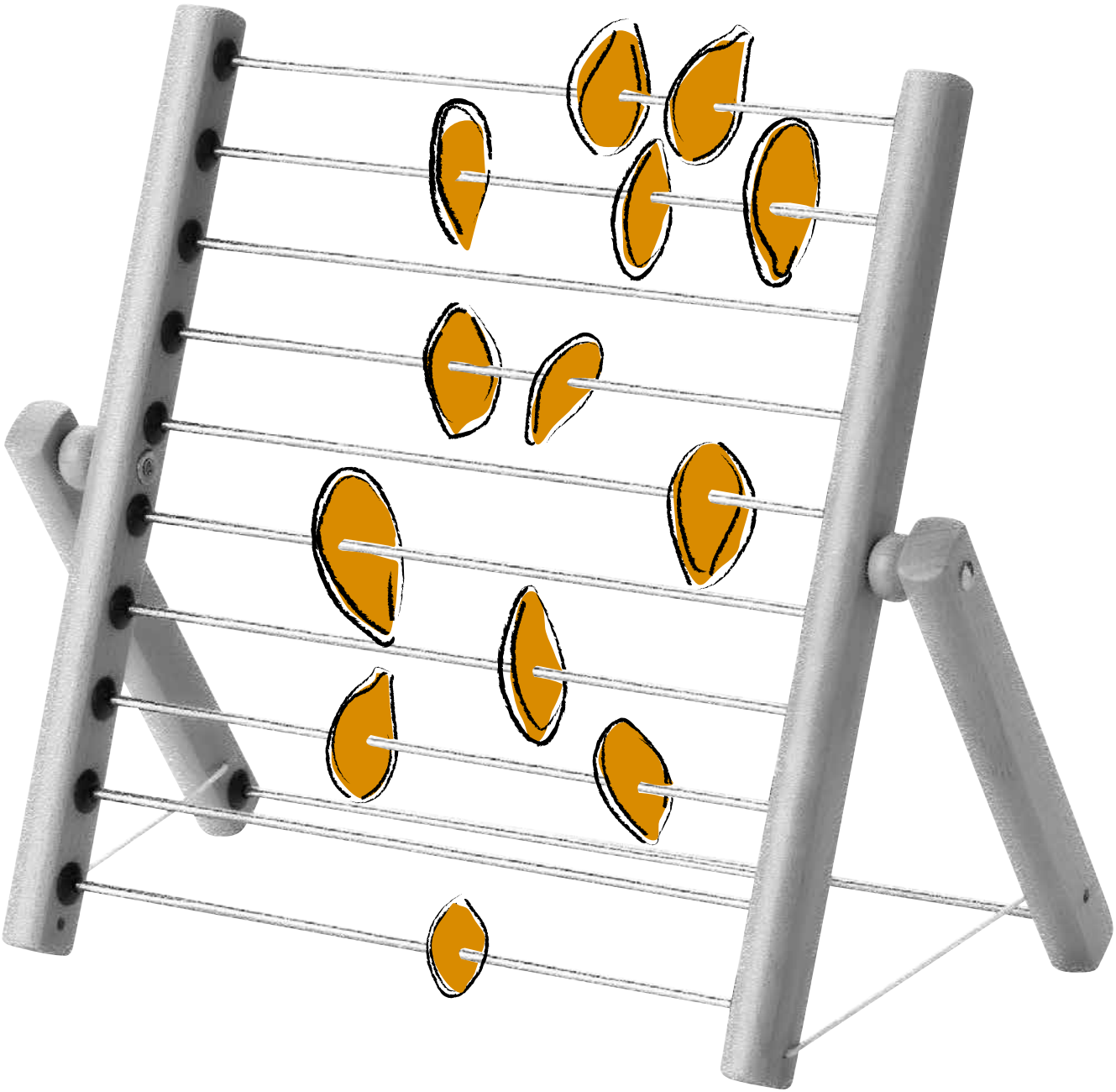

ENSENYAR des del còmic

MACARENA TABACCO
Poeta i escriptora

Alzira, València, Espanya, Europa... Curs 2018-2019, segle XXI i continuem ensenyant com al segle XX. Que sí, que sí, que el professorat es pot reciclar: ara hi ha cursets de gamificació, de com aplicar diferents apps —i fins i tot les xarxes socials— a la realitat educativa. Abans, ens ensenyaren l'ús de l'*excel,* el *power point* i els beneficis dels documentes en línia —*google doc,* per exemple— i tot per a què. Si no és que els nens no puguen utilitzar el mòbil (si tan sols fóra això!) sinó que ja en l'era digital les tauletes no ens arribaren; no és recomanable l'ús de plataformes foranes i no cal parlar ara del LLIUREX, ITACA i els correus corporatius. Però perquè tothom m'entenga: en l'època dels cotxes elèctrics, el professorat encara circula en 131. Innovar sense ferramentes, el món pensant ja en la pròxima llei educativa i ací una trencaclosques més al servici de l'educació.

Innovar malgrat el color de les pissarres i no parle ara del verd, sinó que podent canviar les lleis per a què posar-se en els temaris? Temaris del segle XX on les dones continuen sense trobar lloc. I eixa mancança de violeta, juntament amb el fet que mai pots finalitzar el temari, em trau els colors. Targeta roja. Parlem menys de lleis i parlem d'escola, que la història continua i potser siga millor contar els fets més pròxims i no quedar-nos en el Paleolític. (Jo mateix, explicant l'Edat Mitjana i els romanços, mai arribe als anys 50!) Potser algú tinga por d'avançar en el temari, potser algú tinga por que amb la innovació l'educació se'ns en vaja de les mans.

PURA SANTACREU
Catedràtica
d'Ensenyament Mitjà

A la meua ciutat, se sol dir a qui demana que la voluntat és molta però els diners pocs. Dic açò perquè just aquesta contestació pot ser resum del que ha sigut l'ensenyament del Valencià des de fa molts anys. Mireu sinó.

Tot començà amb la llei del 1983 que regulava l'ensenyament del Valencià, s'aconseguí entrar la llengua a l'escola, igualar-la amb les altres que s'estudiaven, castellà i anglés. Tot el professorat de Valencià (i d'altres matèries també) s'involucrà en l'ensenyament fins a un grau molt superior al que se li podia exigir (recordeu: *la voluntat és molta)*. A més de les classes, es creen activitats lectores, concursos literaris, projectes audiovisuals, la revista del centre, eixides i activitats extraescolars relacionades amb el coneixement de l'entorn, de la història, costums i tradicions, i moltes coses més. Hi ha qui posà tot el seu temps —fixeu-vos en el professorat del sud del nostre territori *(més voluntat encara!*).

Està clar que sols amb l'esforç del professorat no hi ha prou per a fer sostenible l'ensenyament i l'aprenentatge del Valencià. Cal millorar i no només en el camp educatiu. Estem parlant de l'ús social, dels mitjans de comunicació, del prestigi del Valencià. En definitiva, cal la presència de la llengua pròpia en tots els espais públics i privats i això pretén la nova llei de multilingüisme: reconèixer la importància del Valencià. Després de tants anys de voluntariat i dos lleis especifiques per al Valencià ja tenim el dipòsit ple de voluntat. Ara cal canviar la segona part de la frase inicial, *els diners pocs*. És a dir, l'aplicació de la llei i l'actuació social de fer valdre la llengua pròpia.

La innovació tecnològica ÉS SOSTENIBLE?

Sempre he associat el verb sostindre a actuar amb responsabilitat i atenció. Quan era jovenet, ma mare em deia: *Sostín el teu germanet, un moment. I vés alerta perquè en una revencillada et pot caure*! —i així ho feia. Amb el pas del temps he descobert què és sostindre una família, una opinió... El concepte **sostenibilitat** es refereix a la satisfacció de les necessitats actuals sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seues, garantint l'equilibri entre **creixement econòmic, cura del medi ambient i benestar social**.

La **innovació tecnològica** és el conjunt d'accions i d'instruments que permeten la incorporació sistemàtica de coneixements científics o tecnològics a les empreses i esdevé un dels eixos clau de la seua competitivitat. Les **noves tecnologies agilitzen, optimitzen i perfeccionen moltes de les activitats diàries.** Són la base del futur.

Els **aspectes positius i negatius de la tecnologia** s'aprecien de forma evident en la societat actual. Per exemple, les facilitats en l'accés a diverses formes de comunicació a través d'Internet, pot generar vulneració de la privacitat com a conseqüència del seu ús. **Alguns avantatges són: Facilitat en la comunicació.** Permet comunicar-se amb distintes persones en temps real de manera fàcil, pràctica i econòmica. **Accés a la informació.** Gràcies als cercadors d'Internet es pot trobar tot tipus d'informació en qualsevol idioma. **Millora de la qualitat de l'educació.** Els docents desenvolupen nous mètodes pedagògics basats en els avantatges que ofereix la informàtica. **Millora la qualitat de vida.** Aparells que milloren la salut (diagnòstic, tractament i prevenció de malalties...), la indústria i el comerç (optimització de processos, abaratiment de costos...), l'oci (arts, música, jocs...).

Pel que fa als desavantatges: Contaminació ambiental. Causada pels processos industrials de fabricació que produeixen l'escalfament global del planeta, la desertificació, la desforestació... **Dependència i trastorns.** Els dispositius electrònics (computadores, smartphones i tauletes tàctils) arriben a generar dependència i trastorns com la ciberaddicció, l'addicció a les xarxes socials o als videojocs. **Disminució de llocs de treball.** Alguns treballadors poden ser substituïts per robots. **Debilitament d'algunes habilitats. Eines que ofereixen resultats òptims en poc de temps, poden contribuir a disminuir** la creativitat, el raonament lògic i les habilitats socials. Potenciació del consum irracional i desmesurat, que fomenta l'individualisme, la competitivitat i l'ostentació.

En conclusió, la innovació tecnològica és necessària perquè té com a finalitat millorar les condicions de vida de les persones; però ha de minimitzar o eliminar els efectes negatius sobre el planeta. Una altra cosa és l'ús que determinats poders (econòmics, polítics, científics, ideològics...) facen de les noves tecnologies i les seues aplicacions. Hi pot haver un ús discriminatori o partidista, però també racional, responsable i solidari, que assegure l'aplicació universal dels drets humans.

ALFRED ARANDA
Assessor Editorial Bromera

Polèmica sostenibilitat de les associacions

MARÍA JOSÉ PARRA I VEÏNAT
Membre d'Alteris Foro de Debate y Opinión

Sostenibilitat és un terme que usem en parlar d'ecologia o economia. Un sistema és sostenible quan manté un equilibri, respecta el recursos de què disposa per no esgotar-los; és a dir, no agafar més del que pugues tornar.

Aclarit este concepte, que sembla estar *de moda* com en el seu temps reciclatge, empoderament, globalització... i d'altres que queden relegats per l'aparició de nous, pot ser extrapolat i buscar-li el seu referent pel que fa a l'associacionisme. Per a què una associació? Ens beneficien? Tenen sostenibilitat?

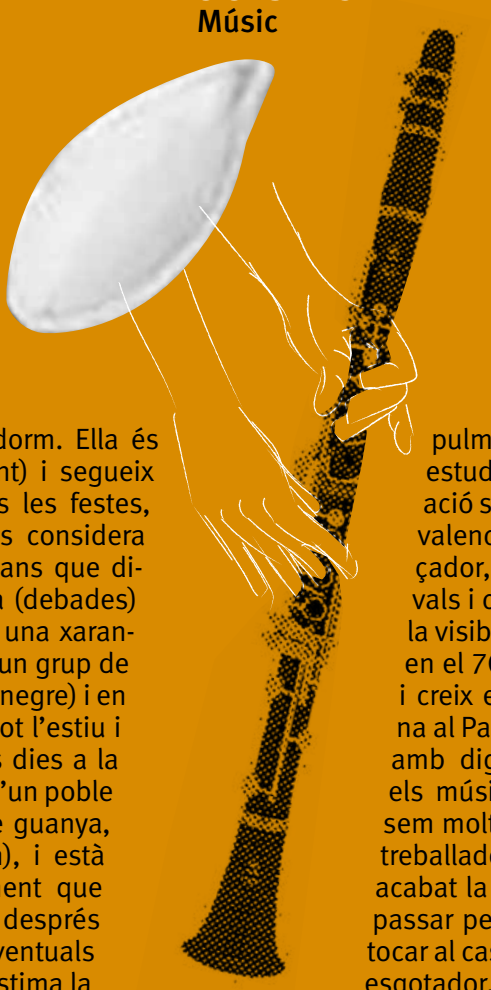
Les associacions apleguen i donen servicis no coberts per vies oficials. Són importants per aquesta suplència de mancança malgrat que, de vegades, només tirada a faltar pels seus membres. D'associacions, com els colors; cadascuna amb alternatives de matisos i finalitats per beneficiar membres, simpatitzants, altres associacions amb les quals buscar col·laboració per afinitat d'objectius, aplegar a la infraestructura necessària i poder visibilitzar-se ambdues en actes multitudinaris... Sostenibilitat a les associacions? Si ho preguntem als seus membres, de segur ens diran que no. Hi ha més encomandes, esgotament físic, intel·lectual, fins i tot pecuniari que benefici se n'obté, llevat de la satisfacció personal per la sociabilització i el fi aconseguit.

Associacions, sempre. Per conviure. Tot i que no puguem considerar-les en termes de sostenibilitat sinó de necessàries sustentadores de la vida social d'un poble.

SENTIU

la música, escolteu els músics*

ENRIC CASADO
Músic

Són falles. Cecília a penes si dorm. Ella és música (superior de l'instrument) i segueix estudiant. I ha d'aprofitar totes les festes, com les falles, per treballar. Es considera dins del terç de músics valencians que diuen ser semiprofessionals. Toca (debades) en la banda on va estudiar, en una xaranga (comiats de solters, etc.), en un grup de pop-rock (pocs *bolos* a l'any i en negre) i en un grup de revetla (on treballa tot l'estiu i la donen d'alta). Fa classes dos dies a la setmana en l'escola de música d'un poble (gasta més en cotxe que el que guanya, però la donen d'alta a l'hivern), i està pagant el préstec de l'instrument que es va comprar quan li'l furtaren després d'un *bolo*. I també fa treballs eventuals (com cambrera). Però sobretot estima la música, i es deixa l'ànima, els dits i els pulmons cada dia, tocant, assajant i estudiant. I encara que la seua situació siga precària, sap que la música valenciana viu un moment esperançador, que hi ha molts grups, festivals i concerts. Que està augmentant la visibilitat de les dones (a pesar que en el 70% dels grups no hi ha dones) i creix el valor de la música valenciana al País Valencià. Espera viure un dia amb dignitat del seu treball. Perquè els músics són artistes i ens ho passem molt bé a la feina, però també són treballadores i treballadors. Cecília ha acabat la cercavila fallera. Encara ha de passar per casa, dutxar-se, sopar i anar tocar al casal perquè seguisca la festa. És esgotador, però ompli la vidriola.

* Títol del «Manifest per la defensa dels professionals de la música» de la Coordinadora per l'Escena Musical Valenciana, actualment SIMUV - Sindicat de la música valenciana.

MÚSICA SOSTENIBLE

BEATRIZ MARTÍNEZ
Mestra

No sé per què, però sempre que anomenen la paraula sostenibilitat em ve al cap alguna cosa relacionada amb el medi ambient i l'ecologia. En certa manera és correcte, però el concepte de sostenibilitat va més enllà.

Aquest concepte es refereix a satisfer les necessitats actuals sense posar en perill els recursos de les generacions vinents. Recursos econòmics, ecològics i socials.

Aquestes paraules queden boniques i certes davant d'un article, un decret i fins i tot d'una llei. Tots creiem en la sostenibilitat i fem bondat. No obstant això, torne a fer la pregunta: en realitat tots hi creiem?

Sóc mestra d'una escola pública a Alzira. A la meua escola existeix un cor que és meravellós i que ara, després de molts anys treballant, comença a donar els seus fruits musicals.

Ara refaig la pregunta: és sostenible dur i mantindre el cor d'una escola?

El cor de l'Alborxí va començar el seu projecte l'any 2011. Cada any va renovant els seus membres: els alumnes que se'n van pels que entren. A més, és un cor INCLUSIU: tots participen i s'han fet actuacions amb els cantants amb Pep Gimeno Botifarra i Aitana Ferrer.

Cantar en un cor és una experiència meravellosa; aprens a escoltar més enllà de la teua pròpia veu, aprens a esperar, a treballar en equip, a respectar el director i els altres companys... Ja ho diuen: *qui canta, el seu mal espanta.*

Preparar un cor és com plantar un arbre: regar, cuidar i paciència. Això en el cor es tradueix en tres accions: preparar, assajar i paciència.

Per al mestre de música de la nostra escola suposa preparar a l'octubre, assajar de novembre fins a juny i una paciència infinita amb pares, mares, cantants, representants i músics; fer equilibris amb la seua vida laboral i personal per poder arrapar minuts d'assaig amb els xiquets i xiquetes (fora d'horari lectiu, òbviament) i quedar-se amb un sabor agredolç després d'un concert.

Dolç com la mel de gaudir amb la música i amb la il·lusió dels alumnes. Agre com la fel perquè la música i l'activitat coral a l'escola queden menyspreades i oblidades en algun calaix dels caps pensants de l'administració educativa.

És sostenible mantindre un cor a l'escola? Pensem-ho.

TAO D'AVIS 2019

concursos infantils

narrativa
poesia
corals

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA MALVA

ACTA DEL LLIURAMENT DELS PREMIS DEL XXI CONCURS DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL FALLA PLAÇA MALVA

Reunit el jurat format per: Alfred Aranda Mata, Susana Boronat Martín, Empar Bria Pelufo, Yaiza Caceres Castillo, Esther Català González i Carla Sanchis Castillo, el dia 5 de novembre 2018 a Alzira, decideix atorgar els premis següents per a cadascuna de les categories:

TERCERA CATEGORIA
Finalista: ***Un món més net.*** Saül Sanchis Blasco (CEIP Alborxí)
Finalista: ***La natura sobreviu.*** Rebeca Roig (CEIP Gloria Fuertes)
Segon premi: ***Salvem l'escull.*** Mar Cucarella Piera (CEIP Alborxí)
Primer premi: ***Per un món millor.*** Ana Rosa Ortiz Albuixech (CEIP Federico García Sanchiz)

SEGONA CATEGORIA
Finalista: ***Un regal natural.*** Juan Borrero Peris (La Purísima)
Finalista: ***Els xiquets del passat.*** Aitana Hurtado Beneyto (CEIP Alborxí)
Segon premi: ***El llac.*** Roy Fajardo Sevilla (CEIP Gloria Fuertes)
Primer premi: ***Escoltant a la natura.*** Aimar Rubio Simón (CEIP Alborxí)

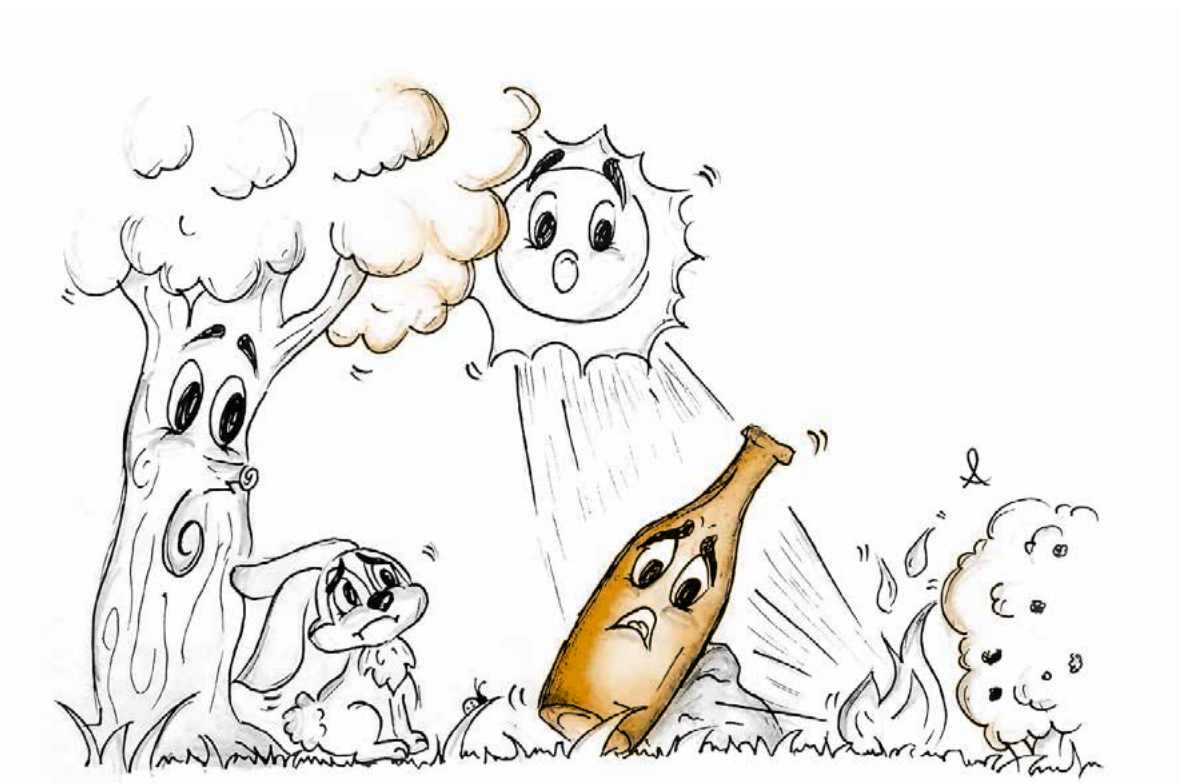
PRIMERA CATEGORIA
Finalista: ***Menjapapers***. Sol Pellicer Palacios (La Purísima)
Finalista: ***La llauna parlaora.*** Manuel Canet Pascual (La Purísima)
Segon premi: ***Una persona és important.*** Paula España Moreno (IES Rei En Jaume)
Primer premi: ***La botella abandonada.*** Cristina Alves Penadés (La Purísima)
Premi especial: CEIP Alborxí

Secretari
Alfred Aranda Mata

LA BOTELLA ABANDONADA

Cristina Albes Penadés
COL·LEGI LA PURÍSIMA

Il·lustració: Àngela Mondéjar

Mentre la netejaven a poc a poc va recordar els seus primer dies, aquells en els quals era un utensili per a tota la família. Sempre estava fresca a la nevera, i quan es buidava, la dipositaven tranquil·lament al contenidor verd, anava a una fàbrica i tornaven a omplir-la d'un altre líquid. Cada vegada era una sorpresa, quin líquid tindria ara?, es va preguntar.

Però aquesta vegada intuïa que anava a ser diferent, ja que no l'ompliren d'aigua, sinó d'un líquid de color obscur i molt àcid. Va arribar a una casa i ja no estava a la nevera fresqueta com abans, sinó en un armari fosc i calent. Va arribar un dia que un xiquet se la va emportar d'excursió al bosc i es va beure aquell líquid àcid i obscur de la botella. Ella es va sentir alleujada pensant que per fi tornarien a netejar-la i tindria una altra vegada aigua fresca, encara que el seu somni va desaparèixer ràpidament quan el xiquet que havia begut aquell líquid, la va tirar al bosc i la va deixar allí abandonada.

Ara estava en un lloc desconegut, humit, sense cap líquid al seu interior i sobretot es trobava bruta. Sabia que així podria viure molt de temps, en un lloc que no era el seu i sense cap utilitat per a ningú. Els habitants del bosc la veien com un ésser estrany i un enemic el dia que fera sol. Odiava al xiquet que l'havia tret del seu hàbitat natural amb el qual ella estava feliç i maleïa al xiquet per la seua situació actual.

Per fi arribà l'estiu i amb ell, un dia de sol que amb els rajos potents de l'estiu travessaren les fulles dels arbres i arribaren fins a la seua pell. Ella va fer de lupa i va cremar totes les fulles seques que hi havia al seu voltant. Els animals que vivien junt a ella hagueren de fugir per no acabar en aquell infern. Ella volia parar tota aquella catàstrofe, però li era impossible.

Algunes hores després va començar a tindre menys temperatura, pareixia que plovia però eren els bombers que havien arribat per a parar el foc. S'havia quedat sola, cap animal i planta al seu voltant havia sobreviscut. L'home que havia apagat el foc la va arreplegar de terra a trossos i els va dipositar en el contenidor verd que tant havia somiat, per fi tornava al seu cicle natural i podria ser una altra volta una botella de vidre útil i feliç.

ESCOLTANT LA NATURA

Aimar Rubio Simón
CEIP ALBORXÍ

Il·lustració: Àngela Mondéjar

Hi havia una vegada, un món on hi havia moltíssima contaminació per culpa dels humans.

Molts éssers vius morien, els rius estaven plens de fem...

Un dia un xiquet, anava al seu col·legi i com cada dia, va passar per un riu. El veia tot ple de fem i sense vegetació, però ell mai li havia donat importància a això.

Aquell mateix dia, quan tornava a casa, li va passar alguna cosa que mai havia pensat que li passaria.

Quan anava caminant al costat del riu, li va entrar un poquet de fam, va agafar la seua motxilla i va agafar un paquet de les seues galetes preferides; i com sempre va tirar l'embolcall de plàstic al riu.

De sobte va eixir una mà d'aigua del riu i va agafar el plàstic i li'l va tirar a la cara.

Ell atònit va quedar-se mirant al seu voltant però no va veure res i ho va deixar estar. Va seguir el seu camí i va notar unes mans grans, gelades i banyades que l'agafaven per la cintura. Va mirar cap a l'altre costat i va veure una silueta d'un home d'aigua que eixia del riu i que deia amb una veu greu i imponent:

—Ja n'estem farts! He de reunir-los a tots!

El pobre xiquet sols va entendre la meitat perquè es va desmaiar.

Quan va despertar va notar que estava en una gàbia de metall molt rovellada que estava agafada del sostre.

Es va fixar un poc i va vore que estava en una espècie de cova de pedra, però no veia cap eixida.

Al seu voltant va veure que hi havia molts animals asseguts en uns tamborets de pedra que estaven fets per la mateixa cova, però no sols hi havia animals, també estava el riu que li havia atacat abans, una espècie d'arbust amb ulls i boca i un bolet amb cames. També hi havia uns quants bacteris que no els haguera vist si no arriba a ser per una espècie de lupa gegant que hi havia damunt d'ells.

El riu va dir amb una veu tranquil·la:

—Silenci, per favor.

Tots van seure al voltant de mi. Em vaig adonar que tots els animals estaven organitzats per si eren mamífers, aus, amfibis, rèptils o peixos. També hi havia una apartat amb animals invertebrats, hi havia espècies sense descobrir que eren molt estranyes.

—Hui estem ací reunits per a organitzar una rebel·lió contra els humans, que ens maltracten, destrueixen el lloc on vivim o inclús ens maten.

El xiquet estava incrèdul perquè no sabia on estava i sobretot perquè veia que els rius i els animals parlaven però encara així va tindre la valentia de preguntar:

—O-o-on estic? Qui sou vosaltres? P-per què podeu parlar? Rebel·lar-se contra els humans?

—Estàs en la cova que ve i que se'n va. Sols la podem gastar nosaltres, els que sabem la contrasenya i els que la necessitem.

—Nosaltres som els éssers vius inferiors que digueu vosaltres, els que ja estem farts de que ens tracten així, perquè encara que no ho sapigueu, tenim sentiments i sí que podem parlar. Sols que no havíem fet en ningú fins ara. Odiem als humans per tot el que hem dit abans. Anem a fervos tot el que ens heu fet.

—I què he de vore jo en tot això? —li preguntà el xiquet.

I el riu va respondre.

—Tu, ens ajudaràs a fer-ho, perquè tu saps tots els secrets dels éssers humans. I t'estaràs preguntant, i si no vull? Doncs si no vols, en breu no existirem nosaltres ni cap de vosaltres, a poc a poc anirem desapareixent. Desapareixeran rius, mars, amb ells peixos, arbres, plantes, flors i amb ells tots els animals que d'ells viuen i això farà que vosaltres deixeu d'existir.

El xiquet espantat va preguntar esperant tindre un poc de sort.

—No podríem negociar?

—Negociar? Negociar? Ho tens tu clar. Després de tot el que em passat ja no podem negociar.

El xiquet no sabia què fer, fins a un moment que li va passar una idea pel cap i la va llançar:

—Mira si aconseguim netejar tot el meu poble els meus amics i jo ens perdoneu, però si no aconseguim doncs...

—Val, però et done quaranta-huit hores —va dir el riu.

—Quaranta-huit hores? Sols?

—Sí, així que mans a l'obra.

Van soltar la gàbia i la van obrir, el xiquet va eixir i es va estirar. Li feien mal tots els ossos perquè la gàbia era molt xicoteta.

Un minut després el xiquet li pregunta al riu:

—Necessite la contrasenya per a entrar ací, perquè si no vos veuen els meus amics no s'ho creuran i no ens faran cas.

—Val, la contrasenya és "per un futur sostenible". Has de dir això i la porta apareixerà.

El xiquet va eixir superatrafegat perquè no volia perdre ni un minut, perquè sols tenia quaranta-huit hores

Va anar a sa casa va agafar la seu bicicleta i el seu telèfon mòbil i se'n va anar pitant a la plaça major. Quan va arribar, va agafar el telèfon i va cridar a tots els seus amics i els va dir que anaren cap a la plaça.

Van arribar tots i ho va explicar tot però ningú el va creure. Van anar a la cova "que ve i que se'n va". El xiquet va murmurar:

—Ara veureu tots com és veritat.

I va dir:

—"Per un futur sostenible"

De sobte va eixir una porta enorme de la cova, es notava que era molt vella perquè hi havia un muntó de rovell.

Els amics estaven al·lucinats, però quan van entrar i van veure als animals, rius i altres coses es van espantar molt.

El xiquet un poc assabentat va dir:

—Què!, vos ho creieu o no?

Van respondre tots que sí, i van eixir corrent tots a netejar el poble.

El primer que van fer va ser llevar el fem dels carrers (que per cert, hi havia barbaritats), en això van tardar més o menys cinc hores! Després van anar als rius que hi havia per allí i els van netejar. També van plantar moltíssims arbres i plantes. Seguidament van anar a la platja i la van netejar tota.

Van passar dia i nit, durant dos dies, netejant-ho tot, però al final va valdre la pena per que la ciutat va quedar preciosa, i també van interioritzar que els altres éssers vius també tenen sentiments i també hem de cuidar-los.

Van anar a la cova, i després de la contrasenya, van entrar dins.

El riu es va felicitar i els va donar les gràcies per tot el que havien fet, els va donar un regal en agraïment, un arbre molt xicotet perquè el cuidaren i no s'oblidaren del que havien aprés.

Havia estat un dia molt intens, així que se'n van anar cadascú a sa casa i en un tres i no res, es van quedar tots adormits.

El xiquet es va despertar i va veure... QUE TOT HAVIA SIGUT UN SOMNI!!!

Va baixar les escales per anar a la cuina i va vore l'arbre que li havia regalat el riu. Es tractaria d'un somni o no?

Si havia estat un somni o no, era igual, sabia que havia de respectar el medi ambient i va anar conscienciant la gent perquè feren el mateix. Que la natura és de tots i tots formen part d'ella.

PER UN MÓN MILLOR

Ana Rosa Ortiz Albuixech
CEIP FEDERICO GARCÍA SANCHIS

Il·lustració: Àngela Mondéjar

Hi havia una vegada en un poblet molt allunyat, del qual fa tant de temps que em contaren aquesta història que ni recorde el seu nom; però no vos entretinc, vos conte aquesta història.

La meua besàvia em conta que de xicoteta anava a jugar a un xicotet parc que hi havia al seu poble, un poble molt bonic, sempre brillava el sol, estava sempre per on mirares plenet de flors de

mil colors, gent al voltant prenent el sol, xiquets i xiquetes jugant als carrers del poble amb tota la harmonia, i tots grans, menuts adults, i vellets eren molt feliços.

Allò era vida, se respirava un aire completament pur, i les hortalisses per a què parlar-ne! pareixien dibuixades i amb uns colors vius del tot.

Allò era com un conte, fins que un dia vingueren unes persones a viure com a veïns nous, tot el poble els acollí amb molt d'afecte, i els feren una festeta de benvinguda, per això tot el poble era com una família.

Però aquestos veïns no tenien per costum ser nets amb el medi ambient i per descomptat no reciclaven el fem. Anaven a pescar i tiraven el fem a l'aigua o a terra, pel carrer tiraven bosses de menjar buides i pots de begudes buits i botelles de vidre al terra.

Amb el pas del temps la seua casa començà a canviar de color i es tornà fosca i la façana i es notava que no hi havia neteja ni cura.

I amb el pas del temps van anar contagiant aquesta manera de viure sense reciclar ni tindre net el poble a tota la gent. Passà temps i d'aquell poble tan meravellós ja no quedava res, ja no hi havia flors, ni gent al parc, ni xiquets jugant pel carrer. Ni les hortalisses tenien el mateix color, el riu d'una aigua cristal·lina s'havia tornat fosca i verda, havia fem flotant en l'aigua, l'aire que es respirava era pesat i desagradable a l'olfacte, el poble ja no era ni ombra del que havia sigut i donava moltíssima tristor vore com alguna cosa que havia tingut tanta vida anava morint poc a poc.

Fins que un dia la meua besàvia recordava com de feliç que ella havia sigut en aquell poble i li va entrar molt de pesar, un home que estava prop la va vore plorar, i s'arrimà a ella, resulta que era l'alcalde del poble!, que a sovint anava allí a lamentar-se, acabaren parlant els dos, la meua besàvia i ell, i veient les llàgrimes que brollaven dels ullets de la meua xicoteta besàvia s'adonà que allò tenia encara solució, si tots posaren de la seua part.

Va agafar i va dir que a les 17:00 h de la vesprada volia reunir a tot el poble a la plaça major, allí estigueren tots a l'hora acordada.

L'alcalde va fer tal reflexió de com estava el poble i allò que abans havia sigut, i la gent acabà plorant per la tristor de vore tot al seu voltant, tots s'animaren i començaren a netejar i a reciclar-ho tot, i en pocs dies tots a una aconseguiren que el poble tornara a ser igual, bé, no, molt més bonic que abans, al final tot el poble feliç completament, es reuniren per a menjar al carrer i celebrar que el reciclatge els havia tornat l'alegria a les seus vides.

I conte contat, conte acabat.

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA MALVA

ACTA DEL LLIURAMENT DEL X PREMI MALVA ALZIRA DE POESIA INFANTIL

Reunit a la ciutat d'Alzira, el jurat encarregat de seleccionar les obres guanyadores del X Premi Malva Alzira de Poesia Infantil, 2018, format per les següents persones:

- Srta. Alba Fluixà Pelufo, poeta.
- Sr. Vicent J. Climent Blasco, professor de valencià.
- Sra. Maria Teresa Vives Pascual, informadora juvenil de l'Ajuntament d'Alzira.

L'acte es va celebrar a les 18.00 hores del dia 6 de febrer, i va concloure amb el següent veredicte:

3a categoria. Per a l'alumnat de 3r i 4t de Primària:
Finalista, al poema ***Les muntanyes del meu cor,*** de Marc Navarro Martínez, del CEIP Alborxí.
Finalista, al poema ***La meua llengua,*** de Maria Ortega Giner, del CEIP Alborxí.
2n Premi, al poema ***La nostra llengua,*** de Valeria Gutiérrez Peris, del CEIP Gloria Fuertes.
1r Premi, al poema ***Que no em roben les paraules,*** d'Aitana Hurtado, del CEIP Alborxí.

2a categoria. Per a l'alumnat de 5é i 6é de Primària:
Finalista, al poema ***La nostra llengua,*** *de* Marc Llopis Pedrós, del CEIP Gloria Fuertes.
Finalista, al poema ***Poema,*** de Júlia Vila Puig, del CEIP Alborxí.
2n Premi, al poema ***Buscant la mitja taronja,*** de Javier Peris Just, del CEIP Gloria Fuertes.
1r Premi, al poema ***Els fruits d'un gran arbre,*** de Miquel Cayo Soler, del CEIP Alborxí.

1a categoria. Per a l'alumnat de 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO:
Finalista, al poema ***És la meua llengua,*** d'Aitana Pérez Piera, del Col·legi La Purísima.
Finalista, al poema ***València,*** de Samuel Gómez Perelló, del Col·legi La Purísima.
2n Premi, al poema ***La meua llengua,*** de Daniel Simón Pozo, del Col·legi Sagrada Família.
1r Premi, al poema ***Viure en valencià,*** d'Alejandra España Moreno, de l'IES Rei en Jaume.

Premi especial a l'escola amb el nombre proporcional més elevat de treballs presentats al ***CEIP Alborxí,*** amb un 70,21%.

El jurat va destacar l'alt nivell i qualitat de les obres presentades així com l'alta participació de l 'alumnat de Primària, alhora que reconeix, de bell nou, un any més, la implicació del professorat en este premi.
De la qual cosa emeten acta les sotasignats, a Alzira, 6 de febrer de 2018.

Alba Fluixà Pelufo *Vicent J. Climent Blasco* *Maria Teresa Vives Pascual*

VIURE EN VALENCIÀ

Alejandra España Moreno
IES REI EN JAUME

Sentir la teua veu
quan estic lluny
és com estar a casa.
El calor que sent al cor
en trobar eixe so,
que només sentir-ho
et fa fer un somriure
que t'il·lumina l'ànima.
Les nostres expressions,
els nostres sentiments,
eixes coses que només dites
amb la llengua de la mare
saben a nosaltres.
Buscant amb els ulls
allò que només l'ànima troba.
Eixe que sent, somnia,
viu com tu.
Paraules amb la nostra llengua
que no tenen sentit en una altra.
T'estime com m'estimes tú.

Ningú pot entendre com tremolem en una mascletà,
com plorem beneïts pel foc,
com esclaten els nostres sentits
en olorar la flor del taronger.
Ningú si no sent el goig
i el sentir de ser valencià.

Il·lustració: Marta Cuñat

LA MEUA LLENGUA

Daniel Simón Pozo
COL·LEGI SAGRADA FAMILIA

Sent amb el cor, i
escolte els xicotets tresors
que els nostres majors
ens transmeten des de llavors.

Ella sempre ha estat ací
i potser allí
i ara i adés,
i sempre
perquè viu amb mi
perquè compartix amb mi,
perquè sent amb mi
les meues aventures i els meus tresors.

Il·lustració: Marta Cuñat

ELS FRUITS D'UN GRAN ARBRE

Miquel Cayo Soler
COL·LEGI CEIP ALBORXÍ

Si has nascut en una gran terra
que es diu que té la seua lluna,
que té zones de mar i serra
sabràs que llengua sols hi ha una.

Tirant lo Blanc, de Martorell,
i els poemes de Marc i Roig
del valencià són una arrel
d'un arbre amb fruits que no en són pocs.

Des dels amants d'Estellés
fins als versos per a Anna,
que els dos poetes escriuen
quan el cor els ho demana...

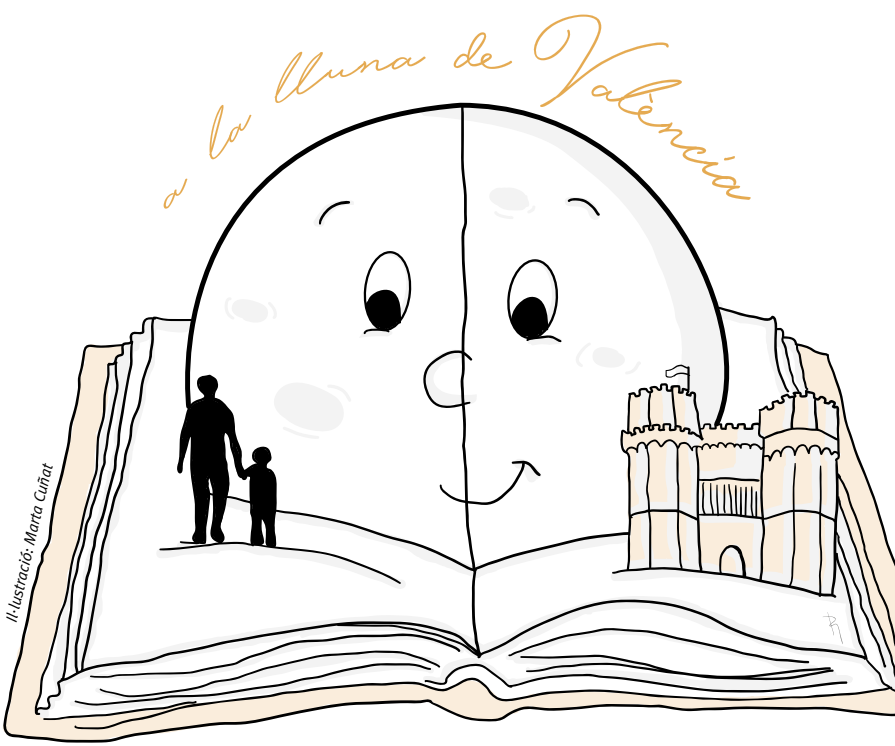
Des dels llibres d'Enric Lluch
fins als acudits de Llorenç,
amb què podràs riure o plorar
i segur que et vola la ment...

Des de les cançons de Dani Miquel
fins als romanços de Pep Botifarra
que fan que la música siga mel
en aquesta llengua que ens agermana...

En som molts els valencians
que compartim amb la mirada
una estima sense fronteres
per una llengua que ens fou donada.

Continuem caminant junts
en valencià amb esperança
igual que feren al seu dia
aquells netets del Tio Canya.

Estimem la nostra llengua,
no deixem mai de parlar-la.
Protegim-la escrivint-la
que el futur ens ho demana.

Il·lustració: Marta Cuñat

BUSCANT LA MITJA TARONJA

Javier Peris Just
COL·LEGI CEIP GLORIA FUERTES

En Pere no se n'havia adonat
que d'ell Marieta estava enamorat.
A l'escola seia al seu costat
i a Marieta li semblava un tros de pa.

Quan ella li parlava,
Pere al núvols estava,
per això Marieta pensava:
mare meua, en Pere quin fava!

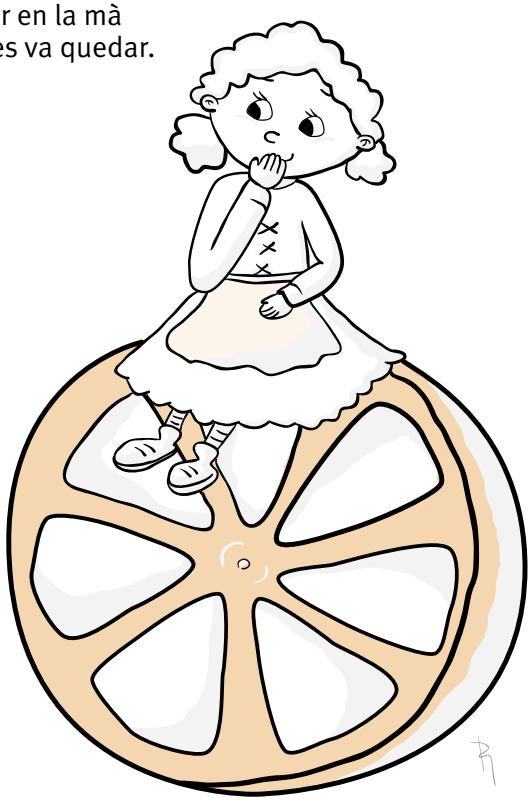
Com en Pere era un panxacontent,
no li feia gens de cas,
Marieta es va enfadar i creu i ratlla li va fer.

Marieta, papallones a l'estomac tenia
cada vegada que veia a Miquel,
en cap moment es separava d'ell
com si es tractara del seu amic més fidel.

Al veure'ls, Pere no sap què va notar
però era com si li bullirà la sang.
De sobte, va pensar, he de llançar-me de cap
o de Marieta ja em puc oblidar
perquè de Miquel es pot enamorar.

Marieta entre l'espasa i la paret,
amb Pere? amb Miquel? a qui escolliré?
i amb el cor en la mà
amb Pere es va quedar.

Il·lustració: Marta Cuñat

QUE NO EM ROBEN LES PARAULES

Aitana Hurtado
COL·LEGI CEIP ALBORXÍ

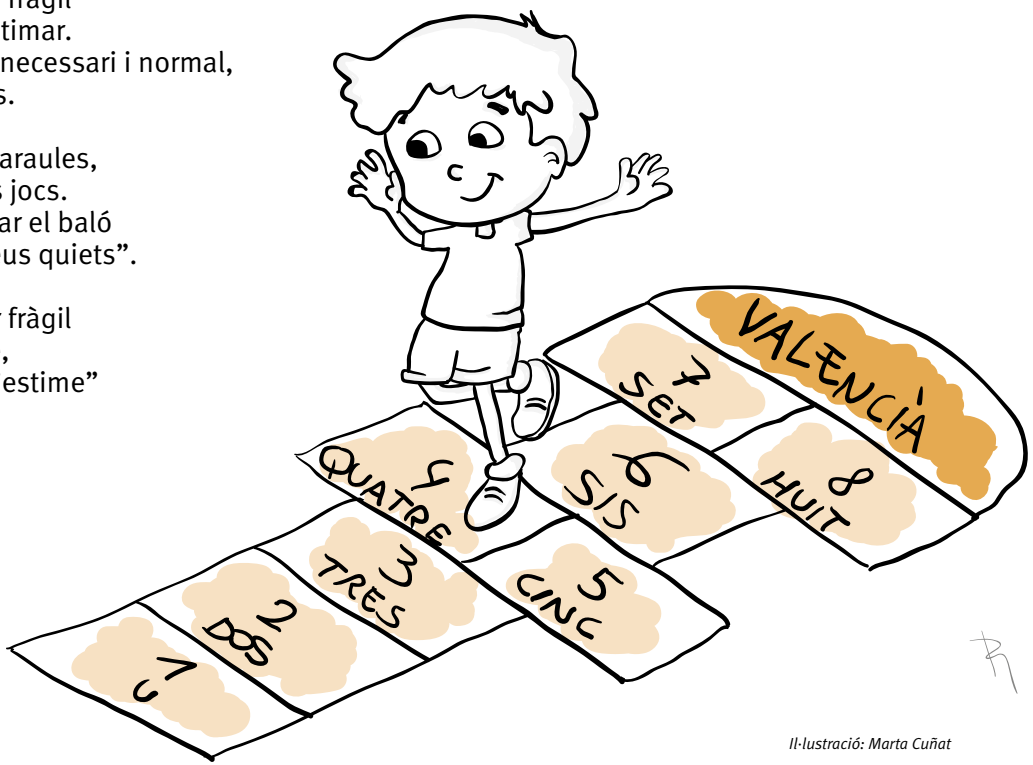

Que no em roben les paraules,
jo les vull amb mi.
M'agrada dir "bon dia",
i també escoltar "bona nit".

La paraula és un tresor fràgil
que hem de cuidar i estimar.
Dir "una abraçada" és necessari i normal,
i no ho canviaré per res.

Que no em roben les paraules,
les paraules dels meus jocs.
Perquè és divertit agafar el baló
i poder dir ben fort "peus quiets".

La paraula és un tresor fràgil
que jo sempre buscaré,
perquè amb ella dic "t'estime"
i somnie tots els dies.

Il·lustració: Marta Cuñat

LA NOSTRA LLENGUA

Valeria Gutiérrez Peris
CEIP GLORIA FUERTES

Quan parle valencià,
em sent emocionada.
És la llengua heretada
dels nostres avantpassats
i tots estem assabentats.

La parlem a l'escola,
al carrer, a casa...
i mai tenint massa.
És una llengua bonica i graciosa,
de la qual estic molt orgullosa.

Cada dia aprenc alguna paraula,
que la nostra mestra Maria,
ens ensenya a l'escola.
És el valencià una llengua especial,
que quan l'escoltes, sona genial.

Il·lustració: Marta Cuñat

Euler
Centre d'Estudis
X
Premi Malva
Alzira de poesia
infantil i juvenil
APRENDRÀS ANGLÈS

AMB LA
LLENGUA
FORA

AMB LA
LLENGUA
FORA

AMB LA
LLENGUA
FORA

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA MALVA

ACTA DEL LLIURAMENT DEL TERCER CONCURS DE CORALS INFANTILS FALLA MALVA – CIUTAT D'ALZIRA

Reunit el jurat format per: José Grau Benedito, Marta Nadal Soriano i Salva Vercher Alberola, el dia 22 de febrer de 2018 al Gran Teatre d'Alzira, decideixen atorgar els premis següents:
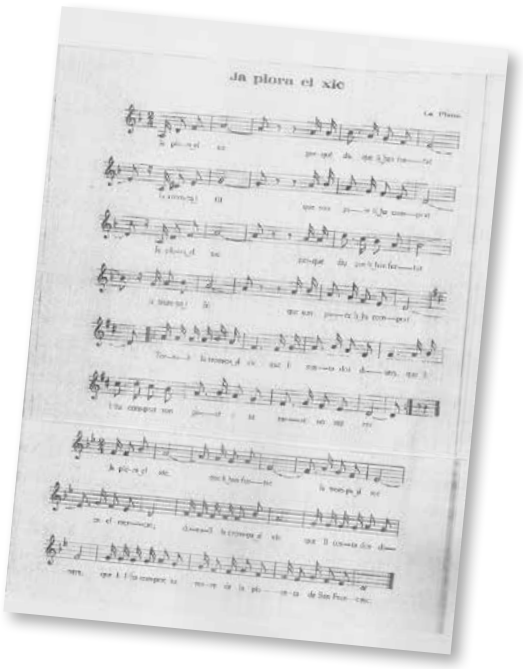
Segon Premi: CEIP Federico García Sanchis d'Alzira

Primer Premi: CEIP Sant Bernat de Carlet

De la qual cosa emeten acta els sotasignats, a Alzira, 22 de febrer de 2018

José Grau Benedito *Marta Nadal Soriano* *Salva Vercher Alberola*

III Concurs de
Corals Infantils
Falla Malva - Ciutat d'Alzira
Gran Teatre d'Alzira
Dijous, 22 de febrer de 2018
a les 18:30 h
FALLA
PLAÇA
MALVA
Ajuntament
d'Alzira
SENTIR

Ja plora el xic

1 Premi

2 Premi

Xiquets

Xiquetes i xiquets, sempre jugant i tirant coets.

Falles
Inés
Hugo
Ariadna

KIQUETS

PER CERT, L'ÚS DE PAPER RECICLAT
PER IMPRIMIR AQUEST LLIBRE
HA EVITAT TALLAR 2 ARBRES I MIG

LA PLAÇA
diari digital de Falla Plaça Malva
DIUMENGE 10 DE FEBRER DE 2019 / ANY DE LES FLORS / NÚMERO 14.532 / EDICIÓ VALÈNCIA / PREU: 2,00 € (Península); 1,00 € (I. Canàries)

Repercusions del Congrés d'Artistes Fallers

Art urbà per a unes falles sostenibles

L'AJUNTAMENT D'ALZIRA CONVOCA UN CONCURS PER A DIFONDRE LES CONCLUSIONS DEL CONGRÉS INTERNACIONAL FALLER CELEBRAT A LA CIUTAT

ALBA FLUIXÀ PELUFO. **Alzira**

Finalitzat el Congrés Internacional d'Artistes Fallers, l'Ajuntament d'Alzira s'ha compromés a donar a conéixer les conclusions principals aportades pels diferents experts. En aquest sentit, ha decidit convocar un concurs d'art urbà per a divulgar les principals idees i les aportacions més innovadores que els experts han aportat al congrés amb l'objectiu d'aconseguir unes falles més sostenibles i ecològiques.

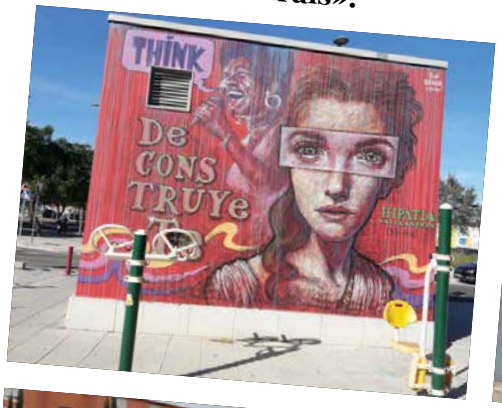
El concurs es convocarà conjuntament des de les regidories de festes i de cultura. Amb una total complicitat, les dues regidores han afirmat que les iniciatives aportades pels científics i els experts no es poden quedar tancades dins d'un saló o ser només publicades en un llibre. «Si volem progressar —ha reafirmat la regidora de Cultura—, hem d'eixir al carrer. Els ciutadans i les ciutadanes d'Alzira han de veure a les parets els eslògans que fomenten les conclusions del congrés. I quina manera millor de fer-ho, que amb grafitis i murals».

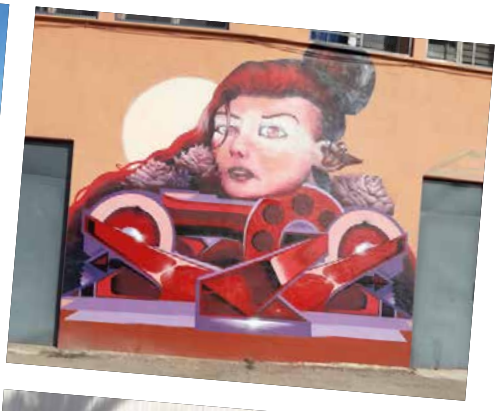
«El concurs ha de servir per a seleccionar les millors propostes d'art urbà», ha conclòs la regidora de festes i vice-alcaldessa de la ciutat. Per la seua banda, el regidor d'IDEA, que també participa en el concurs, ha declarat que l'estètica urbana que adornarà els nostres carrers servirà per a potenciar el talent i la innovació de la ciutadania. Finalment, ha fet una crida perquè els veïns i les veïnes cedisquen espais inutilitzats i parets en blanc per a fer realitat totes les creacions artístiques seleccionades.

Les bases del concurs es publicaran pròximament al web de l'Ajuntament d'Alzira.

AIDA GINESTAR regidora de Cultura

«Si volem progressar hem d'eixir al carrer. Els ciutadans i les ciutadanes d'Alzira han de veure a les parets els eslògans que fomenten les conclusions del congrés. I quina manera millor de fer-ho, que amb grafitis i murals».

Els grafiters podran fer ús d'espais públics per transmetre les idees més innovadores del congrés.

REFLEXIONARI

de l'indígena migrant

Avui, atracadors, pistolers ideològics de la paraula, executors de poemes i poetes, ocults darrere de gruixudes tàpies oliades, ens porten a les cúries per haver ferit, trencat i violat la correcció política.

Titelles revestits de fins fils d'acer d'espines i fulles tallants no volen que s'anuncie i es comunique que el verb és lliure i llibertari.

Els negacionistes de la paraula amagats dins d'una pastosa boira ens esperen.

Els guardians del *sancta sanctorum*, endolats amb puntes a la boca màniga dels seus hàbits i únics defensors de la veritat, la moral, la política i la llengua vernacla de territoris de la mediterrània, han sentenciat al valencià al setè cercle de l'infern de Dant.

LA FLAMA

Jo sóc guarda de la flama,
tu, tu eres guarda de la flama!!!,
ella guarda la flama,
ell és guarda de la flama,
nosaltres som guardes de la flama,
vosaltres guardeu la flama de la paraula,
elles guarden l'espurna de la flama,
ells guarden la flama.

LLETRES NEGRES

Avui hi ha marejol de llevant. S'amunteguen les lletres físiques i metafísiques, negres, blaves i vermelles en una ferralleria: biela, frontissa, indígena, ferro pobre: lletres a lloms del vent del nord, lletres migrants del sud, llibres de barri d'orient i ponent.

Però això que és?

Això ho pare jo.

La biblioteca del magnànim Alejandro és una pira a la matinada.

El vent de mestral, integrista, i el de tramuntana, puritià, ells, tan sols ells dos, sota amagats amb les boques mànigues de més llunyà de l'illa d'Ítaca, jutgen les paraules iròniques i lletraferides, les traques, i manen mullar el cartó, segrestar al foc, a la brasa i a la ploma.

Sense aigua, paper, ploma, tinta i lletra estic condemnat... a tornar a la cova.

Ibsen era un geni, la disfressa, l'aparença, la cara amagada darrere de la carassa; què més absurd que un llibret de falla?

Què més absurd que milions de mosques negres cavalcant a la gropa de l'invasor vent calent de ponent disposades a picar normes i llengües?

Què més absurd és que un llibret de falla!

El tot és emoció i passió: ètica i estètica, fotografia, pintura, escultura, cinema, tebeo, dansa, música i per dolenta que sigui la poesia i la literatura. El tot és mentida?, és fals? és una mascarada?

La paraula, la llengua, el debat.... moral ens fa humans?

I si som humans maltractem, violem i l'assassinem la paraula per considerar-nos amos d'ella?

I els blancs i negres només ens condemnaran a dos anys de claustre per interessos exhibicionistes vanitosos i polítics?

Si la uniformitat lingüística tan modernament babèlica aliena, deixeu-nos ser lliures de parlar, pensar i com a conclusió fer ciència i filosofia amb el meu discurs.

M'interessa més l'ètica que la política.

Honor a en Joanot, en Miguel, en Guillermo i a en Joan Baptista.

Quina falla passacarreja avui pel carrer?

L'indígena migrant

"La meua riquesa
són els meus amics"

William Shakespeare

La riquesa d'una falla són els seus amics, patrocinadors, col·laboradors, empresaris, fallers d'honor, veïnat, fallers i falleres...

GUIA COMERCIAL

VOLEM AGRAIR L'ESTIMADA COL·LABORACIÓ DE TOTES
LES EMPRESES QUE FORMEN ESTA GUIA COMERCIAL I A TOTS
ELS QUE HAN FET POSSIBLE L'EDICIÓ D'AQUEST LLIBRE DE FALLES.

Adeslas
SegurCaixa

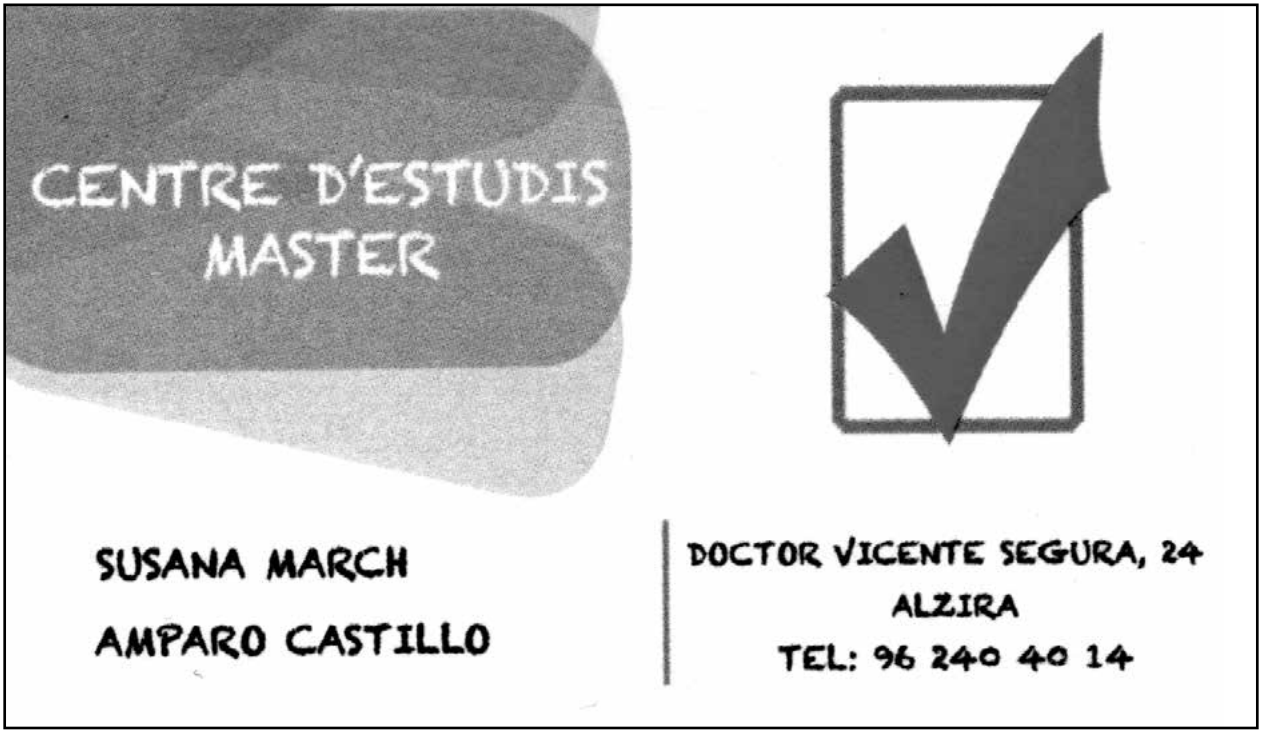
ADESALZI
Avda. Hispanidad 3, bajo
46600 ALZIRA Valencia
Tel. 96 241 64 11
M. 678 619 589 (Silvia)
M. 678 619 590 (Delia)

CEP S.L. Construccions Eliseo Pla

construcció
promoció
inmobiliària
manteniment integral

cep@cepsl.com
Tel. 96 245 04 71 - 96 245 26 22
Avda. de l'Estació, nº 4
46270 - VILLANUEVA DE CASTELLÓN

ENRIQUESALOM
FOTOGRAFIA I VIDEO
www.enriquesalom.com
Email: esalom64@gmail.com
661557434 - Dr. Vicente Segura, 28 - Alzira

CENTRE D'ESTUDIS
MASTER
SUSANA MARCH
AMPARO CASTILLO
DOCTOR VICENTE SEGURA, 24
ALZIRA
TEL: 96 240 40 14

Mariano Escudero, s.l.

FABRICANTE DE MATERIAL APÍCOLA

Tels. (+34) 96 243 17 67 Fax (+34) 96 243 18 35
C/. Santa Bárbara 108/110
46740 Carcaixent (Valencia-España)

www.marianoescudero.com
E-mail: comercial@marianoescudero.com
administracion@marianoescudero.com

JOSÉCAMEO
FOTÓGRAFO INDUSTRIAL & PUBLICITARIO

LYCSOLUCIONESDIGITALES

Pol. Industrial del Real · C/ Maestro Gea,11
46727 Real de Gandia · Valencia
Tel. 96 287 09 78
Móvil 607 641 429
fotolyc@fotolyc.com www.fotolyc.com

SAN GRAFICAS BERNARDO, S.L.

IMPRENTA - PAPELERÍA
LIBRERÍA - FOTOCOPIAS
SELLOS DE CAUCHO
FAX PÚBLICO

IMPRESIÓN DIGITAL - OFFSET - TIPOGRAFÍA

Vajillas y Cubierto de Plástico, Monouso, Papeles Higiénicos, Servilletas
y derivados para Hostelería y Doméstico y Sellos de Caucho

Mayor San Agustín, 46
Tel. y Fax 96 240 12 08 – ALZIRA

Figueras, 30
Tel. y Fax 96 241 03 36 – ALZIRA

MOBLES ALFONSO S.L.

DECORACIÓ - INTERIORISME

Faustino Blasco, 13 - Tel. y Fax: 96 241 02 94
46600 ALZIRA (València)

OFITEC

ORGANIZACIÓN FINANCIERA Y TÉCNICA DE EMPRESAS, S.A.
CONSULTORÍA TRIBUTARIA, ECONÓMICA Y LABORAL

Avda. Luis Suñer, 15 entresuelo · 46600 ALZIRA
Tel. 96 245 50 84 Fax 96 240 21 34 e-mail: ofitec@grupofitec.com

hupaMader

PUERTAS DE ENTRADA · PUERTAS INTERIORES · HERRAJES
COCINAS Y ACCESORIOS · ARMARIOS EMPOTRADOS
VESTIDORES · PARQUET · MUEBLES DE BAÑO A MEDIDA

647 94 77 06 - 651 16 27 18 C/Tetuán 66, derecha · ALZIRA

RECICLAJES Y
TRANSFORMACIONES

Gestores autorizados por la Conselleria de Medio Ambiente para residuos tóxicos y no tóxicos.

Planta de tratamiento y reciclado de todo tipo de cables eléctricos, de cobre o aluminio.

Recuperación y reciclaje de metales y chatarrra.

Servicio de cubetas y contenedores gratuitos.

Prensas móviles.

Tratamiento de cables	Central y oficinas
Polígono El Plà 46250 Montortal - Guadassuar (Valencia) Telf. 96 244 07 81	Av. Libertad de Enseñanza, 23 Aptdo. nº 28 · 46600 · Alzira (Valencia) Telf. 96 245 52 94 · Fax. 96 240 43 59

www.reciclajesytransformaciones.com

Farinetes®

Panes especiales estirados a mano.

Av. del dret d'associació, 37
46600 Alzira
Valencia (España)

T. 963 21 19 93 - F. 901 70 74 11
farinetes@farinetes.es
farinetes.es

IFS Food

BRC FOOD

parla'm en valencià

Me gustaría aprender a hablar en valenciano

Jo parle en valencià. Per què no ajudar a parlar-lo a altra gent?

¿Quieres hablar en valenciano?
¿Voulez-vous parler le valencien?
Do you want to speak Valencian?
Vrei să înveți să vorbești valenciană?
هل تريد أن تتكلم بالبلنسية؟

voluntariat pel valencià

Coordina: escola valenciana FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS PER LA LLENGUA

Col·laboren: bancaixa el compromís social · Acadèmia Jaume I d'Art i Nova Lletra · Obra Social Fundació "la Caixa"

96 340 70 60

www.voluntariatpelvalencia.org

info@voluntariatpelvalencia.org

REVERT

JOYERAS

Desde 1946

Mayor Santa Catalina, 5 ALZIRA 96 241 11 65

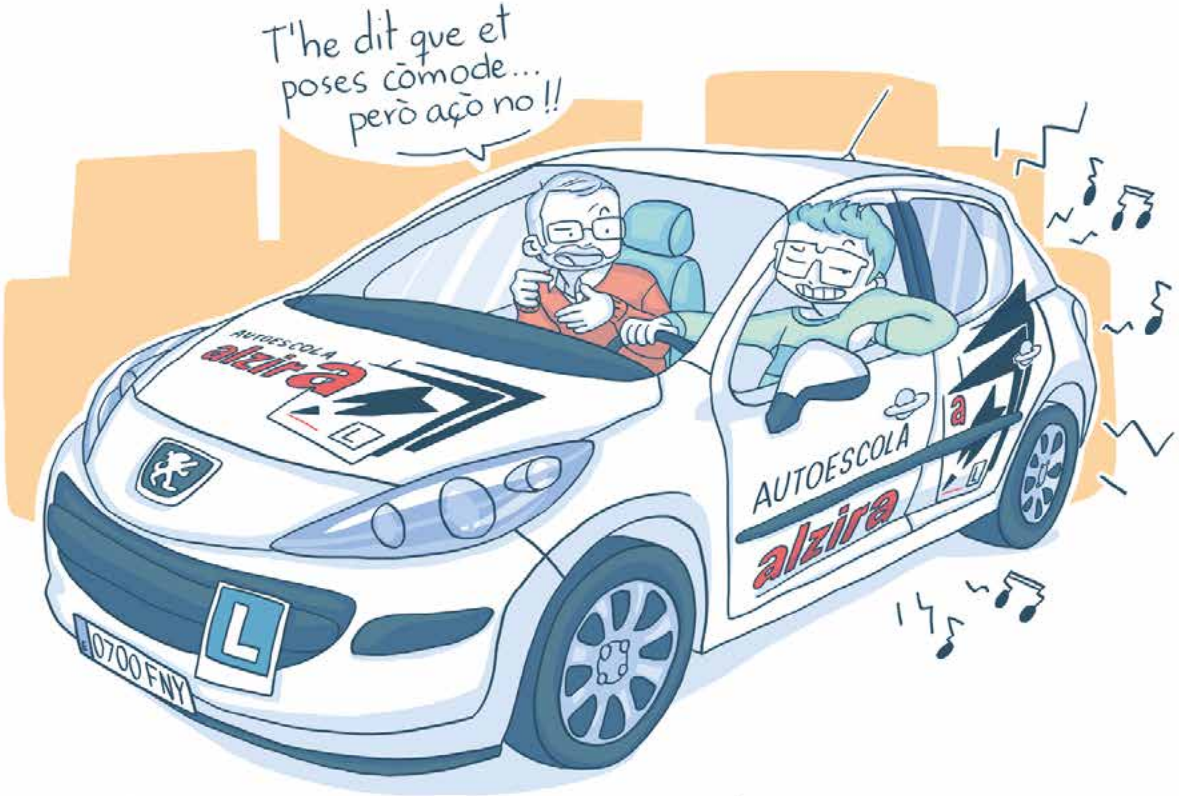
Punt • auto

plantxa, pintura, mecànica i electricitat

Pol. ind. Tisneres
Camí de Benicull, s/n
46600 ALZIRA (Valencia)

puntauto@hotmail.com
Sergio 627 427 669
Josep 686 420 386
Jose 606 597 077

fotografia
RAÜLCALABUIG
C/ Gandia, 11 · Alzira
607 95 29 94

Autoescola Alzira

C/ Bernardo Montalvá, 4 - bajo
46600 Alzira Tel - 96 241 01 83

Més de 55 anys formant conductors! (quan es deixen...)

CENTRO OPTOMÉTRICO MONTRULL

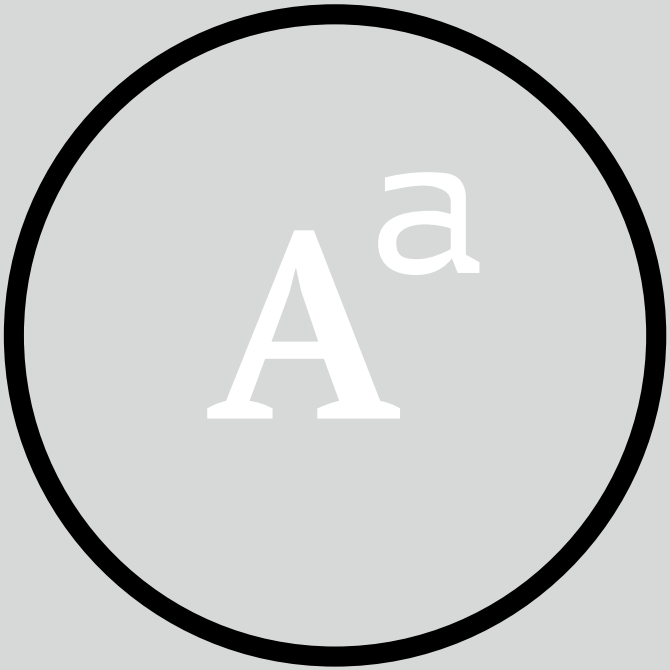
- EXAMEN VISUAL PARA NIÑOS Y ADULTOS
- CONTACTOLOGÍA
- TOPOGRAFÍA CORNEAL
- RETINOGRAFÍA
- EXPERTOS EN PROGRESIVOS
- MONTURAS ÚLTIMAS TENDENCIAS

- TERAPIA VISUAL
- REFLEJOS PRIMARIOS
- REEDUCACIÓN AUDITIVA
- TBI
- ENTRENAMIENTO PARA LA VISIÓN DEPORTIVA
- OPTOMETRÍA PEDIÁTRICA

www.centromontrull.es

Centro Óptico • C/ Cervantes, 4 • Algemesí • **962481189** • optica@centromontrull.es
Centro Terapia • C/ Els Serrans, 17 • Algemesí • **960728377** • info@centromontrull.es

ACADEMIA ATENEA ALZIRA
96 240 50 50
www.academia-atenea.net

Preparadores oficiales Cambridge
Preparación de A2, B1 y B2 for Schools

A partir de 12 años, tus hijos pueden obtener
un certificado oficial de Cambridge.
Haz que destaquen en inglés

Pol. Ind. Ctra. Albalat, 1-3 - 46600 ALZIRA (Valencia)
Tel. 96 241 88 65 - Fax 96 241 88 65
http://www.qualitycars.es - E-mail: ventas@qualitycars.es

QualityCars

Gedesco

TODO UN MUNDO DE
SERVICIOS FINANCIEROS

Te acercamos las mejores soluciones
de los mercados internacionales

Anticipo de facturas
Descuento de pagarés
Factoring
Confirming
Préstamos
Créditos
Leasing
Renting

Bienvenidos
a un mundo
sin peros

900 900 550
www.gedesco.es

Gb Fito
Agricola
• Pol. Tisneres • Av/Democracia,16 • Alzira •
ADAMA
BAYER
MONSANTO
UPL
Valagro
GENO Pulverizadores
BELCHIM

Nou Fester Events
Avda. Derechos Humanos . s/n
46.600 - Alzira (Valencia)
telf: 96 241 32 71 / 667 66 93 44

FLORISTERIA
CAROL

Pere Esplugues, 147 · ALZIRA
96 240 44 05
floristeriacarolalzira@gmail.com

Modesto Ballester, S.L.

DAF

Modesto Ballester, S.L.
Ctra. CV-50, km. 20
Apartado Correos, 74
46600 ALZIRA (Valencia)
Tel.: 96 241 05 32
Fax: 96 241 92 52
modesto@mballester.e.telefonica.net
www.modestoballestersl.es

Hermanos Martí Dasí, S.L.

SERVICIS FUNERARIS

Nou Tanatori Ciutat d'Alzira

Av. Drets Humans, 7

SERVICIOS PERSONALIZADOS SEGÚN SUS NECESIDADES

Atención 24h 96 249 21 66

CONSULTAR PRECIOS

tanatorifontdemussa@hotmail.com

689 61 27 77
C/ Dr. Vicente Segura 3-D 46600 ALZIRA

NEWGLASSTALLERES

CRISTALERÍA DEL AUTOMÓVIL

TINTADO DE LUNAS
HOMOLOGADO ITV

CONCERTADO CON TODAS LAS
COMPAÑÍAS DE SEGUROS

LLumar.
INSTALADOR AUTORIZADO

Alalba

BOUTIQUE

Moda d'esdeveniments i diària

Assessorament d' imatge

Confecció a mesura

Personalització de complements, tocats i pameles

C/ Curtidors, 5
Alzira
671 786 410

La masía
GRUPO

La Masía · Alzira

Avd. de los Deportes s/n - 46600 Alzira (Valencia)
T. 96 240 45 09 / 96 240 39 29 - F. 96 241 10 40
info@grupolamasia.com
www. grupolamasia.com

Calidad Registrada ISO 9001 ACCM

CREMÀ

Amb foc
i flama
tot comença,
i tot acaba.

CREMÀ

Llopis

Damos vida a tu sueño, tu proyecto

RENOVACIÓN | MANTENIMIENTO | HABILITACIÓN

En **Grupo Llopis** renovamos, mantenemos y habilitamos cualquier espacio dando vida a tu sueño para convertirlo en un proyecto hecho realidad. Rapidez, eficacia y economía nuestro estilo de trabajo. Somos una red de profesionales donde encontrarás un proyecto completo para tu negocio, desde la apertura, la inauguración a todos los detalles que necesitas para un buen comienzo. Nuestro valor, la fiabilidad y la confianza de un trabajo bien hecho, somos profesionales.

Te lo ponemos muy facil

C/. Jucar, 54. Entlo. Dcha. - 46600 Alzira - Valencia - T 96 241 03 87 - www.grupollopis.com

Belsa i Belsa

SUMINISTRES INDUSTRIALS, S.L.L.

BOMBES | COMPRESSORS |FERRAMENTES
HIDRÀULICA | MOTORS | PNEUMÀTICA | EPIS

Belsa i Belsa Suministres Industrials

Pol. Ind. Tisneres, Avda. Dret de Reuniò, 34
46600 Alzira (Valencia)
Tfno.: 96 245 56 30 comercial@belsaibelsa.com

www.belsaibelsa.com

llegir en valencià...
quin plaer!
15 anys
bromera
materials
bromera poesia
TEATRE
MONOGRAFIES
Bromera.txt
MATERIALS EDUCATIUS PER A L'ESCOLA VALENCIANA
TEXTURES
a la lluna de València
lletra viva
ORAELLA
L'ECLÈCTICA
sense fronteres
ESPURNA
ESGUARD
EL MICALET GALÀCTIC
MICALET T
ELS NOS
Bibli

Audi Selection :plus

Antonio J. Pelayo Carrascosa
Director Comercial

682 907 658
vo@alziraimport.audi.es

Su Audi,
dos veces nuevo.

JOSÉ ANDRÉS HERNÁNDEZ

ABOGADO

CIVIL · MERCANTIL · PENAL · LABORAL · FAMILIA · HERENCIAS · ADMINISTRATIVO

652 796 307
jahernandez@icaalzira.com
Plaza Mayor 51, Alzira

elisa gallardo IL·LUMINACIÓ
PROJECTES,
INTERIORISME,
I DISSENY.

C/ Bernardo Moltalvá 2 - 46600 Alzira - Tel. 96 241 06 13

MIGUE
electrodomésticos

Tel. 962 415 679
miguel.electrodomesticos@gmail.com

MIGUelectrodomésticos#

ammar
VETERINARIA

Tlf. **96 201 68 36** - Urgencia. **627 393 415**
veterinaria.ammar@gmail.com
C/ Pere Esplugues 27, Alzira

Horario: L-V (10:00h - 13:30h;
17:00h - 20:30h)
S (10:00h - 13:30h)

OBRIM
tots els matins
i totes
les vesprades.

caixa popular

C/ Gandia, 23 Tel. 96 245 58 77 ALZIRA

ESPECIALISTES EN LA NETEJA DE PECES DE ROBA I TEXTILS DE LA LLAR

NETEJEM EL TEU VESTIT DE FALLERA

Plaça de la Societat Musical, 5 – ALZIRA – Tel. 962.415.943

PIROTECNIA VALENCIANA

J.M. Crespo Vidal

DESPACHO
Mare de Déu dels Desamparats,1 • LLANERA DE RANES
Tel. 96 225 46 29

FÁBRICA
Partida de la Mina • LLANERA DE RANES
Tel. 96 213 21 06 • Móvil. 607 31 05 87

MICELA
HigieneTécnica

Polígono Industrial "EL RACÓ"
C/DE LLEVANT 4 - NAVES A-B
46612 CORBERA (VLC)

SENTIR
Estudi Suzuki

Educació Musical i Instrumental
amb el **Mètode Suzuki** des dels 3 anys d'edat.
Aprén **violí i llenguatge musical**
amb els mètodes naturals de la llengua materna.
Amb més de 10 anys d'experiència, **SENTIR Estudi Suzuki** és l'escola Suzuki pionera
a la nostra comarca.

"*Tots els xiquets tenen talent, tan sols els tenim que ajudar per a que eixe talent es desenvolupe*"

S. Suzuki

SENTIR Estudi Suzuki
C/ Hort, 10 - Guadassuar - 46610
Tlf.: 665 723 539
info@sentirestudisuzuki.com
www.sentirestudisuzuki.com

Nos satisface comunicar, que inauguramos las nuevas instalaciones de la Clínica Natura Veterinaris en **C/ Colón nº 22 de Alzira.** Ampliamos horarios, introducimos especialidades, servicio de peluquería y visitas a domicilio y a chalets, una nueva consulta exclusiva para gatos, la posibilidad de elección de veterinario y hora de visita, campañas preventivas todo el año para que aprovechéis sus descuentos, facilidades de pago, radiología digital ....y un largo etcétera que os invitamos a conocer.

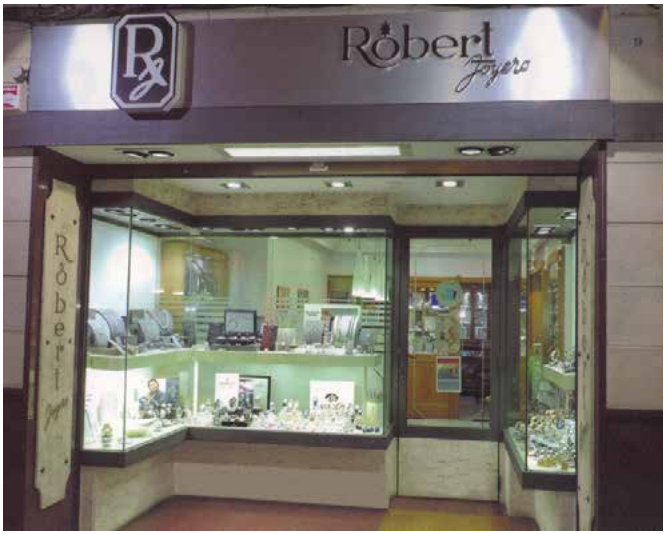
CAMPAÑAS ANUALES CON DESCUENTO EN/FEB/MARZO: LIMPIEZA BUCAL - ABR/MAYO/JUN: ANALÍTICA ENFERMEDADES INFECCIOSAS
JUL/AG/SEPT: GERIÁTRICOS OCT/NOV/DIC: CASTRACIÓN/ESTERILIZACIÓN. - DESCUENTO PARA FAMILIA NUMEROSA , CRIADORES Y PROTECTORAS

NATURA VETERINARIS Tel. 96 241 83 52 - URGENCIAS: 661 832 348 HORARIO: 9:00-21:00 h - SÁBADO: 9:30-14:00 h

Robert Joyero

C/ B. Pérez Galdós, 17 · Tel. 96 241 26 75 · 46600 ALZIRA (Valencia)

CRAUDIO
Sonido e iluminación profesional
ESPECTÁCULOS

¡TODO PARA TUS FIESTAS!

Orquestas / Discomóviles / Artistas
Presentaciones / Sonorizaciones
Revista / Correfocs
Alquiler de equipos de sonido
Catering
Infantiles: parques, teatros, musicales...
Infraestructura: sillas, mesas, escenarios...

Teléfonos:
Rafa 647 165 939
Sara 601 303 663
Oficina 96 006 06 93

E-mail: craudioespectaculos@gmail.com

Avda. Carrascalet nº 19. Polígono Industrial Xara. 46680 Algemesí (Valencia)

www.craudio.es

Laia Joies

VENDA I REPARACIÓ

ADOLFO DOMINGUEZ · LARRÉ · Liska · MAREA · vidal Vidal · GÓ · antonelli · RADIANT · CITIZEN · DUWARD · CASIO · FILA

Tetuán, 58 - Tel. 96 241 94 52 - Alzira

Alzicasa

AGENCIA INMOBILIARIA

Avda. Hispanidad, 8 bajo · 46600 ALZIRA (Valencia)
T 96 241 90 64 · F 96 241 75 75
alzicasa@alzicasa.com www.alzicasa.com

Massimo di Bari

MASSIMO DI BARI ITALIAN DESING MASSIMO DI BARI CALZATURE ITALIANE

Calzado de diseño directamente de Italia

C/ F. Blasco nº 4 - ALZIRA... Tel.: 96 240 16 03
C/ B. Estación nº 1 - XATIVA... Tel.: 96 228 37 31

TODO MOVIL

tdm

EXPOSICIÓN Y VENTA - REPARACIÓN Y SERVICIO

SUZUKI MITSUBISHI

MULTIMARCAS Y VEHÍCULOS DE OCASIÓN

servicio técnico oficial
RECAMBIOS ORIGINALES
KIA MOTORS

C/ Gandía, 20
Ventas: 96 241 10 76
Recambios: 96 241 45 70
Taller: 96 241 45 92
46600 ALZIRA (Valencia)

Visítanos en: **www.todomovilalzira.es**
Síguenos en: facebook

JUAN MIGUEL RESA

RESA
multiservicios y reformas

e-mail: juanmiguelresa@gmail.com
616 657 872
Alzira (Valencia)

Pedro Esplugues, 98 • Tel. 96 240 49 30 • 46600 ALZIRA
Plaza Societat Musical, 9 • Tel. 96 240 34 24 • 46600 ALZIRA

Albado
pastisseria
1905

Blasmetal
Aluminis, s.l.

Av. Carcaixent, 51 • Ctra. Vilella, 10
Tel.: 96 240 22 41 • Fax: 241 60 50
46600 Alzira (València)
blasmetalsl@movistar.es

CLÍNICA DENTAL
VALLS

Dr. Alejandro Valls Benavent

96 240 20 15

Pedro Esplugues, 6 - bajo 46600 ALZIRA

ADMON. 2 LOTERIAS

SU ADMINISTRACIÓN
ALZIRA

C/ Benito Pérez Galdós, 26
Tel. 96 241 22 33
46600 ALZIRA (Valencia)
962412233@telefonica.net

No pase de largo...

ricardo
auto-escuela

CON NOSOTROS TODOS LOS PERMISOS

Te ofrecemos cursos C.A.P.

Benito Pérez Galdós, 54
46600 ALZIRA
Tfno. 962.412.434

Jaime de Olid, 20
46600 ALZIRA
Tfno. 962.403.906

ALZIRA - CARCAIXENT

www.aericardo.com

www.facebook.com/autoescuelaricardo.xativaalzira

La Cambra

Ropa interior - hogar - uniformes escolares

Colón Nº 32
Alzira
Valencia

Kumon English

Learning time!

Descubre todos los beneficios del método Kumon, ahora en inglés. Con Kumon English, tu hijo hablará, pensará y aprenderá en inglés desde el primer día. **¡A partir de los 2 años!**

Y también:

Kumon Matemáticas
Kumon Lectura

En Kumon English,
15 días de prueba gratis sin compromiso.*

*Hasta el 30 de junio del 2019.

Kumon Alzira - Centro
C/ Mayor San Agustín, 27
627 595 442

KUMON
Descubre su potencial.
www.kumon.es

PINTURA SAYOL
PINTURA EN GENERAL

PINTURA Y DECORACIÓN - ALISADOS DE GOTELÉS
IMPERMEABILIZACIÓN DE FACHADAS Y PENALES
REHABILITACIÓN DE FACHADAS
COLOCACIÓN DE PAPELES PINTADOS

C/ Esperanza, 3 5º-18ª
46600 Alzira (Valencia)

T- 96 240 51 67
M- 639 12 20 32

ROSELL
ELEVADORES

ASCENSORES
SILLAS SALVA-ESCALERAS
ASCENSOR VELOCIDAD REDUCIDA
SALVAESCALERAS
ELEVADORES INDUSTRIALES

C/ Salvador Santamaría, 31 - 46600 ALZIRA
elevacionesrosell@gmail.com
Telf. 698 279 678

Euler
Centre d'Estudis

Benito Pérez Galdós, 41
Tel./fax 96 241 42 15
46600 ALZIRA (Valencia)
correo-e: ceeuler@eresmas.com

CURSOS DEL SERVEF DE FORMACIÓ OCUPACIONAL I CONTÍNUA
CURSOS PER A EMPRESES BONIFICATS - FUNDACIÓ TRIPARTITA
(Opció de cursos a mida)

FORMACIÓ PRIVADA:
Recuperació d'assignatures pendents.
Primària – E.S.O - Batxiller - Mòduls Mitjà
I Superior – Facultats.
Opció de Classes particulars.

CURSOS PRIVATS:
Mecanografia - Informàtica - Autocad - Photoshop
Comptabilitat - Fiscalitat Pyme - Recursos Humans
Nòmines i Seguretat Socials -Gestió De Qualitat - Prevenció
De Riscos Laborals (Per a l'obtenció de la TPC).

peluqueria/
maria teresa olmos

sagunto, 8 alzira
96 241 28 62

El dinaret
menjar per emportar

eldinaret@gmail.com
Hort dels Frares nº 39, Alzira

963 124 131
600 968 686

LA BOTIGA DEL RANDERO
FERNÀNDEZ & MARTÍ

Merceria - Especialitats en "randes" d'alta qualitat

c/ Hort dels Frares, 29 - Tel. 96 240 07 45 - 46600 ALZIRA (València)

Centro Podológico
SANTOS PATRONOS

Alejandro Tarazón Muñoz
PODÓLOGO

Avda. Santos Patronos, 8 (entlo.), 3ª
46600 ALZIRA (Valencia) - Tel. 96 240 17 25

AFECCIONES DE LOS PIES:
- Plantitis ortopédicas
- Ortopodolgía infantil
- Uñas incarnadas
- Prótesis de silicona
- Micosis ungueales (hongos)
- Callosidades
- Etc.

SUPER JUGUETE®

Carrer Bandera Valenciana, s/n,
46600 ALZIRA València
Telèfon: 96 201 36 73

MAGISTRAL
Informátic@

Informática Integral
para Empresas y Particulares

www.magistralsl.com

C/. Joanot Martorell, 1 bajo - 45260 L'Alcùdia
96 299 73 52 - magistral@magistralsl.com

asesores
alzilex
fiscal laboral y contable

C/ Mayor San Agustín, nº 33
46600 ALZIRA - VALENCIA
Tel.: 96 240 10 72
Fax: 96 240 05 73
info@alzilex.com

Marta Arroyo
Indumentaria Valenciana
C/ Jesus Alvarez nº 63
Alzira (Valencia)
960.08.32.53
655.72.24.53
Fem realitat el somni faller

matrícules OBERTES

ART Espai de Música t'ofereix una àmplia gamma de possibilitats d'aprenentatge.

Des d'Iniciació musical Willems fins a violoncel o piano per a adults. Totes les matèries són impartides per **professors titulats** i amb gran experiència.

Viu la música amb nosaltres

Deixa que et guiem en l'**apassionant món de la música**

C/ Prior Morera, 20 · 46600 **ALZIRA**
Tel.: 96 241 90 99
www.artespaidemusica.com
info@artespaidemusica.com

art
ESPAI DE MÚSICA

A^a

ACADEMIA ATENEA ALZIRA
96 240 50 50
www.academia-atenea.net

Preparadores oficiales Cambridge
Preparación de A2, B1 y B2 for Schools

A partir de 12 años, tus hijos pueden obtener
un certificado oficial de Cambridge.
Haz que destaquen en inglés

Restaurante
La Rotonda

DOMINGOS
ABIERTO

ALMUERZO POPULAR
MENÚ DIARIO
☎ 96 243 27 23

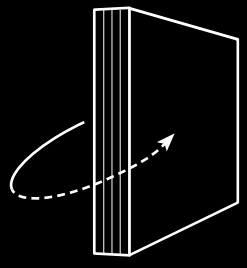
AQUEST LLIBRE ÉS

SOSTENIBLE

DE TOTES LES FORMES POSSIBLES, FINS I TOT, LITERALMENT.

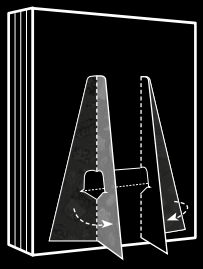
1

Tanca el llibre i ves a la banda de darrere.

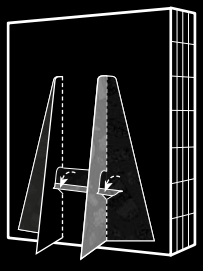
2

Desplega cap a fora les dues solapes encunyades.

3

Abat la pestanya al màxim fins que arribe a les ranures.

SOSTENIM AMB TRELAT

CALAIX DE SASTRE

I aquest és el recull
amb imatges del sentiment
d'una falla en moviment.
Que per molt que
t'encoratges
no deixes que en cap moment
aquestes imatges s'esborren
del nostre enteniment.

A
V
L

FALLA PLAÇA MALVA
ALZIRA

CAIRÓ DESASTRE

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FALLA PLAÇA MALVA